

Kønsminoriteters oplevelse af det første år på videregående uddannelser

INDHOLD

Kønsminoriteters oplevelse af det første år på videregående uddannelser

1	Resumé	5
----------	---------------	----------

2	Det kønsskæve uddannelseslandskab	11
2.1	Opsummering	11
2.2	Kønsfordelinger på sektor og hovedområder	12

3	Hvem søger de kønsskæve uddannelser?	18
3.1	Opsummering	18
3.2	Uddannelsesbaggrund	19
3.3	Optagne studerendes individkarakteristika	21
3.4	Førsteårsfrafald	23

4	De studerendes trivsel	24
4.1	Opsummering	24
4.2	Generel trivsel	25
4.3	Ensomhed og stress	28
4.4	Studierelaterede følelser	31

5	De studerendes oplevelse af det faglige på uddannelsen	35
5.1	Opsummering	35
5.2	Frafaldsovervejelser	36
5.3	Fagligt engagement og studiemotivation	37
5.4	Self-efficacy	39

6	De studerendes oplevelse af undervisningen på uddannelsen	42
6.1	Opsummering	42
6.2	Oplevelse af feedback og feedforward	43
6.3	Oplevelse af tydelig undervisning	45
6.4	Oplevelse af fokus på deltagelse i undervisningen	47

7	De studerendes oplevelse af det sociale studiemiljø på uddannelsen	49
7.1	Opsummering	49
7.2	Tilhørsforhold og social tilknytning	50
7.3	Studiegrupper og samarbejde på uddannelsen	52

8	De studerendes brug af sabbatår og studievalg	55
8.1	Opsummering	56
8.2	Sabbatår og optagelse for kønsminoriteter	56
8.3	Studievalg for kønsminoriteter	59
8.4	Forventninger til studiestart	60

	Appendiks A – Litteraturliste	63
--	--------------------------------------	-----------

	Appendiks B – Appendiks B – Metode og vægtning	66
--	---	-----------

	Appendiks C – Supplerende figurer	70
--	--	-----------

1 Resumé

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) belyser i denne rapport, hvordan studerende, der tilhører minoritetskønnet på kønsskæve uddannelser, oplever første år på en videregående uddannelse.

Det danske uddannelsessystem og arbejdsmarked er mange steder kønsopdelt, og knap halvdelen af alle videregående uddannelser i Danmark (43 %) havde i 2020 en skæv kønsbalance¹ (Nielsen & Sørensen, 2004; Epinion, 2022; Danmarks Akkrediteringsinstitution, 2020). Kvindelige studerende udgjorde i 2021 samlet seks ud af ti optagne studerende på videregående uddannelser og 90 % af de optagne på sygeplejerskeuddannelsen (EVA, 2023b), men kun lidt under en tredjedel (30 %) af de optagne på it- og ingeniøruddannelserne (EVA, 2023a).

De kønsskæve uddannelser er et væsentligt samfundsproblem med politisk fokus (BUVM, 2024). Kønsskævheden kan være medvirkende til at reproducere lønforskelle og karrieremuligheder på arbejdsmarkedet. Rekrutteringsudfordringen til visse kønsskæve uddannelser kan være delvist forårsaget af, at uddannelserne ikke har formået at være tilstrækkeligt attraktive for begge køn (DM, 2020; DEA, 2022a). Studiemiljøet kan også risikere at lide, hvis det ene køn er underrepræsenteret, da diversitet og mangfoldighed kan skabe stærke, faglige og sociale studiemiljøer og modvirke frafald (Uniavisen, 2020; Danmarks Akkrediteringsinstitution, 2020).² Der er dog også tegn på, at mænd og kvinder kan opleve det at være en kønsminoritet forskelligt (Nielsen & Sørensen, 2004).

I rapporten kortlægger vi udbredelsen af udfordringer relateret til at tilhøre minoritetskønnet på en kønsskæv uddannelse. Vi belyser, hvordan disse studerende trives, oplever undervisningen samt det faglige og sociale på første år af deres videregående uddannelser sammenlignet med andre studerende. Dette er alle forhold, der er vigtige for de studerendes læring og frafaldsrisiko (EVA, 2020a, 2020b, 2023d).

Rapporten er relevant for flere målgrupper: Studievejledere på videregående uddannelser samt medarbejdere, der arbejder med diversitet og inklusion i forbindelse med optagelse, trivsel og fastholdelse af en mangfoldig studentergruppe. Samtidig kan rapporten også være relevant for studievejledere på ungdomsuddannelserne, som skal guide de kommende studerende ift. deres uddannelsesvalg, for interesseorganisationer samt på policy-niveau og i den bredere offentlighed.

¹ Defineret ved, at minoritetskønnet udgør 25 % eller derunder af de studerende på en given uddannelse.

² Eksisterende undersøgelser viser, at erhvervsuddannelseselever og studerende, der tilhører et minoritetskøn, på visse uddannelser har haft dårligere trivsel og har større frafald (Danmarks Akkrediteringsinstitution, 2020; Institut for Menneskerettigheder, 2020).

Boks 1: Centrale begreber i rapporten

Studerende er i rapporten inddelt i følgende seks grupper på baggrund af deres køn, og hvilken uddannelse de er optaget på:

1. Mand på *kvindedomineret* uddannelse
2. Kvinde på *kvindedomineret* uddannelse
3. Mand på *mandsdomineret* uddannelse
4. Kvinde på *mandsdomineret* uddannelse
5. Mand på *øvrige* uddannelser
6. Kvinde på *øvrige* uddannelser.

Med *kvinde- eller mandsdomineret uddannelse* henvises der til, at den studerende er blevet optaget på en uddannelse, hvor det pågældende køn udgør 25 % eller under af det samlede optag på den pågældende uddannelse. Således de fire øverste grupper udtryk for "kønsskæve" uddannelser, og studerende på de kønsskæve uddannelser kan tilhøre enten minoritets- eller majoritetskønnet på uddannelsen.

Opdelingen af kønsskæve uddannelser trækker på en binær inddeling af køn på baggrund af data fra befolkningsregistret (Danmarks Statistik).

Hovedresultater

Resultaterne viser, at kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser trives dårligere, har mere negative oplevelser af undervisningen og oftere har forbehold over for de sociale studie-startsaktiviteter end øvrige studerende. Mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser skiller sig ligeledes ud fra øvrige studerende ved, at flere overvejer at stoppe på uddannelsen og er ensomme. Der er også en række forhold, hvor kønsminoriteter ikke adskiller sig fra øvrige studerende. Undersøgelsen finder eksempelvis ingen betydelig forskel i de studerendes motivation, faglige engagement eller tilknytning til studie- og projektgrupper.

Kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser

Flere kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser mistrives

Resultaterne viser, at en større andel af kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser er i stor risiko for mistrivsel, er ensomme, føler sig meget stressede, har en høj grad af negative studierelaterede følelser og oplever ikke at høre til på uddannelsen end både mænd på samme uddannelser og kvinder på andre uddannelser. Fx er 16 % af de kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser i stor risiko for mistrivsel et halvt år efter studiestart mod 9 % af mændene

på samme uddannelser, mens andelen er 10 % blandt både mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser. 21 % af de kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser oplever ligeledes indimellem ikke at høre til på deres uddannelse, mens dette gælder for 15 % af de mandlige studerende på disse uddannelser og 13 % af de kvindelige studerende på kvindedominerede uddannelser.

Kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser har en mere negativ oplevelse af undervisningen

Resultaterne viser, at kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser i lavere grad oplever undervisningen som tydelig, hvad angår fagenes formål og krav og formidlingen af det faglige indhold. De oplever også i mindre grad, at underviserne har fokus på alles deltagelse og inddragelse, end både mænd på samme uddannelser og kvinder på andre uddannelser. Derudover oplever de også mindre tydelig feedback og understøttende feedforward, dvs. feedback med henblik på, hvordan de studerende kan forbedre sig, fra undervisernes side. Kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser scorer fx deres undervisning 10 procentpoint lavere på skalaen for tydelig undervisning end både kvindelige studerende på andre uddannelser og mandlige studerende på samme uddannelser.

Færre kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser forventer at deltage i sociale studiestartsaktiviteter

Resultaterne viser, at færre kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser forventer at deltage i sociale studiestartsaktiviteter end både mænd på samme uddannelser og kvinder på andre uddannelser. 9 % de kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser angiver, at de ikke ønsker at deltage i nogen sociale studiestartsaktiviteter mod 5-6 % af de mandlige og kvindelige studerende på samme og andre uddannelser, og 21 % af de kvindelige studerende vil kun deltage i nogle aktiviteter, mod 12-18 % af de mandlige og kvindelige studerende på samme og andre uddannelser.

Kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser er mindre afklarede og har oftere fået hjælp af familien til at træffe studievalget

22 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser angiver, at deres familie har hjulpet dem med at træffe deres studievalg, mod 13-19 % af de mandlige og kvindelige studerende på samme og andre uddannelser. Der er også en mindre andel af kvinderne på mandsdominerede uddannelser, der følte sig helt afklarede med deres studievalg (69 %), mod 76 % af mændene på samme uddannelser.

Kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser har højere gymnasiesnit, og flere har anden etnisk baggrund

I alt 59 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser har et gymnasiesnit på 7 eller derover, mod 43 % af mændene. Samtidig har 53 % en stx-baggrund mod 35 % af mændene, og kun 11 % har en htx-baggrund og 4 % en eud/eux-baggrund, mod hhv. 25 % og 11 % blandt mændene. I alt

17 % af de optagne kvinder på mandsdominerede uddannelser har enten efterkommer- eller indvandrerbaggrund. Andelen ligger mellem 10 % og 13 % blandt både mandlige og kvindelige studerende på samme og andre uddannelser.

Mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser

Flere mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser overvejer at stoppe på uddannelsen efter et halvt år og har også et højere førsteårsfrafald

Resultaterne viser, at 12 % af de mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser overvejer at stoppe på uddannelsen efter et halvt år. Det tilsvarende gælder for 7 % af henholdsvis mandlige og kvindelige studerende på tværs af de øvrige typer uddannelser. Førsteårsfrafaldet er højere blandt mænd på kvindedominerede uddannelser (21 %) end blandt kvinderne på samme uddannelser (17 %) og mænd på øvrige uddannelser (19 %). Frafaldet på mandsdominerede uddannelser er højere, men det gælder for både mænd og kvinder (hhv. 23 % og 24 %).

Mænd på kvindedominerede uddannelser er oftere ensomme

18 % af mændene på kvindedominerede uddannelser er ensomme mod 16 % af kvinderne på samme uddannelser. Det samme gælder for 12 % af mændene på mandsdominerede eller øvrige uddannelser.

Næsten halvdelen af de mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser har taget tre eller flere sabbatår

Knap halvdelen (47 %) af de mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser har afholdt tre eller flere sabbatår mod 35 % af kvinderne på samme uddannelser og mellem 31-36 % for både mænd og kvinder på andre uddannelser. Der er også en mindre andel af mændene på kvindedominerede uddannelser, der følte sig helt afklarede med deres studievalg (70 %), mod 76 % af kvinderne på samme uddannelser og hhv. 73 % og 76 % af mændene på andre uddannelser.

Mandlige studerende på kvindedominerede uddannelser er ofte ældre, og flere har hf som baggrund

34 % af de optagne mænd på kvindedominerede uddannelser er 26 år eller ældre. Det er markant flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 25-28 % på kønsskæve uddannelser og 17 % og 20 % på uddannelser, der ikke er kønsskæve. 24 % af de optagne mænd på kvindedominerede uddannelser har hf som baggrund. Det samme gælder 21 % af kvinderne på samme uddannelser og 12 % - 13 % af mændene på andre uddannelser.

Øvrige resultater

Især erhvervsakademier og professionshøjskoler har mange kønsskæve uddannelser

Flere hovedområder på professionsbachelor (PBA)- og erhvervsakademiuddannelserne (EA) har en klar overvægt af det ene eller det andet køn og er domineret af enten kvinde- eller mandsdominerede uddannelser. Langt hovedparten af de studerende går således på kvindedominerede uddannelser på de designfaglige (100 % på PBA, 87 % på EA), sundhedsfaglige (81 % på PBA) og samfunds-faglige hovedområder (87 % på PBA, 91 % på EA), mens alle er optaget på mandedominerede uddannelser på det maritime hovedområde (100 %), mens andelen er mindre på de tekniske (44 % på PBA, 75 % på EA) og it-faglige hovedområder (55 % på EA). Forskellene i kønssammensætningen mellem hovedområder er langt mindre på universitetsuddannelserne.

Frafaldet er højest på mandsdominerede uddannelser

Frafaldet er højest på mandsdominerede uddannelser, hvor det er nogenlunde lige stort for mænd og kvinder (hhv. 23 % og 24 %). På kvindedominerede uddannelser er frafaldet højere blandt mænd (21 %) end kvinder (17 %).

Perspektivering

Fokus på inkluderende studiemiljøer for alle studerende

Rapporten viser, at der er nogle markante forskelle, med hensyn til hvordan studerende, der tilhører hhv. minoritets- og majoritetskønnet, oplever det at studere på kønsskæve uddannelser. EVA (2023a) har vist, at nogle kvinder, der overvejer at søge ind på it- og ingeniøruddannelser, ender med at fravælge uddannelserne, fordi de frygter, at de ikke passer ind på uddannelsen og i de jobs, uddannelsen kan føre til. Når vi i denne rapport finder, at kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser oftere er ensomme, har højere risiko for mistrivsel, er mere stressede mv., kan det ses som udtryk for, at de kvinder, som studerer på uddannelserne, i praksis også oplever, at det er vanskeligt at passe ind på disse uddannelser. Det vil her være oplagt for disse uddannelser at sætte særligt fokus på at tilrettelægge sociale studiestartsaktiviteter, der i højere grad appellerer til kvinderne, samt i det hele taget at understøtte, at minoritetskønsstuderende danner nogle gode, tætte relationer til andre studerende på uddannelsen. Det kan fx være relevant at fokusere på at fremme og understøtte gruppedannelse og gruppearbejde, der, når det fungerer godt, spiller en vigtig rolle med hensyn til at skabe tætte faglige og sociale relationer de studerende imellem (EVA, 2022a).

Fokus på inkluderende undervisning for alle studerende

Rapporten viser også, at kvindelige studerende på mandsdominerede uddannelser har en mere negativ oplevelse af undervisningen. De oplever både mindre tydelig undervisning, mindre fokus på alles deltagelse og inddragelse fra underviserne, og de oplever mindre tydelig feedback og understøttende feedforward fra underviserne. Selvom de ofte har høje snit fra gymnasiet, oplever de også, at deres faglige selvtillid (self-efficacy) falder mere end andre studerende det første år. Der

kan være flere mulige forklaringer på, hvorfor kvinderne på mandsdominerede uddannelser har mere negative oplevelser af undervisningen, herunder fx formidlingen af stoffet, didaktikken, tonen i undervisningen, valget af pensum, at de mandlige undervisere er mest trygge ved at inddrage og give mandlige studerende feedback, eller at de kvindelige studerende af andre grunde har en anden oplevelse af undervisningen. Det er på baggrund af resultaterne oplagt, at uddannelsesledere og undervisere på de mandsdominerede uddannelser interesserer sig for, hvad der kan ligge til grund for kvindelige studerendes mere negative opfattelse af undervisningen, med henblik på at adressere udfordringerne.

Fortsat vigtigt at adressere kønsstereotyper i studievalget

Rapporten viser, at nogle hovedområder såsom det designfaglige, sundhedsfaglige, samfundsfaglige og maritime er domineret af kønsskæve uddannelser. Orienteringen mod visse kønsskæve uddannelser grundlægges formentlig tidligt i de unge menneskers liv, hvor kønsstereotype forestillinger og lege fx kan genfindes, allerede mens børnene går i dagtilbud (2024b). Uanset årsagerne til kønsforskelle så træder de tydeligt frem i forbindelse med det studievalg, der ligger bag de kønsskæve uddannelser. EVA (2023a) og Danmarks Akkrediteringsinstitution (2020) har vist, at unge kan have nogle kønsstereotype forestillinger om uddannelser, der er domineret af det modsatte køn. Selvom de unges bekymringer formentlig ikke altid er ubegrundede, jf. ovenfor, er der god grund til at adressere og kvalificere kønsstereotype forestillinger om uddannelserne og det efterfølgende arbejde inden for professioner, som i dag er kønsskæve, så det ikke i sig selv spænder ben for et oplyst studievalg. ITU har fx haft succes med at øge andelen af kvindelige studerende (ITU, 2023). Det kan derfor være relevant for uddannelsesinstitutioner og vidensaktører at opsamle erfaringer fra uddannelser eller områder, hvor man er lykkedes med at skabe en mere ligelig kønsbalance.

Datagrundlag

Rapporten er baseret på data fra EVA's førsteårsundersøgelse på de videregående uddannelser. Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i marts måned 2022 blandt førsteårsstuderende, som påbegyndte deres uddannelse i forbindelse med optaget i juli 2021. Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen er vægtet efter populationen, som består af alle studerende, som er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via Den Koordinerede Tilmelding (KOT) i 2021. For mere information om datagrundlaget og vægtningsstrategi henvises der til appendiks B.

2 Det kønsskæve uddannelseslandskab

I dette kapitel kortlægges andelen af mandlige og kvindelige studerende på de videregående uddannelser.

Tidligere rapporter har kortlagt, at der er store kønsforskelle uddannelserne imellem – også på institutionsniveau. Mandlige studerende er således overrepræsenterede på it- og ingeniøruddannelser, mens det omvendt gælder for kvinder på humanistiske uddannelser og en række professionsbacheloruddannelser, som vedrører pædagogik, omsorg og pleje (EVA, 2023a, 2023b; DM, 2020).

I kapitlet kortlægges andelen af mandlige og kvindelige studerende både overordnet set og opdelt på uddannelsens kønsfordelingstype, og disse opdeles igen på type af videregående uddannelse og hovedområder. I appendiksfigurerne C.2-C.14 opdeles der ligeledes på køn og på institutioner inden for sektorerne.

2.1 Opsummering

Kapitlet viser, at kvindelige studerende udgør 57 % af populationen af optagne studerende, mens mandlige studerende udgør 43 %. Derudover finder vi, at:

- **Flest kvinder på kunstneriske uddannelser.** Blandt de videregående uddannelser er andelen af kvinder er størst på de kunstneriske uddannelser (68 %) og lavest på erhvervsakademiuddannelserne (47 %).
- **Blot 5 % af de studerende er en kønsminoritet på deres videregående uddannelse.** Kvinder, som er blevet optaget på mandsdominerede uddannelser, udgør blot 1 % (806) af alle studerende. Til sammenligning udgør mænd på kvindedominerede uddannelser 4 % (2.383) af alle studerende. Kvinder på kvindedominerede uddannelser udgør 24 % af de studerende, mens mænd på mandsdominerede uddannelser udgør 10 %. De resterende 61 % er optaget på ikke-kønsskæve uddannelser.
- **Næsten halvdelen af de studerende på professionsbacheloruddannelserne er optaget på kvindedominerede uddannelser.** 44 % af de studerende på professionsbacheloruddannelserne er optaget på kvindedominerede uddannelser, mens 18 % af de studerende på erhvervsakademiuddannelserne er optaget på mandsdominerede uddannelser. Ca. syv ud af ti (69-73 %) af de studerende på universiteterne, de kunstneriske uddannelser og erhvervsakademiuddannelserne går på uddannelser, der ikke er kønsskæve. På professionsbacheloruddannelserne er det kun 45 %.

- Meget stor forskel i kønssammensætningen mellem hovedområder på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser. Flere hovedområder på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne har en klar overvægt af det ene eller det andet køn og er også domineret af enten kvinde- eller mandsdominerede uddannelser. Forskellene i kønssammensætningen mellem hovedområder er langt mindre på universitetsuddannelserne.

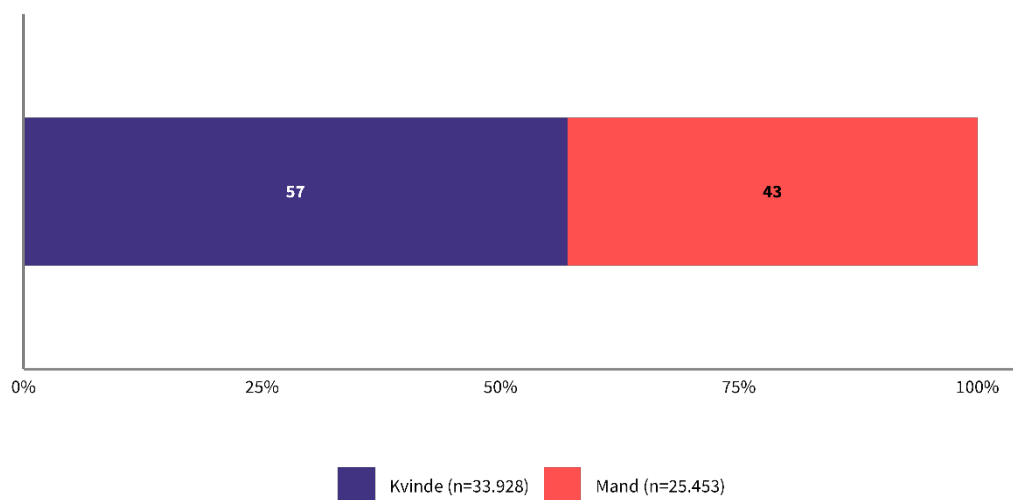
2.2 Kønsfordelinger på sektor og hovedområder

Fordelinger på køn og uddannelsernes kønsfordelingstype på institutionsniveau kan findes i appendiks.

2.2.1 57 % af de studerende i 2021 er kvinder

Figur 2.1. viser fordelingen af køn blandt alle de 59.381 studerende, der i sommeren 2021 blev tilbudt optagelse på en videregående uddannelse via KOT.

Figur 2.1
Optagne studerende i 2021 fordelt på køn

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

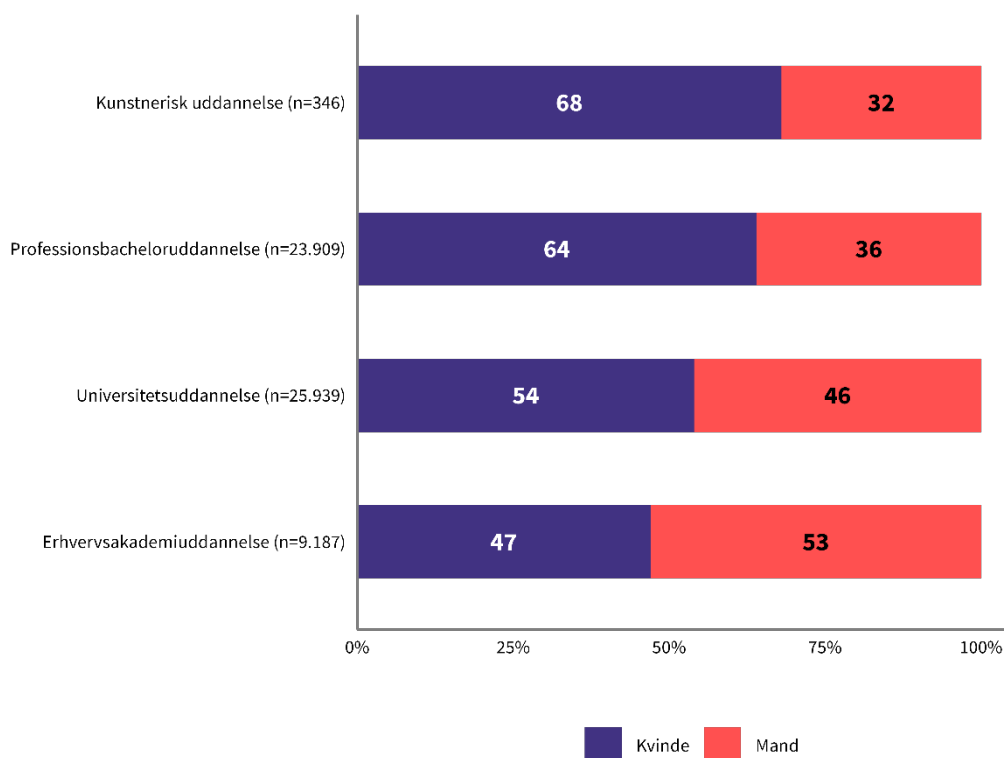
Figuren viser, at kvinder udgør lige over halvdelen af de studerende, som er optaget på en videregående uddannelse i juli 2021. Mænd udgør 43 % af de optagne studerende via KOT.

2.2.2 Syv ud af ti studerende på kunstneriske uddannelser er kvinder

Figur 2.2 viser kønsfordelingen blandt de studerende fordelt på typen af videregående uddannelse.

Figur 2.2

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og på typen af videregående uddannelse

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

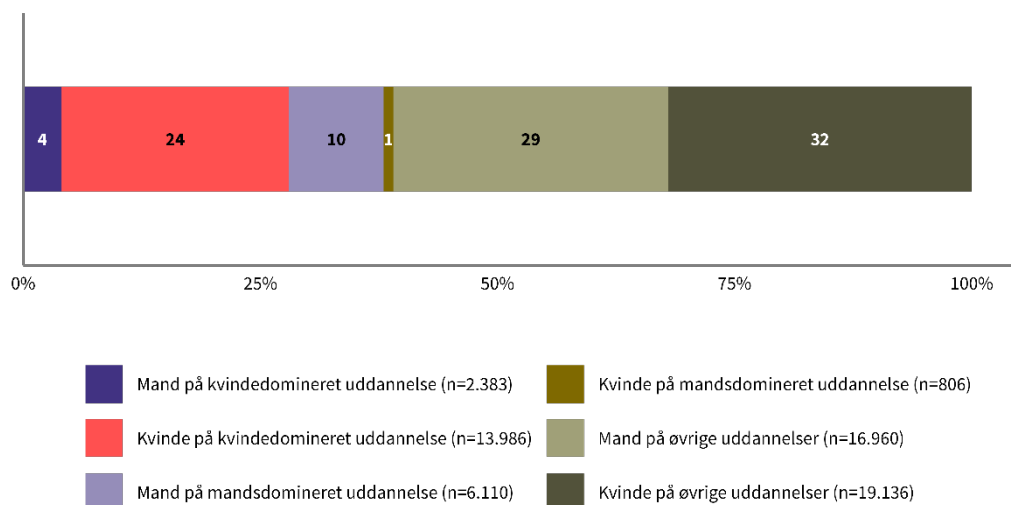
Figuren viser, at næsten syv ud af ti optagne er kvinder på de kunstneriske uddannelser (68 %). På erhvervsakademiuddannelserne udgør kvinder derimod mindre end halvdelen af de optagne (47 %). På professionsbacheloruddannelserne udgør kvinder 64 %, og på universitetsuddannelser udgør de 54 % af de optagne.

2.2.3 Blot 5 % af de studerende er en kønsminoritet på deres videregående uddannelse

Figur 2.3. viser fordelingen af studerende, der blev optaget en uddannelse kategoriseret som hhv. mandsdomineret, kvindedomineret eller øvrigt, og den studerendes køn.

Figur 2.3

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og køn

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

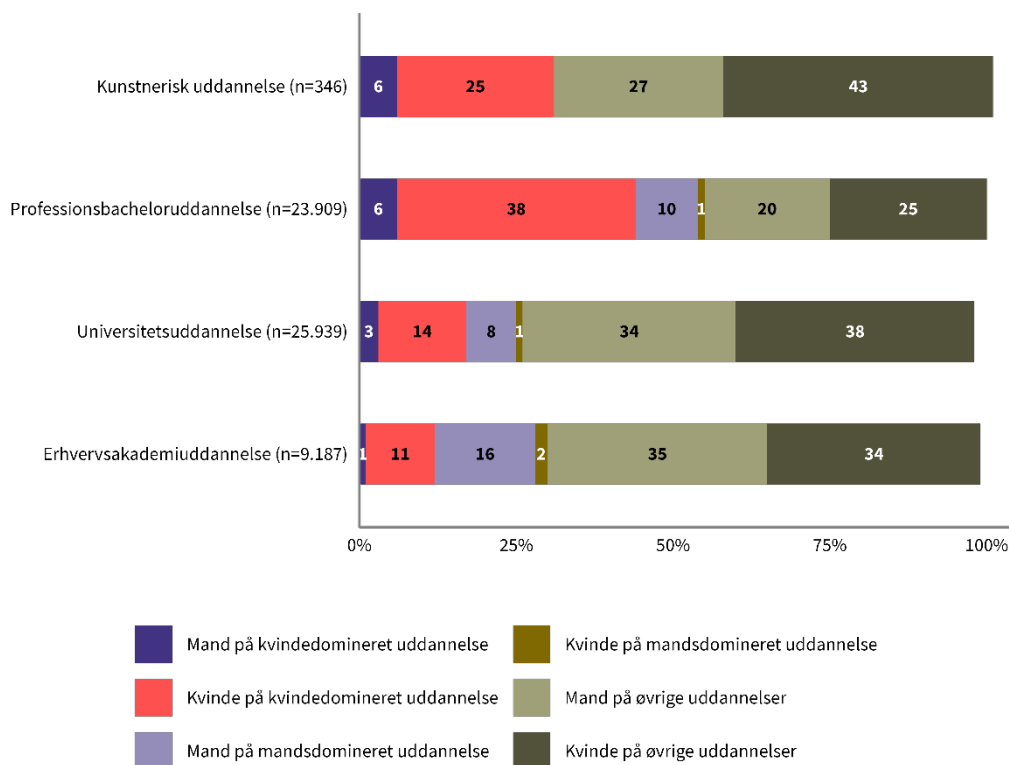
Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser og mænd på kvindedominerede uddannelser tilsammen udgør en meget lille del af de optagne studerende i 2021. Hovedparten af de studerende (61 %) er således optaget på uddannelser, der hverken er mands- eller kvindedominerede. Kvinder på mandsdominerede uddannelser udgør blot 1 % (806), mens mænd på kvindedominerede uddannelser udgør 4 % (2.383) af de optagne studerende. Kvinder på kvindedominerede uddannelser udgør 24 %, og mænd på mandsdominerede uddannelser udgør 10 % af de optagne studerende.

2.2.4 Næsten halvdelen er optaget på kvindedominerede uddannelser på professionsbacheloruddannelserne

Figur 2.4 viser fordelingen af uddannelsernes kønsfordelingstype fordelt på type af videregående uddannelse.

Figur 2.4

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og på type af videregående uddannelse

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

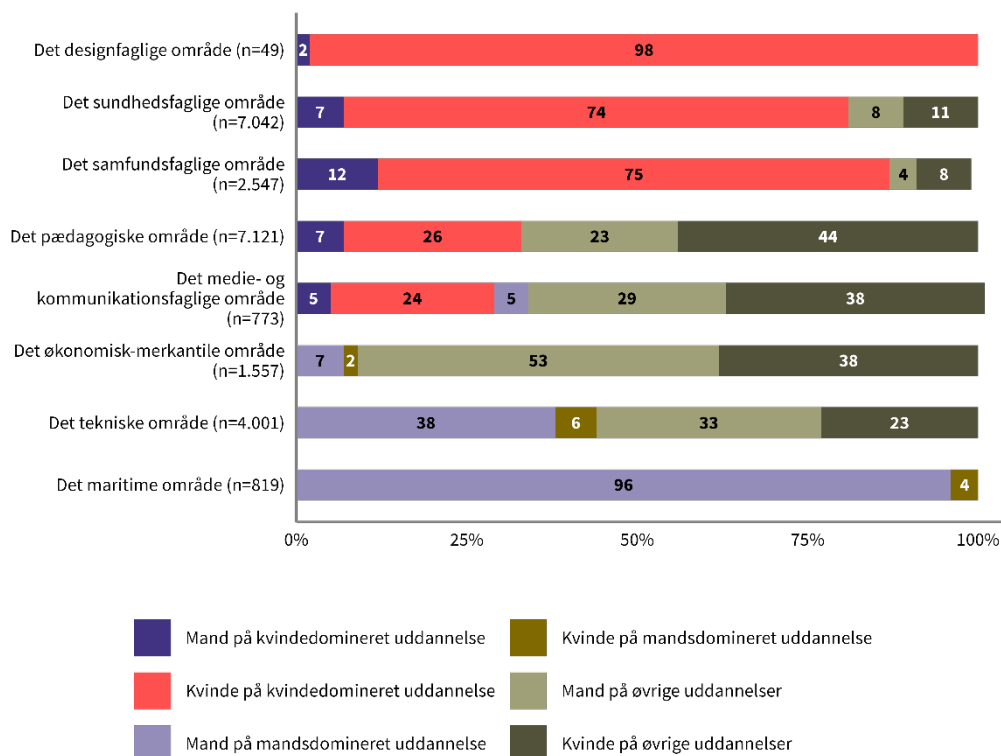
Figuren viser, at næsten halvdelen (44 %) af de studerende på en professionsbacheloruddannelse går på kvindedominerede uddannelser. Her udgør 38 % af de studerende kvinder, imens 6 % udgør mænd. På erhvervsakademiuddannelserne er 18 % af de studerende derimod optaget på mandsdominerede uddannelser. Her udgør 16 % af de studerende mænd, og 2 % kvinder. På universiteterne er langt hovedparten (72 %) af de studerende optaget på uddannelser, der hverken er kvinde- eller mandsdominerede.

2.2.5 Meget stor forskel i kønssammensætningen mellem hovedområder på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser

Figur 2.5 og 2.6 viser fordelingen af studerende optaget på hhv. en professionsbacheloruddannelse og en erhvervsakademiuddannelse i 2021 fordelt på køn og hovedområder

Figur 2.5

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og på professionsbachelor-hovedområder

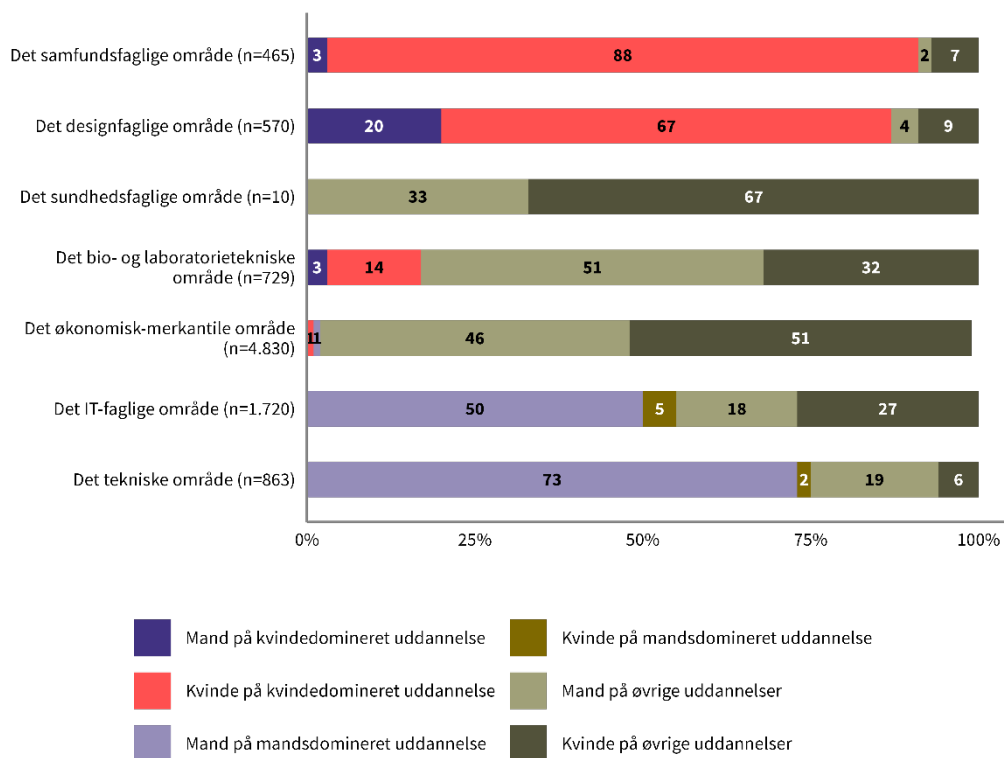
Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 23.909. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Figurene viser, at der er meget stor forskel på kønssammensætningen på de forskellige professionsbachelorhovedområder. På det designfaglige område udgør kvinder 98 % af de optagne. Det samme gælder for 85 % på det sundhedsfaglige område samt 83 % på det samfundsfaglige område. På det maritime område udgør mænd derimod 96 % af de optagne, og det samme gælder for 71 % på det tekniske område.

Figur 2.6

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og på erhvervsakademihovedområder

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 9187. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Figuren viser ligeledes på erhvervsakademiuddannelserne, at de kvindedominerede uddannelser fylder en stor del af optaget på det samfundsfaglige, designfaglige og sundhedsfaglige hovedområder, mens de mandsdominerede uddannelser fylder en stor del af optaget på de tekniske og maritime hovedområder.

Mindre forskelle i kønssammensætningen på universitetsuddannelserne

Appendiksfigur C.1 viser fordelingen af studerende optaget på en universitetsuddannelse i 2021 fordelt på hhv. køn og uddannelsens kønsfordelingstype. Figuren viser, at der er mindre forskelle i kønssammensætningen på de forskellige hovedområder end på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Således udgør optaget på kønsskæve uddannelser maksimalt 42 % inden for et hovedområde, hvilket er tilfældet for mandsdominerede uddannelser på teknisk videnskab. På humaniora er 39 % af de studerende optaget på kvindedominerede uddannelser. På de resterende hovedområder er omkring tre ud af fire studerende optaget på uddannelser, der hverken er mands- eller kvindedominerede.

3 Hvem søger de kønsskæve uddannelser?

I dette kapitel præsenteres, hvad der kendetegner studerende, der tilhører minoritetskønnet på kønsskæve uddannelser. Dette afsnit sammenligner således mandlige og kvindelige studerende, herunder studerende, der udgør en kønsminoritet, med øvrige studerende på en række centrale uddannelsesforhold såsom adgangsgivende kvotient og uddannelsesbaggrund samt uddannelsesprioritet.

3.1 Opsummering

- **Mænd og kvinder på mandsdominerede uddannelser har ofte forskellige typer adgangsgivende uddannelser.** Kun 35 % af mændene en stx-baggrund, men til gengæld har 25 % en htx- og 11 % en eud/eux. De tilsvarende andele for kvinderne på samme uddannelser er 53 %, 11 % og 4 %. Modsat har både mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser ofte samme adgangsgivende uddannelser.
- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser har højere snit end mændene på samme uddannelser.** I alt har 59 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser et gymnasiesnit på 7 eller derover mod 43 % af mændene. Større andele af mændene på begge typer kønsskæve uddannelser har lave eller ingen registrerede gymnasiekaraktergennemsnit.
- **Mænd på kvindedominerede uddannelser er ofte ældre.** 34 % af de optagne mænd på kvindedominerede uddannelser er 26 år eller ældre. Det er markant flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 25-28 % på kønsskæve uddannelser og 17 % og 20 % på uddannelser, der ikke er kønsskæve.
- **Flere indvandrere og efterkommere blandt kvinder på mandsdominerede uddannelser.** I alt 17 % af de optagne kvinder på mandsdominerede uddannelser har enten efterkommer- eller indvandrerbaggrund. Det er flere end blandt andre mandlige og kvindelige studerende på andre uddannelser, hvor den tilsvarende andel er mellem 10-13 %.
- **Frafaldet er højest på mandsdominerede uddannelser.** Førsteårsfrafaldet er højere blandt mænd på kvindedominerede uddannelser (21 %) end blandt kvinderne på samme uddannelser (17 %) og mænd på øvrige uddannelser (19 %). Frafaldet på mandsdominerede uddannelser er dog højere, og det gælder for både mænd og kvinder (hhv. 23 % og 24 %).

3.2 Uddannelsesbaggrund

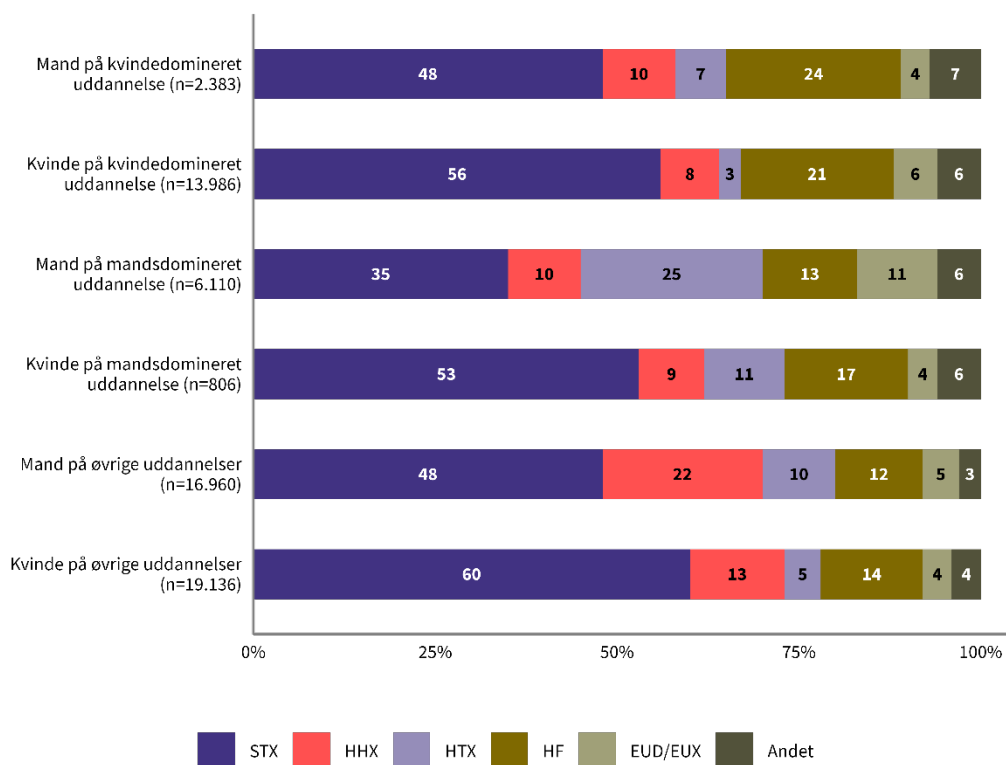
I følgende afsnit gennemgås centrale forhold knyttet til uddannelsesbaggrunden for studerende optaget i 2021 fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

3.2.1 Mænd og kvinder på mandsdominerede uddannelser har ofte forskellige typer adgangsgivende uddannelser

Figur 3.1 viser fordelingen af de optagnes adgangsgivende uddannelse på hver af typerne af kønsfordelte uddannelser.

Figur 3.1

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og adgangsgivende uddannelse

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

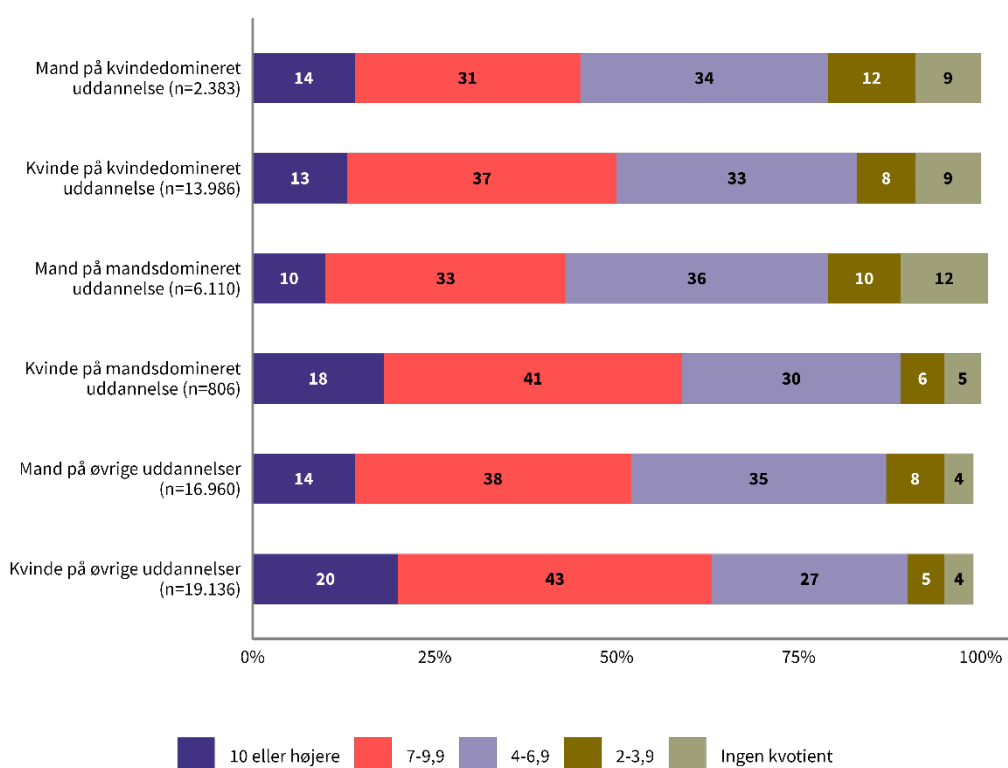
Figuren viser, at mens både mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser ofte har samme adgangsgivende uddannelser, er det samme ikke tilfældet for mænd og kvinder på de mandsdominerede uddannelser. På de kvindedominerede uddannelser har omtrent halvdelen af de studerende af begge køn stx som baggrund (hhv. 48 % og 56 %), mens 21 % og 24 % har hf. På de mandsdominerede uddannelser har kun 35 % af mændene en stx-baggrund, men til gengæld har 25 % en htx- og 11 % en eud/eux. De tilsvarende andele for kvinderne på samme uddannelser er 53 %, 11 % og 4 %.

Appendiksfigur C.15 viser fordelingen af adgangsgivende uddannelse blandt optagne studerende fordelt på køn.

3.2.2 Kvinder på mandsdominerede uddannelser har højere snit end mændene på samme uddannelser

Figur 3.2. viser fordelingen af de optagnes adgangsgivende kvotienter på hver af typerne af kønsfordelte uddannelser.

Figur 3.2
Adgangsgivende kvotient fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser har højere snit end mændene på samme uddannelser. I alt har 59 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser således et gymnasiesnit på 7 eller derover mod 43 % af mændene. Figuren viser også, at større andele af mændene på begge typer kønsskæve uddannelser har lave eller ingen registrerede gymnasiekaraktergennemsnit.

I appendiksfigur C.16 fremgår fordelingen af adgangsgivende kvotienter fordelt på køn.

Små forskelle i optagelsesprioritet

Appendiksfigur C. 17 og C.18 viser andelen af studerende optaget på deres førsteprioritet eller lavere fordelt på hhv. køn og uddannelsens kønsfordelingstype. Figurerne viser små forskelle i, hvorvidt de studerende er blevet optaget på deres førsteprioritet eller andet, på tværs af køn og uddannelsernes kønsfordelingstyper. Dog er flere kommet ind på deres førsteprioritet på mandsdominerede uddannelser.

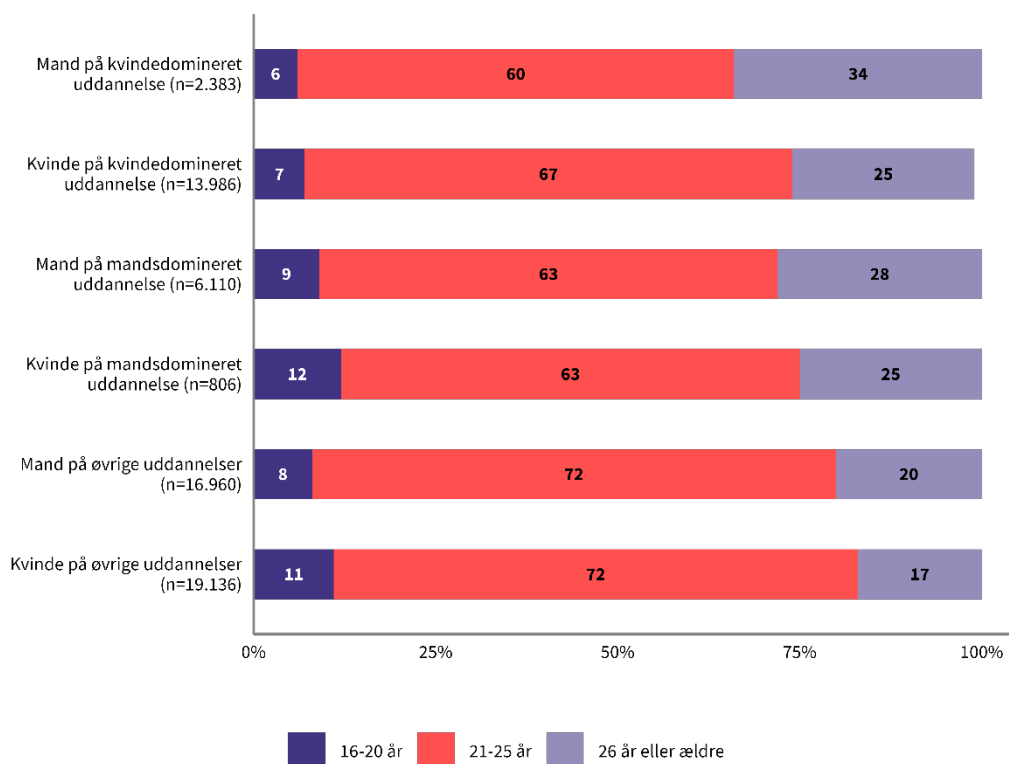
3.3 Optagne studerendes individkarakteristika

I følgende afsnit vises fordelingerne af centrale individkarakteristika blandt optagne studerende.

3.3.1 Mænd på kvindedominerede uddannelser er ofte ældre

Figur 3.3 viser fordelingen af de optagnes aldersfordelingen på hver af typerne af kønsfordelte uddannelser.

Figur 3.3
Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og aldersgruppe

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

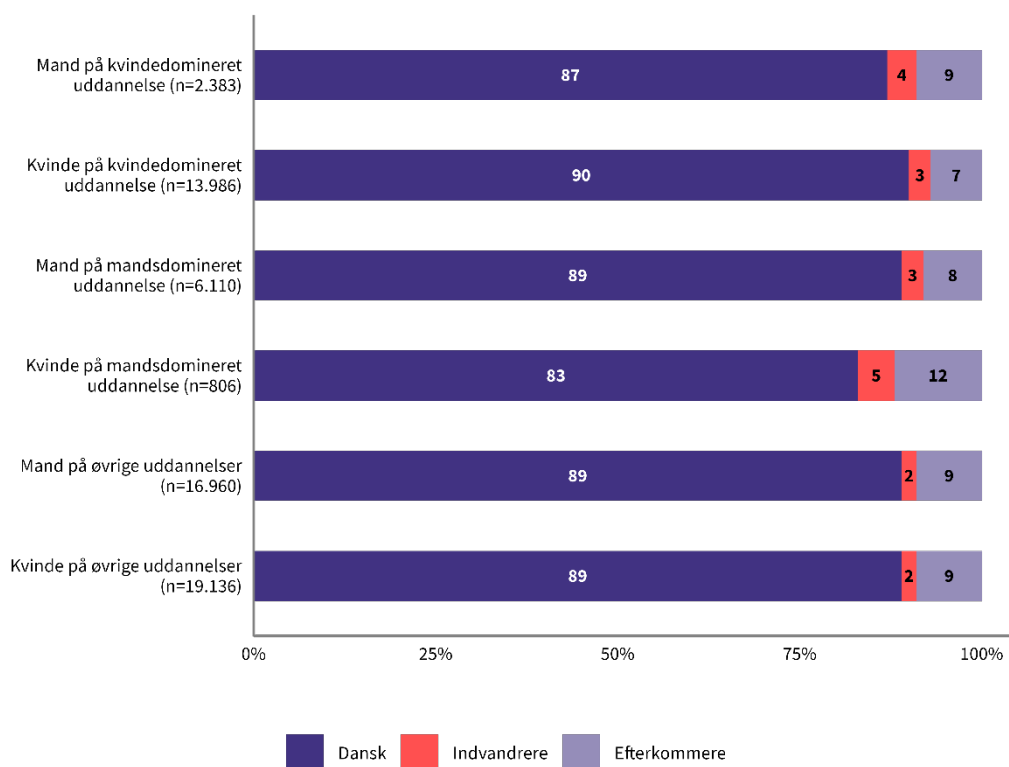
Figuren viser, at der er en større andel af de optagne på kønsskæve uddannelser, der er 26 år eller ældre, og særligt blandt mænd på kvindedominerede uddannelser. 34 % af de optagne mænd på kvindedominerede uddannelser er således 26 år eller ældre. Det er markant flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 25-28 % på kønsskæve uddannelser og 17 % og 20 % på uddannelser, der ikke er kønsskæve.

Appendiksfigur C.19 viser aldersfordelingen blandt optagne studerende fordelt på køn.

3.3.2 Flere indvandrere og efterkommere blandt kvinder på mandsdominerede uddannelser

Figur 3.4 viser fordelingen af de optagnes herkomst på hver af typerne af kønsfordelte uddannelser.

Figur 3.4
Herkomstgrupper fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Figuren viser, at i alt 17 % af de optagne kvinder på mandsdominerede uddannelser har enten efterkommer- eller indvandrerbaggrund. Det er flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 10-13 %.

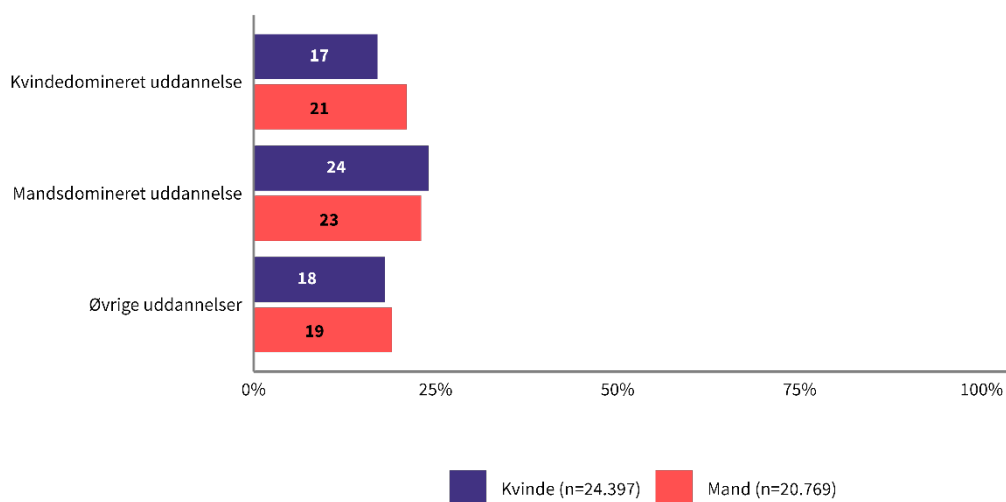
Appendiksfigur C.20 viser fordelingen af mandlige og kvindelige studerende blandt herkomstgrupperne.

3.4 Førsteårsfrafald

3.4.1 Frafaldet er højest på mandsdominerede uddannelser

Figur 3.5 viser førsteårsfrafaldet på hver af typerne af kønsfordelte uddannelser.

Figur 3.5
Førsteårsfrafald fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) samt elevregistret (KOTRE) fra Danmarks Statistik (DST).

Note: N = 45.166. Opgørelsen dækker over personer optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021 fratrukket de 14.215 personer, som enten er vinterstartere 2022 eller sommerstartere 2022, men alligevel optræder i KOT 2021. Disse er fratrukket, da vi ikke kunne opgøre førsteårsfrafaldet på samme tid for dem.

Figuren viser, at førsteårsfrafaldet er højere blandt mænd på kvindedominerede uddannelser (21 %) end blandt kvinderne på samme uddannelser (17 %) og mænd på øvrige uddannelser (19 %). Frafaldet på mandsdominerede uddannelser er højere, men det gælder for både mænd og kvinder (hhv. 23 % og 24 %).

4 De studerendes trivsel

I dette kapitel kigges der nærmere på de studerendes trivsel. Lav trivsel, stress og ensomhed kan have negativ betydning for de studerendes oplevelse af studielivet, ligesom det kan have konsekvenser for deres studiemotivation og frafaldssandsynlighed. EVA har fx tidligere vist, at der er en tæt sammenhæng mellem studerendes positive og negative følelser i relation til studiet og deres faglige engagement, tro på egne evner samt deres frafaldsrisiko (EVA, 2019b). Det er derfor oplagt at afdække, om studerende, der tilhører minoritetskønnet på kønsskæve uddannelser, målt på disse parametre oplever det at studere anderledes end studerende med majoritetskøn.

Kapitlet stiller skarpt på trivsel ved hjælp af de validerede mål: WHO-5's trivselsskala, positive og negative studierelaterede følelser samt de studerendes oplevelse af ensomhed og stress, herunder hvad de studerende oplever som værende årsager til stress.

4.1 Opsummering

- **Flere kvinder på mandsdominerede uddannelser er i stor risiko for mistrivsel forud for studie-start.** 12 % af kvinder på mandsdominerede uddannelser er i stor risiko for mistrivsel forud for studiestart, mens dette gælder for 7 % af mændene og 8-9 % for kvinder på andre uddannelser.
- **Endnu flere kvinder på mandsdominerede uddannelser er i stor risiko for mistrivsel efter et halvt år på uddannelsen.** Efter et halvt år på uddannelsen er andelen af studerende i stor risiko for mistrivsel steget for alle grupper. Resultaterne viser, at 16 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser er i stor risiko for mistrivsel mod 9 % af mændene på samme uddannelser. Det tilsvarende tal er 10 % af mænd på kvindedominerede uddannelser.
- **Minoriteter af begge køn på kønsskæve uddannelser er oftere ensomme.** 21 % af kvinder på en mandsdomineret uddannelse kan kategoriseres som værende ensomme mod 12 % blandt mændene. Tilsvarende kan 18 % af mænd på en kvindedomineret uddannelse ligeledes kategoriseres som ensomme mod 16 % blandt kvinderne.
- **Kvinder på kvindedominerede uddannelser føler sig mindre stressede end andre kvinder.** Kvindelige studerende føler sig oftere meget stressede (25-33 %) end mandlige studerende (16-18 %). Kvinder på kvindedominerede uddannelser er mindre stressede end andre kvinder (25 % mod 32-33 %). Omtrent en lige stor andel af mændene føler sig meget stressede på tværs af de uddannelsernes kønsfordelingstype.
- **Flere kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever negative studierelaterede følelser.** En fjerdedel af kvinder på mandsdominerede uddannelser (24 %) oplever en høj grad af negative

studierelaterede følelser, mod 11 % blandt mændene. Det samme gør sig gældende for 10 % af mænd på kvindedominerede uddannelser.

- Kun halvdelen af kvinderne på mandsdominerede uddannelser oplever positive studierelaterede følelser. To ud af tre studerende på forskellige kønsfordelingstyper oplever en høj grad af positive studierelaterede følelser. Det er dog blot tilfældet for halvdelen (52 %) af kvinderne på mandsdominerede uddannelser.

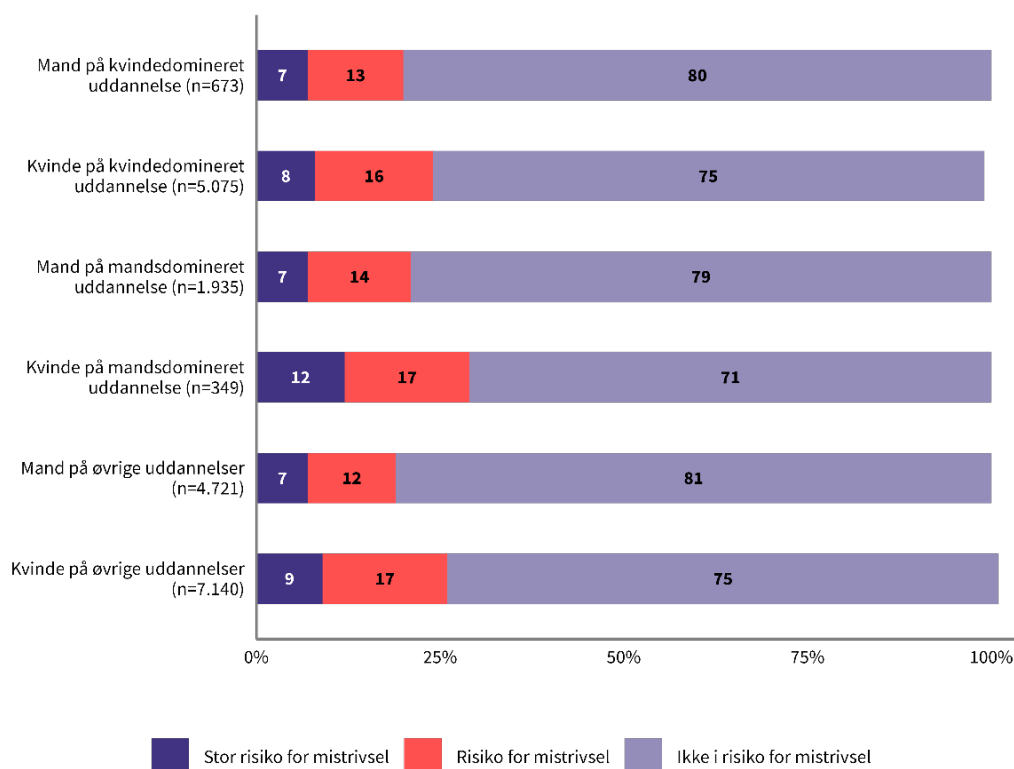
4.2 Generel trivsel

I dette afsnit gennemgås trivsel blandt studerende optaget på uddannelser med de tre kønsfordelingstyper.

4.2.1 Flere kvinder på en mandsdomineret uddannelse er i stor risiko for mistrivsel forud for studiet

Figur 4.1 viser, hvor stor en andel af de studerende der forud for studiestart er i henholdsvis stor risiko for mistrivsel, i risiko for mistrivsel og ikke i risiko for mistrivsel, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 4.1
WHO-5 trivselsskala forud for studiestart fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Trivselsskalaen WHO-5 er et mål for generel trivsel og er udregnet på baggrund af skalaens fem items. Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at 12 % af kvinder på en mandsdomineret uddannelse er i stor risiko for mistrivsel. 7 % af mænd på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype er i stor risiko for mistrivsel. Dog fremgår det også, at størstedelen af de studerende (75-81 %) ikke er i risiko for mistrivsel.

WHO-5's trivselsskala

WHO-5-skalaen er udregnet ved hjælp af fem spørgsmål om, hvordan respondenter har haft det i løbet af de seneste to uger. De fem spørgsmål er:

- Har jeg været glad og i godt humør?
- Har jeg følt mig rolig og afslappet?
- Har jeg følt mig aktiv og energisk?
- Er jeg vågnet frisk og udhvilet?
- Har min dagligdag været fyldt med ting, der interesserer mig?

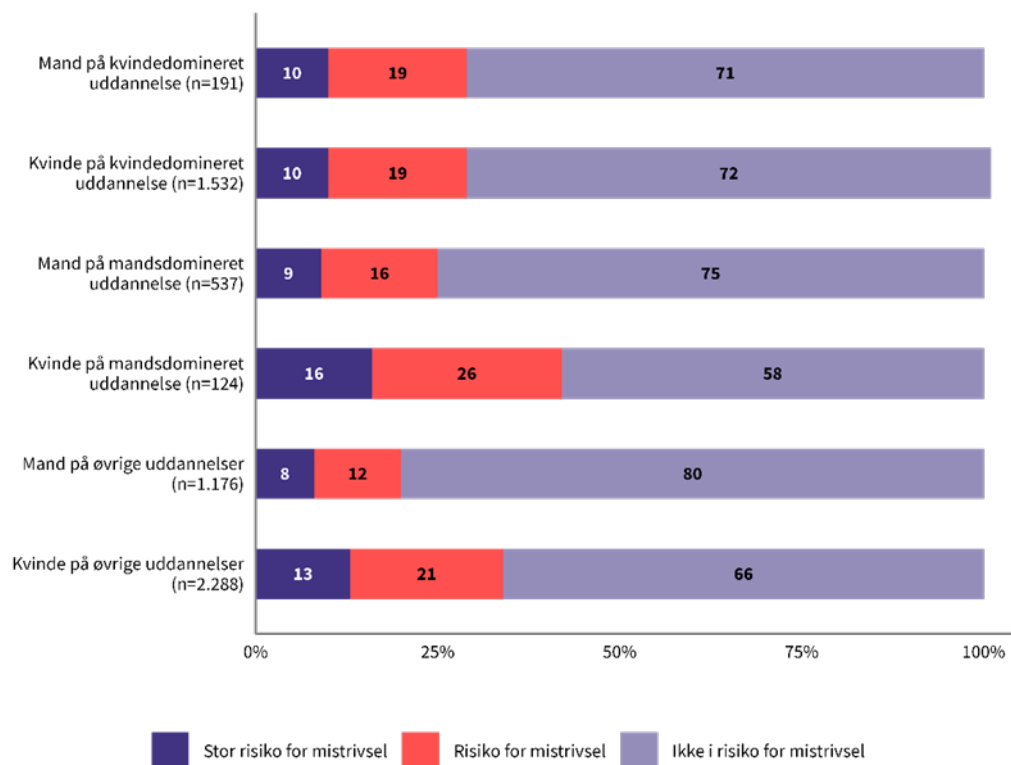
WHO-5 er et valideret mål for trivsel og måler graden af positive oplevelser og kan anvendes som et mål for personers generelle trivsel eller velbefindende (Sundhedsstyrelsen, 2017). WHO-5 er en skala fra 0-100, hvor 0 er lavest mulige trivsel, og 100 er højest mulige trivsel. Scoren kan inddeles i tre trivselsskategorier, som er:

- Stor risiko for mistrivsel (pointtal mellem 0-35): Der kan være stor risiko for depression eller stressbelastning.
- Risiko for mistrivsel (pointtal mellem 36-50): Der kan være risiko for depression eller stressbelastning.
- Ikke risiko for mistrivsel (pointtal over 50): Der er ikke umiddelbart risiko for depression eller stressbelastning.

4.2.2 Andelen af kvinder på en mandsdomineret uddannelse i stor risiko for mistrivsel er steget efter et halvt år

Figur 4.2 viser, hvor stor en andel af de studerende der efter et halvt år på studiet er i henholdsvis stor risiko for mistrivsel, i risiko for mistrivsel og ikke i risiko for mistrivsel, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 4.2
WHO-5 trivselsskala efter et halvt år fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Trivselsskalaen WHO-5 er et mål for generel trivsel og er udregnet på baggrund af skalaens fem items. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at andelen af studerende, som er i stor risiko for mistrivsel, er steget på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype, og særligt mange kvinder på mandsdominerede eller øvrige uddannelser mistrives. 16 % af kvinder på en mandsdomineret uddannelse er i stor risiko for mistrivsel. Det samme er gældende for 13 % af kvinder på en øvrig uddannelse, altså for begge en stigning med 4 procentpoint ift. deres risiko forud for studiestarten (jf. 4.2).

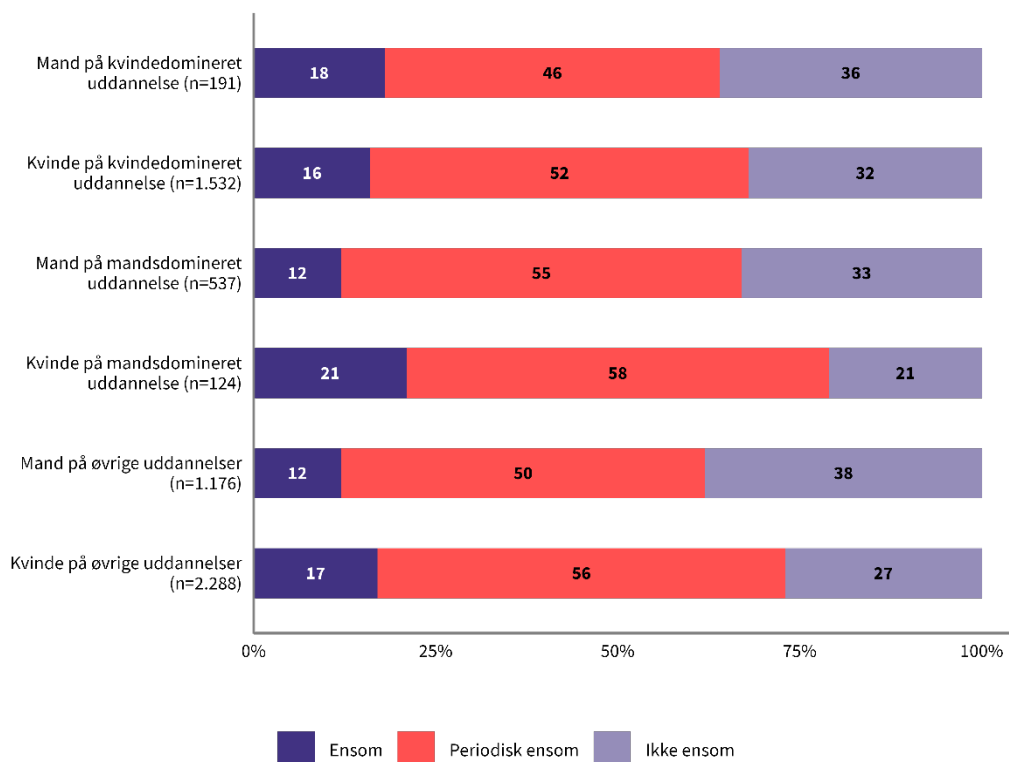
4.3 Ensomhed og stress

I følgende afsnit gennemgås oplevelsen af ensomhed og stress blandt studerende på uddannelsernes kønsfordelingstyper.

4.3.1 Minoriteter af begge køn på kønsskæve uddannelser er oftere ensomme

Figur 4.3 viser, hvor mange af de studerende der ud fra anvendte ensomhedsskala kan karakteriseres som værende ensomme, periodisk ensomme og ikke ensomme, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 4.3
Ensomhed blandt studerende efter et halvt år fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for ensomhed (T-ILS) er udregnet på baggrund af skalaens tre items. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd og kvinder, som udgør en kønsminoritet på deres studie, i højere grad kan karakteriseres som ensomme end deres medstuderende. 21 % af kvinderne på mandsdominerede

uddannelser er ensomme mod 12 % af mændene. 18 % af mænd på en kvindedomineret uddannelse ligeledes ensomme mod 16 % af kvinderne og 12 % af mændene på uddannelser, der ikke er kønsskæve.

Skala for ensomhed

Skalaen for ensomhed er dannet af følgende tre spørgsmål:

- Hvor ofte føler du dig isoleret fra andre?
- Hvor ofte føler du, at du savner nogen at være sammen med?
- Hvor ofte føler du dig holdt udenfor?

De tre spørgsmål er et udtræk af den såkaldte *UCLA Loneliness Scale*, der oprindeligt består af 20 items (EVA, 2021b). Udtrækket på tre items går ofte under betegnelsen *Three-Item Loneliness Scale* (T-ILS) og er tidligere brugt til at måle, hvor mange studerende der kan karakteriseres som værende ensomme (EVA, 2023c).

På baggrund af spørgsmålene konstrueres en skala gående fra 3-9 point, hvor angivelsen "Sjældent" svarer til 1 point, "En gang imellem" svarer til 2 point, og "Ofte" svarer til 3 point.

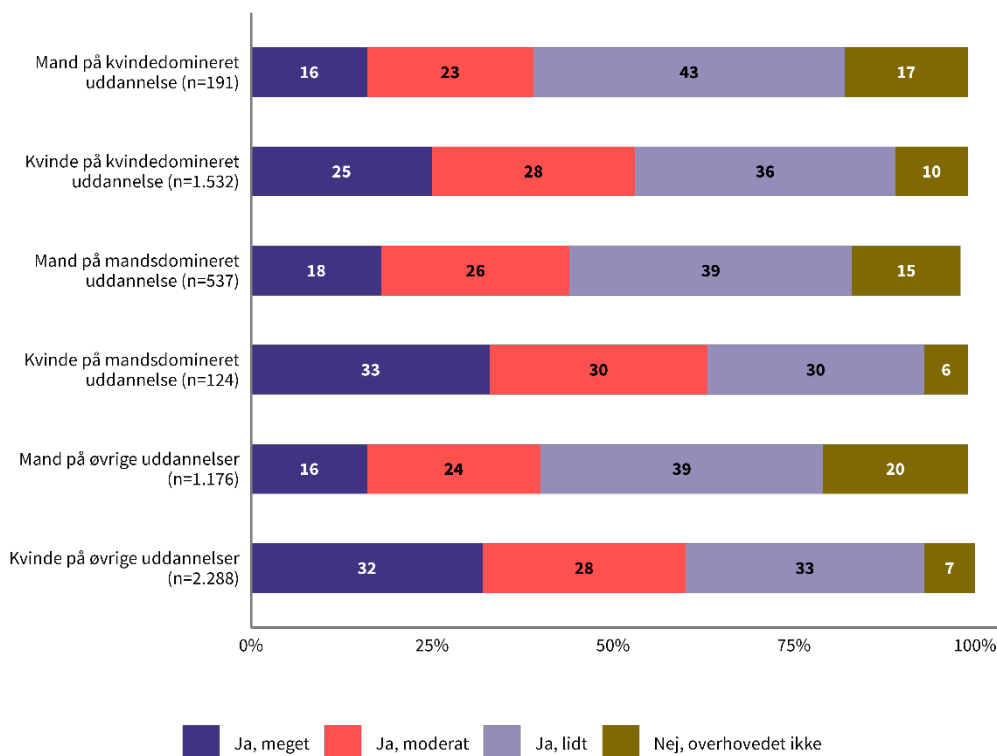
- Studerende, som samlet scorer 3 point, har altså svaret "Sjældent" til alle tre spørgsmål, og de karakteriseres herefter som ikke-ensomme.
- Studerende, som samlet scorer 4-6 point, karakteriseres som periodisk ensomme.
- Studerende, som samlet scorer 7-9 point, karakteriseres som ensomme.

4.3.2 Kvinder på kvindedominerede uddannelser føler sig mindre stressede end andre kvinder

Figur 4.4 viser, i hvilket omfang de studerende har følt sig stressede inden for den seneste måned, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 4.4

Førsteårsstuderendes oplevelse af stress fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Spørgsmål: "Har du i løbet af den seneste måned følt dig stresset?" Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvindelige studerende i højere grad (25-33 %) har følt sig meget stressede end mandlige studerende (16-18 %). Kvinder på kvindedominerede uddannelser er mindre stressede end andre kvinder (25 % mod 32-33 %). Omtrent en lige stor andel af mændene føler sig meget stressede på tværs af de uddannelsernes kønsfordelingstype.

4.3.3 Kvinder på mandsdominerede uddannelser angiver i højere grad en stressende atmosfære med høje forventninger som stressårsag

Appendiksfigur C.21 viser, at der ikke er store forskelle i de angivne stressårsager mellem kønnene på de kønsskæve uddannelser. Stressede kvinder på mandsdominerede uddannelser svarer dog i lidt højere grad "Nogle af mine medstuderende skaber en stressende atmosfære" (26 % mod 14 % for mændene), "At studiet er fagligt krævende/svært" (73 % mod 63 % for mændene) og "Nogle af underviserne skaber en atmosfære af høje forventninger" (19 % mod 12 % blandt mændene).

Måling af stress

Stress måles, modsat de andre trivselsmålinger, kun af et enkelt spørgsmål. Dette skyldes, at pågældende enkeltspørgsmål tidligere har vist sig at indfange de studerendes oplevelse af stress på tilfredsstillende vis (EVA, 2023c).

Spørgsmålet måler ikke en klinisk definition af stress, men EVA har tidligere vist, at stressede studerende – målt på det pågældende enkeltspørgsmål – blandt andet har lavere studiemotivation og højere frafaldsrisiko end studerende, der svarede, at de ikke var stressede (EVA, 2023c).

4.4 Studierelaterede følelser

I dette afsnit gennemgås de studerendes positive og negative studierelaterede følelser.

Positive og negative studierelaterede følelser

Det er både teoretisk og empirisk underbygget, at studerendes studierelaterede følelser spiller en vigtig rolle ift. fastholdelse på videregående uddannelser. Eksempelvis har en tidligere undersøgelse fundet stærk sammenhæng mellem studerendes studierelaterede følelser og deres frafaldssandsynlighed (EVA, 2021b).

Skalaerne for *positive* og *negative studierelaterede følelser* er undersøgt og valideret i EVA's rapport om studierelaterede følelser (EVA, 2019b). EVA har her vist, at de studerendes positive og negative følelser i relation til studiet hænger stærkt sammen med deres sandsynlighed for at falde fra uddannelsen og andre vigtige aspekter af studielivet, herunder de studerendes niveau af *self-efficacy* og fagligt engagement på uddannelsen.

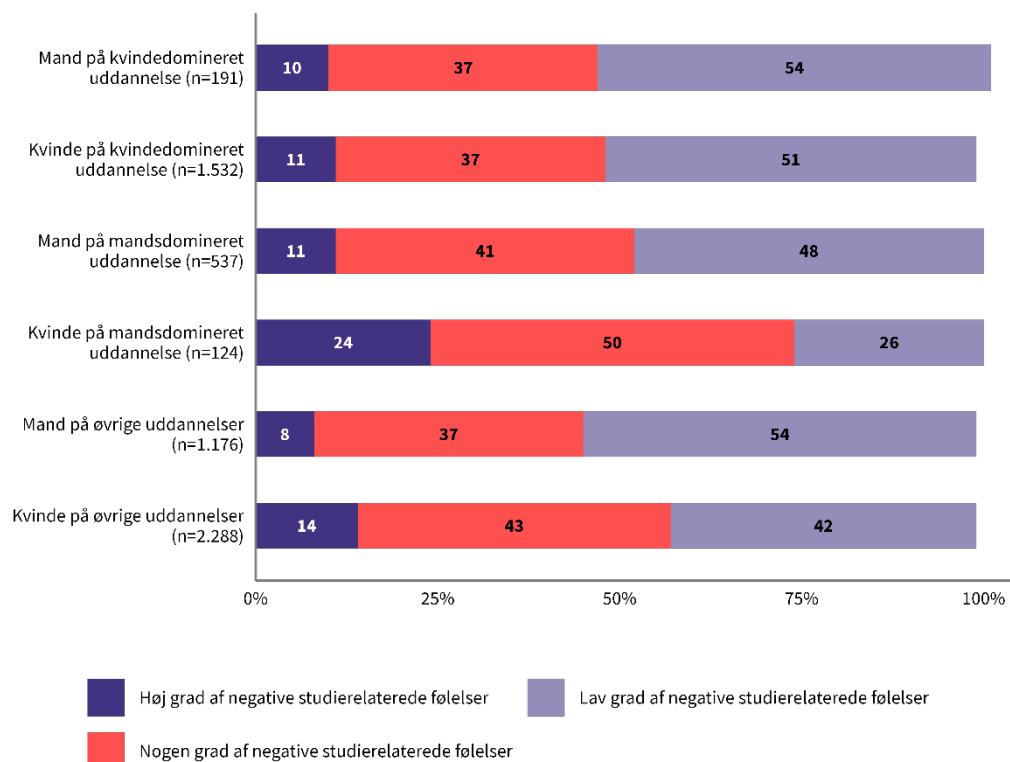
Det bemærkes, at skalaerne for positive og negative studierelaterede følelser ikke er hinandens modsætninger og skal forstås som to individuelle mål. Den samme studerende kan derfor have både negative og positive studierelaterede følelser (EVA, 2021b). Af den grund gennemgås de hver for sig.

4.4.1 En ud af fire kvinder på en mandsdomineret uddannelse oplever en høj grad af negative studierelaterede følelser

Figur 4.5 viser, hvor mange studerende der kan karakteriseres som havende høj, nogen eller lav grad af negative studierelaterede følelser, fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

Figur 4.5

Negative studierelaterede følelser fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for negative studierelaterede følelser er udregnet på baggrund af skalaens tre items. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at 24 % af kvinder på en mandsdomineret uddannelse oplever en høj grad af negative studierelaterede følelser, mens 26 % oplever en lav grad af negative studierelaterede følelser. Det er en markant større andel end de øvrige grupper (8-14 %). Med undtagelse af kvinder på en mandsdomineret uddannelse er der altså kun mindre forskelle i oplevelsen af negative studierelaterede følelser på tværs af de andre kønsfordelingstyper.

Skala: Negative studierelaterede følelser

Skalaen for negative studierelaterede følelser konstrueres på baggrund af de studerendes svar på tre udsagn:

- Det gør mig ofte frustreret at sidde og studere.
- Jeg bliver ofte anspændt og nervøs, når jeg sidder og studerer.
- Jeg er ofte flov over, at jeg ikke kan tilegne mig selv simpelt stof på uddannelsen.

Ved hvert udsagn tildeles svarkategorien "Slet ikke" værdien 1, mens "I meget høj grad" tildeles værdien 5 (EVA, 2021b).

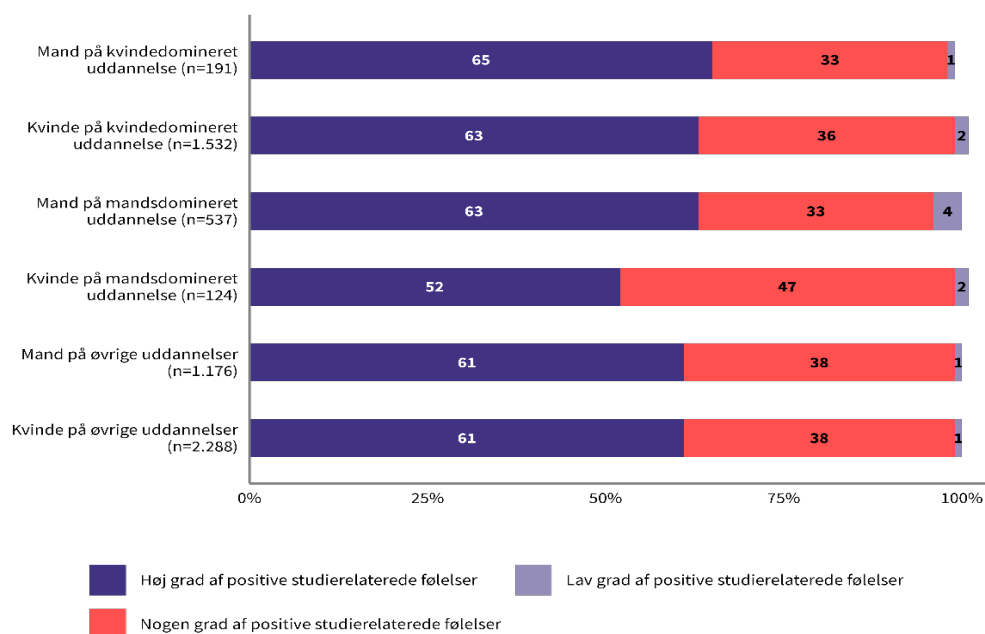
En studerendes score på alle tre spørgsmål lægges så sammen, og den samlede værdi inddeles i tre kategorier, der samlet angiver graden af oplevet negative studierelaterede følelser. Skalaen går derfor fra 3 til 15, og inddelingen sker på baggrund af nedenstående point:

- Studerende, som tilsammen scorer mellem 3 og 6 point, betegnes som havende en lav grad af negative studierelaterede følelser.
- Studerende, som scorer mellem 7 og 10 point, betegnes som havende nogen grad af negative studierelaterede følelser.
- Studerende, som scorer mellem 11 og 15 point, betegnes som havende en høj grad af negative studierelaterede følelser.

4.4.2 Færre kvinderne på mandsdominerede uddannelser oplever positive studierelaterede følelser

Figur 4.6 viser, hvor mange studerende der kan karakteriseres som havende høj, nogen eller lav grad af positive studierelaterede følelser, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 4.6
Positive studierelaterede følelser fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for positive studierelaterede følelser er udregnet på baggrund af skalaens tre items. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at det generelt er ca. to ud af tre studerende (61-65 %), der oplever en høj grad af positive studierelaterede følelser. Dette gælder dog færre kvinder på en mandsdomineret uddannelse, hvor lidt over halvdelen (52 %) oplever positive studierelaterede følelser. Figuren viser også, at meget få studerende på tværs af de kønsfordelte uddannelsestyper oplever en lav grad af positive studierelaterede følelser. Det gælder dog 4 % af mændene på de mandsdominerede uddannelser.

Skala: Positive studierelaterede følelser

Skalaen for positive studierelaterede følelser konstrueres på baggrund af de studerendes svar på tre udsagn:

- Jeg kan godt lide at tilegne mig ny viden.
- Jeg er stolt af mine evner i relation til studiet.
- Jeg har en optimistisk indstilling til at skulle sidde og studere.

Ved hvert spørgsmål tildeles svarkategorien "Slet ikke" værdien 1, mens "I meget høj grad" tildeles værdien 5 (EVA, 2021b).

En studerendes score på alle tre spørgsmål lægges så sammen, og den samlede værdi inddeles i tre kategorier, der samlet angiver graden af oplevet positive studierelaterede følelser. Skalaen går derfor fra 3 til 15, og inddelingen sker på baggrund af nedenstående point:

- Studerende, som tilsammen scorer mellem 3 og 6 point, betegnes som havende en lav grad af positive studierelaterede følelser.
- Studerende, som scorer mellem 7 og 10 point, betegnes som havende nogen grad af positive studierelaterede følelser.

Studerende, som scorer mellem 11 og 15 point, betegnes som havende en høj grad af positive studierelaterede følelser.

5 De studerendes oplevelse af det faglige på uddannelsen

I det følgende kapitel præsenteres de studerendes oplevelse af de faglige aspekter af uddannelsen.

Forskellige faglige aspekter bidrager ifølge litteraturen til at fremme studerendes motivation og fastholdelse, heriblandt elementer af fagligt engagement samt de studerendes tro på egne evner (self-efficacy) (EVA, 2020, s. 18, 2024a; Nielsen et al., 2019, s. 105). Når tidligere undersøgelser har peget på, at en skæv kønsbalance kan hænge sammen med frafald, er det således også interessant at undersøge, om det kan relatere sig til disse forhold (Danmarks Akkrediteringsinstitution, 2020, s. 30-31).

I kapitlet anvendes der skalaer for fagligt engagement og tro på egne faglige evner (*self-efficacy*) ift. læring. Disse suppleres af et enkeltspørgsmål om de studerendes motivation forud for studiestart og i løbet af første studieår.

5.1 Opsummering

- **Flere mænd på kvindedominerede uddannelser overvejer at stoppe på uddannelsen efter et halvt år.** Resultaterne viser, at 12 % af mændene på en kvindedominerede uddannelser overvejer at stoppe efter et halvt år. Det tilsvarende er gældende for 7 % af hhv. mandlige og kvindelige studerende på tværs af uddannelser.
- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser er lidt mindre fagligt engagerede end studerende på tværs af andre uddannelser.** Resultaterne viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser i gennemsnit scorer 0,68 ud af 1 på skalaen for fagligt engagement. Sammenligneligt scorer andre mænd og kvinder på tværs af de øvrige kategorier 0,71-0,73 ud af 1 på samme skala.
- **Kønsminoriteter oplever et lidt større tab af self-efficacy et halvt år inde på studiet.** Efter et halvt år på uddannelsen oplever mænd på kvindedominerede uddannelser samt kvinder på mandsdominerede uddannelser et lidt større tab af self-efficacy end studerende på tværs af andre uddannelser. Mænd på kvindedominerede uddannelser oplevede et fald på 0,04 ud af 1 efter et halvt år på deres uddannelse, imens kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer 0,05 lavere. Til sammenligning oplever majoritetskønnene på uddannelserne et fald på 0,02-0,03.

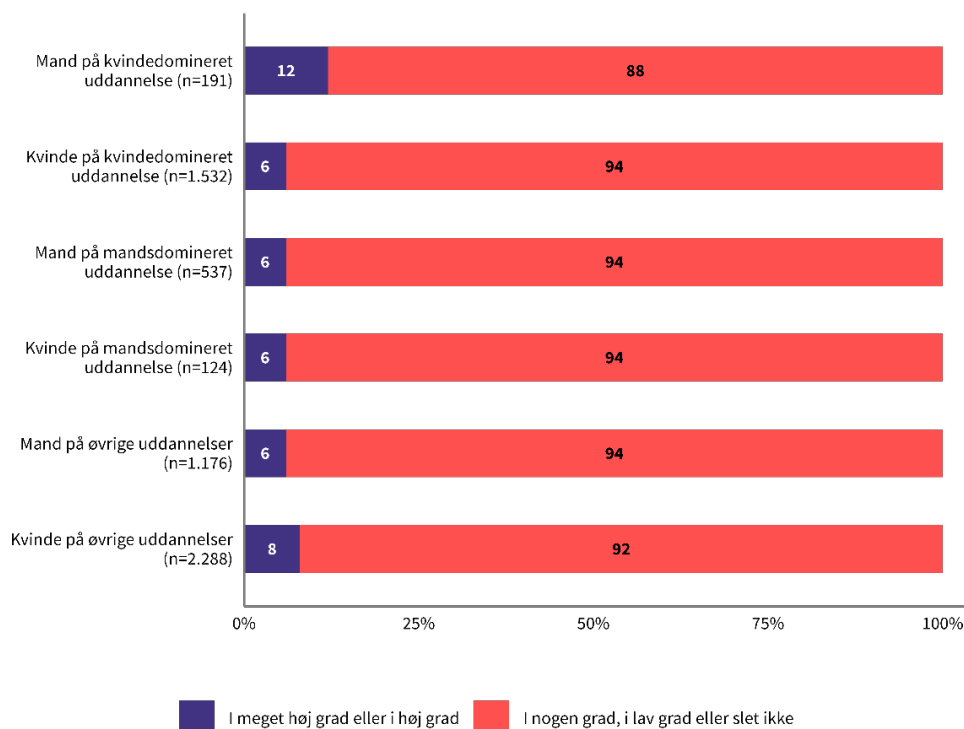
5.2 Frafaldsovervejelser

I dette afsnit gennemgås de studerendes frafaldsovervejelser fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

5.2.1 12 % mænd på en kvindedomineret uddannelse overvejer at stoppe på uddannelsen efter et halvt år

Figur 5.1 viser andelen af studerende, der overvejer at stoppe på uddannelsen efter et halvt år, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 5.1
Overvejer at stoppe efter et halvt år på uddannelsen fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Spørgsmål: "I hvilken grad er du enig i følgende udsagn: Jeg overvejer at stoppe på uddannelsen." Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd på kvindedominerede uddannelser i højere grad overvejer at stoppe efter et halvt år på deres uddannelse sammenlignet med mænd og kvinder på andre uddannelser. Efter et halvt år overvejer 12 % af mændene på kvindedominerede uddannelse således at stoppe mod 6-8 % blandt de resterende studerende.

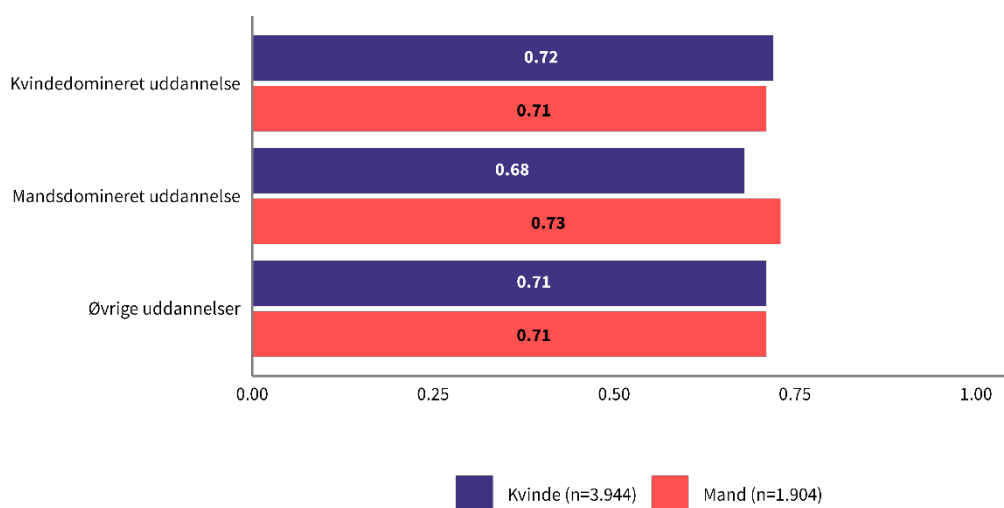
5.3 Fagligt engagement og studiemotivation

I dette afsnit gennemgås de studerendes faglige engagement og studerendes motivation for at studere på uddannelsen fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

5.3.1 Kvinder på mandsdominerede uddannelser er lidt mindre fagligt engagerede end andre studerende

Figur 5.2 viser skalaen for fagligt engagement fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

Figur 5.2
Fagligt engagement fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for fagligt engagement er udregnet på baggrund af skalaens fire items og går fra 1-5. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer lidt lavere på skalaen for fagligt engagement end andre mandlige og kvindelige studerende. Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer således 0,68 ud af 1 på skalaen for fagligt engagement, mens andre studerende scorer mellem 0,71 og 0,73.

Skala: Fagligt engagement

Skalaen for fagligt engagement er dannet på baggrund af fire spørgsmål:

I hvilken grad er du enig i følgende udsagn?

- Jeg er meget interesseret i det faglige indhold af uddannelsen.
- Jeg tror, at jeg kommer til at bruge det, jeg lærer i mine nuværende fag, når jeg har færdiggjort min uddannelse.
- Når jeg læser til mine nuværende fag, forsøger jeg at relatere nyt stof til det, jeg i forvejen ved om emnet.
- Selv når noget på uddannelsen er kedeligt og ikke interesserer mig, bliver jeg ved med at arbejde, indtil jeg er færdig med det, jeg skal.

En studerende, som har svaret "Slet ikke" til alle fire spørgsmål, har scoret værdien 1, mens en studerende, som har svaret "I meget høj grad" til alle spørgsmål, har scoret værdien 5 (EVA, 2021b). Skalaen er efterfølgende standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Fagligt engagement kan betragtes som et flerdimensionelt begreb, der både rummer emotionelt betingede (eksempelvis faglig interesse og brugbarhed) og kognitivt betingede aspekter (eksempelvis elaborering og indsatsregulering). En tidligere undersøgelse har påvist en stærk sammenhæng mellem de studerendes niveau af fagligt engagement og deres frafaldssand-synlighed (EVA, 2021b).

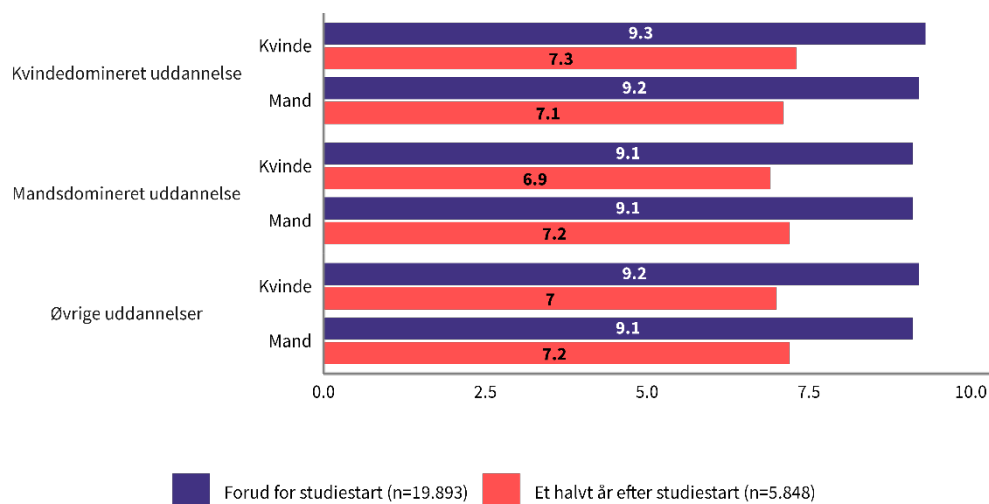
EVA har tidligere vist, at hvert delaspekt af fagligt engagement har en tilfredsstillende prædiktiv validitet, samt at de studerendes faglige engagement hænger stærkt sammen med motivation, samarbejde, oplevelse af undervisningen samt deres sandsynlighed for at falde fra uddannelsen (EVA, 2021b).

5.3.2 Nogenlunde ensartet fald i motivation blandt alle studerende efter et halvt år

Figur 5.3 viser gennemsnittet af de studerendes motivation forud for studiestart og et halvt år efter fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 5.3

Førsteårsstuderendes motivation fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N(W1) = 19.893; N(W3) = 5.848. Spørgsmål: "Hvor motiveret er du på nuværende tidspunkt for at studere på din uddannelse? // På en skala fra 0, Slet ikke motiveret, til 10, Ekstremt motiveret." Gennemsnittet af gruppernes besvarelser er fremstillet. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd og kvinder på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstyper falder i motivation efter et halvt år på studiet. Kvinder på mandsdominerede og øvrige uddannelser oplever måske et lidt større fald i motivation. På mandsdominerede uddannelser scorer kvinderne 9,1 forud for studiestart og 6,9 efter et halvt år på studiet. På øvrige uddannelser scorer kvinderne 9,2 før studiestart og 7,0 efter et halvt år på studiet.

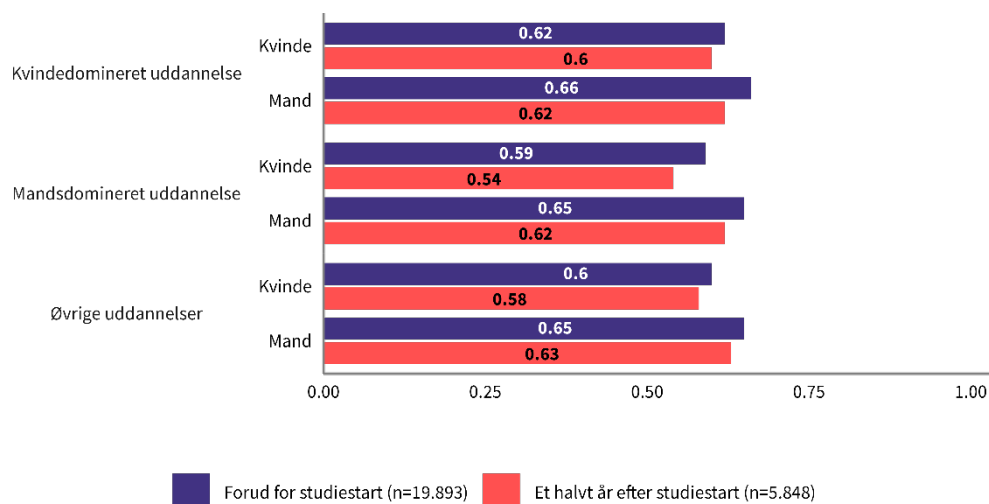
5.4 Self-efficacy

I dette afsnit gennemgås de studerendes self-efficacy ift. læring fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

5.4.1 Kønsminoriteter af begge køn oplever et lidt større tab i self-efficacy et halvt år inde på studiet

Figur 5.4 viser skalaen for *self-efficacy ift. læring* både forud for studiestart og et halvt år inde på studiet fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 5.4
Self-efficacy ift. læring fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N(W1) = 19.893; N(W3) = 5.848. Skalaen for self-efficacy ift. læring er udregnet på baggrund af skalaens fire items og går fra 1-5.

Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd på kvindedominerede uddannelser samt kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever et lidt større tab i self-efficacy sammenlignet med de andre grupper. Mænd på kvindedominerede uddannelser scorer 0,66 ud af 1 forud for studiestart i self-efficacy og 0,62 efter et halvt år på deres uddannelse. Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer 0,59 ud af 1 forud for studiestart og 0,54 efter et halvt år på deres uddannelse. På tværs af uddannelser oplever de to køn et tab i self-efficacy efter et halvt år på deres studie.

Skala: Self-efficacy ift. Læring

Skalaen for self-efficacy ift. læring er dannet på baggrund af fire spørgsmål:

I hvilken grad beskriver følgende udsagn dig som studerende?

- Jeg er sikker på, at jeg kan forstå det sværeste litteratur i de nuværende fag på min uddannelse.
- Jeg er sikker på, at jeg kan forstå de grundlæggende begreber, der undervises i i de nuværende fag på min uddannelse.
- Jeg er sikker på, at jeg kan forstå de mest komplekse emner, jeg bliver præsenteret for i de nuværende fag på min uddannelse.
- Jeg er sikker på, at jeg kan mestre de færdigheder, der undervises i i de nuværende fag på min uddannelse.

En studerende, som har svaret "Slet ikke" til alle tre spørgsmål, har scoret værdien 1, mens en studerende, som har svaret "I meget høj grad" til alle spørgsmål, har scoret værdien 5. Skalaen er efterfølgende standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Self-efficacy, dvs. studerendes tro på egne evner i relation til studiet, kan fremme studerendes motivation og læringsudbytte. En tidligere undersøgelse har eksempelvis fundet en stærk sammenhæng mellem danske studerendes niveau af self-efficacy forud for studiestart og sandsynligheden for at falde fra i løbet af det første halvår på studiet (EVA, 2021b). I dette tilfælde zoomes der ind på tro på egne evner ift. læring af fagligt indhold på uddannelsen.

Der er tidligere gennemført valideringsanalyser af den anvendte skala for self-efficacy ift. læring, som har fundet, at skalaen fungerer med tilfredsstillende præcision og ensartethed på tværs af forskellige grupper af studerende. Det indikerer, at skalaen kan bruges til at gennemføre valide målinger af de studerendes niveau af self-efficacy ift. læring (EVA, 2021b).

6 De studerendes oplevelse af undervisningen på uddannelsen

I dette kapitel gennemgås de studerendes oplevelse af undervisningen og dens kvalitet.

Undervisning er en central del af studielivet, og studerendes oplevelse af undervisningen er et centralt perspektiv ift. vurderingen af undervisningens kvalitet (EVA, 2021a). På erhvervsuddannelsesområdet viser en rapport fra Institut for Menneskerettigheder (2020), at undervisernes sprogbrug eller adfærd til tider kan virke ekskluderende for kvinder og kønsminoriteter generelt. Ifølge Danmarks Akkrediteringsinstitution kan uddannelser og underviserne risikere at bidrage til, at kønsminoriteter bliver bekræftet i at være "særlige" og fastholde dem i uhensigtsmæssige kønsroller med særlige forventninger til deres ageren (Danmarks Akkrediteringsinstitution, 2020).

I kapitlet anvendes mål for, i hvilken grad undervisningen er tydelig, om de studerende oplever at få tydelig og brugbar feedback, samt i hvilken grad de studerende oplever, at deres underviser tilskynder dem til at deltage aktivt i undervisningen og er imødekommende. Til at måle de studerendes oplevelser af en række centrale aspekter af undervisningen anvendes der skalaer, som EVA tidligere har valideret (EVA, 2021a).

6.1 Opsummering

- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever mindre tydelig feedback.** Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer i gennemsnit 0,54 ud af 1 på skalaen for tydelig feedback. Det er lavere end det generelle gennemsnit for oplevelsen af tydelig feedback blandt mænd (0,62) og kvinder (0,60).
- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever i lavere grad understøttende feedforward.** Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer i gennemsnit 0,47 ud af 1 på skalaen for feedforward. Kvinder oplever i gennemsnit (0,55) feedforward som mindre understøttende end mænd (0,59). *Feedforward* handler om, hvorvidt den modtagne feedback understøtter de studerendes faglige udvikling fremadrettet, fx gennem hjælp til prioritering og konkret anvisning af, hvordan de studerende kan forbedre sig.
- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever i lavere grad undervisningen som tydelig.** Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer 0,65 ud af 1 på skalaen for tydelig undervisning. Det er markant lavere end det generelle gennemsnit for oplevelsen af tydelig undervisning for mænd (0,75) og kvinder (0,74).

- Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever et lavere fokus på deltagelse. Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer i gennemsnit 0,58 ud af 1 på skalaen for undervisers fokus på deltagelse i undervisningen. Både mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser oplever et større fokus på deltagelse (0,69) end studerende på uddannelserne med andre kønsfordelinger.

6.2 Oplevelse af feedback og feedforward

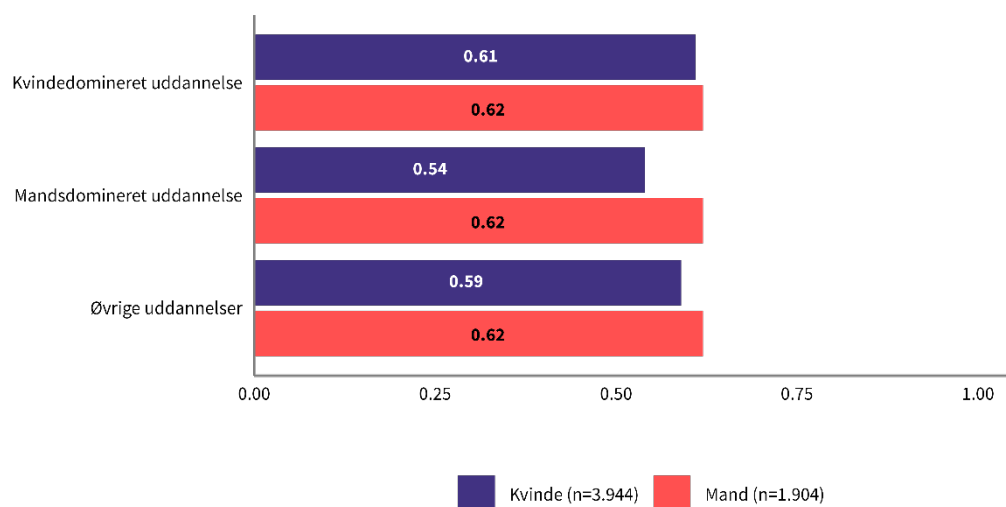
I dette afsnit gennemgås de studerendes oplevelse af den feedback og feedforward, de modtager på uddannelsen, fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

6.2.1 Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever en mindre grad af tydelig feedback

Figur 6.1 viser skalaen for tydelig feedback fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 6.1

Tydelig feedback fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for tydelig feedback er udregnet på baggrund af skalaens tre items og går fra 0-1. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser i lavere grad oplever at modtage tydelig feedback sammenlignet med andre mandlige og kvindelige studerende. Kvinder på en mandsdominerede uddannelser scorer 0,54 ud af 1 på skalaen for tydelig feedback. De resterende grupper af studerende scorer mellem 0,59 og 0,62 på samme skala.

Skala: Tydelig feedback

Skalaen for tydelig feedback er dannet på baggrund af de tre nedenstående spørgsmål:

Hvor ofte gør dine undervisere følgende i forbindelse med feedback på en opgave på studiet?

- ... udpeger fejl eller svagheder ved det, jeg har lavet
- ... fremhæver de gode aspekter ved mit arbejde
- ... gør det tydeligt for mig, hvad jeg ikke har forstået.

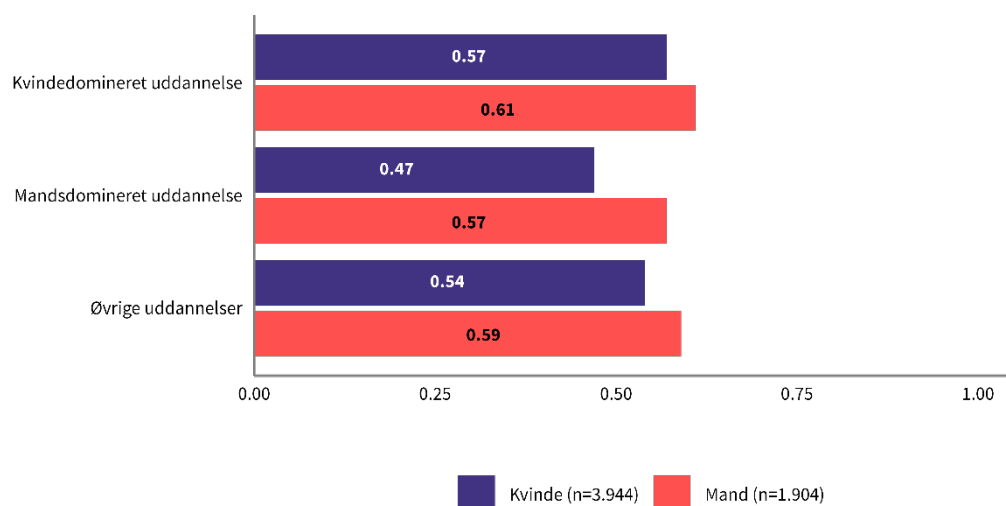
Skalaen er standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Tydelig feedback handler om, hvorvidt den modtagne feedback er med til at tydeliggøre styrker og svagheder i de studerendes opgaver (EVA, 2021a).

6.2.2 Kvinder på en mandsdomineret uddannelse oplever i mindre grad understøttende feedforward

Figur 6.2 viser skalaen for feedforward fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 6.2
Feedforward fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for feedforward er udregnet på baggrund af skalaens tre items og går fra 0-1. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på en mandsdominerede uddannelser i mindre grad oplever understøttende feedforward sammenlignet med andre mandlige og kvindelige studerende. Kvinder på

mandsdominerede uddannelser scorer 0,47 ud af 1 på skalaen for feedforward. De resterende grupper af studerende scorer mellem 0,54 og 0,61 på samme skala.

Skala: Feedforward

Skalaen for tydelig og velorganiseret undervisning er dannet på baggrund af de tre nedenstående items:

Hvor ofte gør dine undervisere følgende i forbindelse med feedback på en opgave på studiet?

- ... siger, hvad jeg bør gøre anderledes fremover?
- ... hjælper mig med at prioritere, hvad det er særligt vigtigt, at jeg arbejder videre med?
- ... beskriver, hvordan jeg kommer op på et højere fagligt niveau?

Skalaen er standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Feedforward handler om, hvorvidt den modtagne feedback understøtter de studerendes faglige udvikling fremadrettet, fx gennem hjælp til prioritering og konkret anvisning af, hvordan de studerende kan forbedre sig (EVA, 2021a).

6.3 Oplevelse af tydelig undervisning

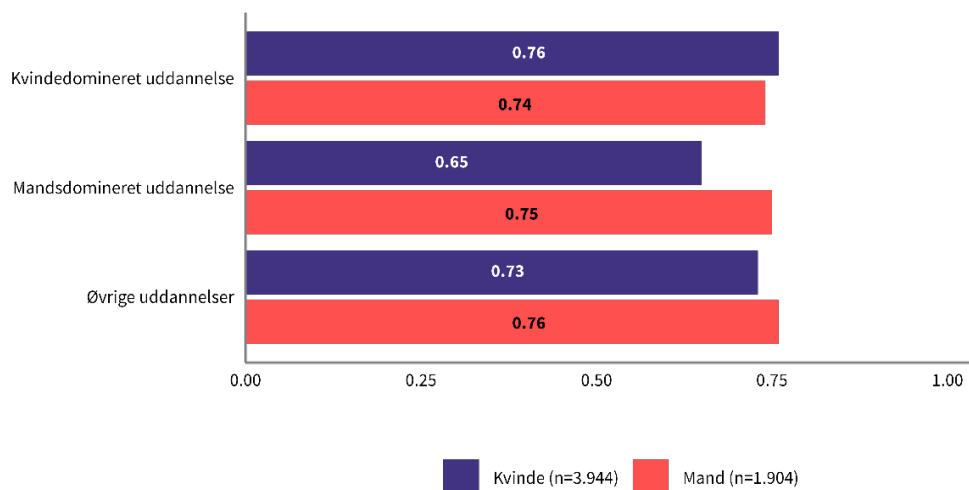
I dette afsnit gennemgås de studerendes oplevelse af tydelig undervisning fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

6.3.1 Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever i mindre grad undervisningen som tydelig

Figur 6.3 viser skalaen for tydelig undervisning fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 6.3

Tydelig undervisning fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for tydelig undervisning er udregnet på baggrund af skalaens fire items og går fra 0-1. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser i lavere grad oplever undervisningen som tydelig sammenlignet med mænd og kvinder på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstyper. Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer i gennemsnit 0,65 ud af 1 på skalaen for tydelig undervisning. De resterende grupper af studerende scorer mellem 0,73 og 0,76 på samme skala.

Skala: Tydelig undervisning

Skalaen for tydelig feedback er dannet på baggrund af fire spørgsmål:

I hvilken grad oplever du, at underviserne i dine fag...

- ... er gode til at forklare fagenes formål og krav tydeligt?
- ... er gode til at vise, hvordan fagene kan anvendes i virkelige situationer?
- ... ofte bruger eksempler eller illustrationer til at forklare svære pointer?
- ... er gode til at forklare faglige pointer tydeligt?

Skalaen er standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Tydelig undervisning handler om, i hvilken grad underviserne er tydelige, både hvad angår fagenes formål og krav og i deres formidling af det faglige indhold (EVA, 2021a).

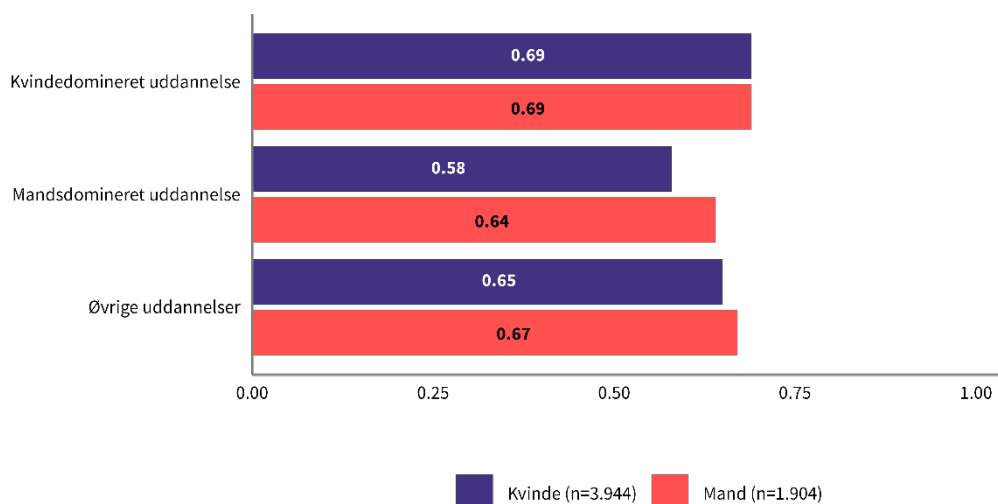
6.4 Oplevelse af fokus på deltagelse i undervisningen

I dette afsnit gennemgås de studerendes oplevelse af fokus på deltagelse i undervisningen fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

6.4.1 Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever et lavere fokus på deltagelse

Figur 6.4 viser skalaen for fokus på deltagelse i undervisningen fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 6.4
Fokus på deltagelse fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for undervisningsfokus på deltagelse er udregnet på baggrund af skalaens fire items og går fra 0-1. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser i lavere grad oplever, at deres undervisere har et fokus på deltagelse, sammenlignet med andre mandlige og kvindelige studerende. Kvinder på mandsdominerede uddannelser scorer 0,58 ud af 1 på skalaen for fokus på deltagelse. De resterende grupper af studerende scorer mellem 0,64 og 0,69 på samme skala.

Skala: Fokus på deltagelse

Skalaen for fokus på deltagelse er dannet på baggrund af nedenstående fire spørgsmål:

I hvilken grad oplever du, at underviserne i dine fag...

- ... tilskynder de studerende til at deltage i faglige diskussioner i undervisningen?
- ... tilskynder de studerende til at dele deres ideer og viden i undervisningen?
- ... tilskynder de studerende til at give udtryk for egne holdning og/eller forholde sig kritisk til undervisningen?
- ... er gode til at inddrage de studerende i undervisningen?

Skalaen er standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Fokus på deltagelse handler om undervisernes tilbøjelighed til at inddrage de studerende og tilskynde dem til at deltage aktivt i forbindelse med undervisningen (EVA, 2021a).

Ingen forskel på undervisers imødekommenhed på tværs af kønsuddannelsestype

Appendiksfigur C.22 viser, at mænd på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype i højere grad oplever underviserne som imødekommende (0,75-0,76 ud af 1) sammenlignet med kvindelige studerende (0,72-0,73). Der er ingen forskel på undervisers imødekommenhed på tværs af kønsuddannelsestype.

Skala: Undervisers imødekommenhed

Skalaen for imødekommenhed og tilgængelighed er dannet på baggrund af følgende fem spørgsmål:

I hvilken grad oplever du, at underviserne i dine fag:

- ... er venlige over for hver enkelt studerende?
- ... er imødekommende over for studerende, der søger hjælp eller råd både i og uden for undervisningen?
- ... er oprigtigt interesserede i hver enkelt studerende?
- ... er tilgængelige for dialog uden for undervisningen?
- ... svarer på skriftlige henvendelser?

Skalaen er standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Imødekommenhed og tilgængelighed handler om undervisernes imødekommenhed, interesse og tilgængelighed i mødet med de studerende (EVA, 2021a).

7 De studerendes oplevelse af det sociale studiemiljø på uddannelsen

Dette kapitel beskæftiger sig med de studerendes oplevelse af det sociale på uddannelsen.

Med *social tilknytning* forstås, hvorvidt de studerende ser sig selv som en del af fællesskabet med andre på uddannelsen – det kan være både faglige og sociale fællesskaber. Studerende med højere grad af social tilknytning klarer sig bedre, samtidig med at social tilknytning også hænger sammen med det faglige engagement. Social tilknytning kan herved have en positiv indvirkning på læringsudbytte og frafaldssandsynlighed (EVA, 2021a, 2021b). EVA (2022a) har ligeledes vist, at studiegruppen anses for et vigtigt socialt holdepunkt for de studerende på de videregående uddannelser.

I kapitlet undersøger vi de studerendes oplevelse af social tilknytning og socialt tilhørsforhold, hvorvidt man er med i en studiegruppe og oplevelsen af (gruppe)samarbejde. Til at måle de studerendes sociale tilknytning til uddannelsen samt oplevelse af samarbejde anvendes tidligere validerede skalaer.

7.1 Opsummering

- **En ud af fem kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever ikke at høre til på studiet.** 21 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser oplever i høj eller meget høj grad, at de indimellem ikke hører til på deres studie. Blandt de resterende studerende er andelen mellem 12-16 %.
- **Mænd på mandsdominerede uddannelser oplever en lidt lavere grad af social tilknytning.** Resultaterne viser, at mænd på mandsdominerede uddannelser scorer 0,54 ud af 1 på skalaen for social tilknytning. Det er lavere end mænd og kvinder på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstyper, som begge scorer 0,60 ud af 1 på samme skala.
- **Mænd på mandsdominerede uddannelser oplever en lidt højere grad af samarbejde.** På skalaen for samarbejde på studiet oplever mænd på mandsdominerede uddannelser måske en lidt højere grad af samarbejde (0,72 ud af 1 mod 0,7 for kvinder på samme uddannelser). Mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser oplever en lavere grad af samarbejde (0,66 ud af 1).

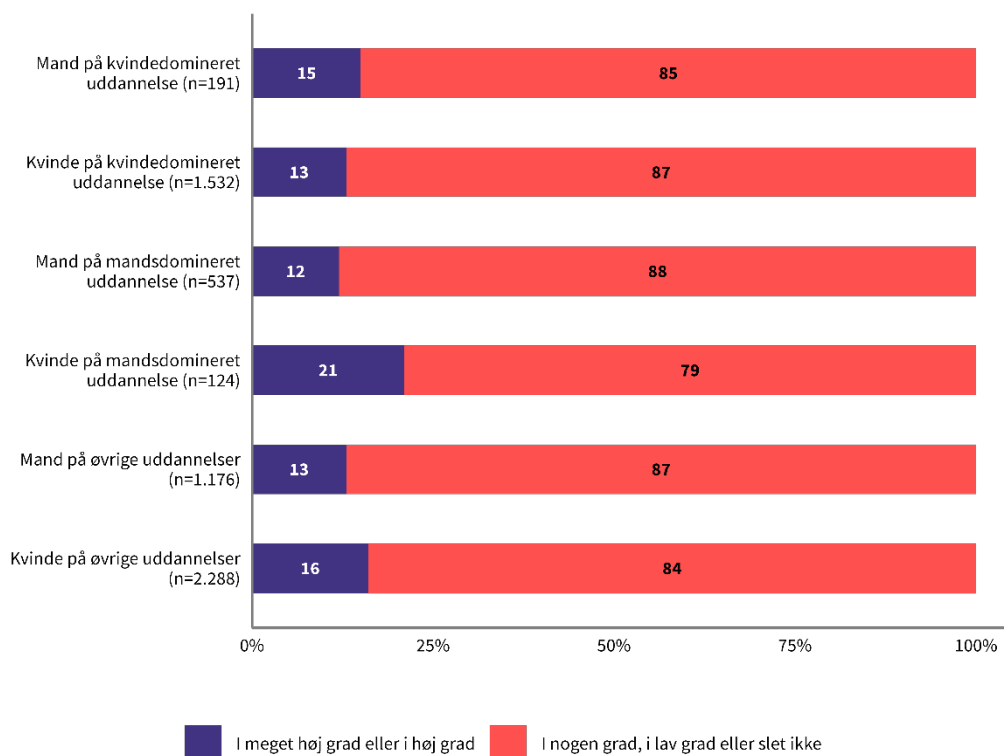
7.2 Tilhørsforhold og social tilknytning

I dette afsnit gennemgås de studerendes tilhørsforhold og sociale tilknytning til uddannelsen fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

7.2.1 En ud af fem kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever ikke at høre til på studiet

Figur 7.1 viser, i hvilken grad de studerende oplever at høre til på studiet, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 7.1
Oplevelse af ikke at høre til på studiet fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

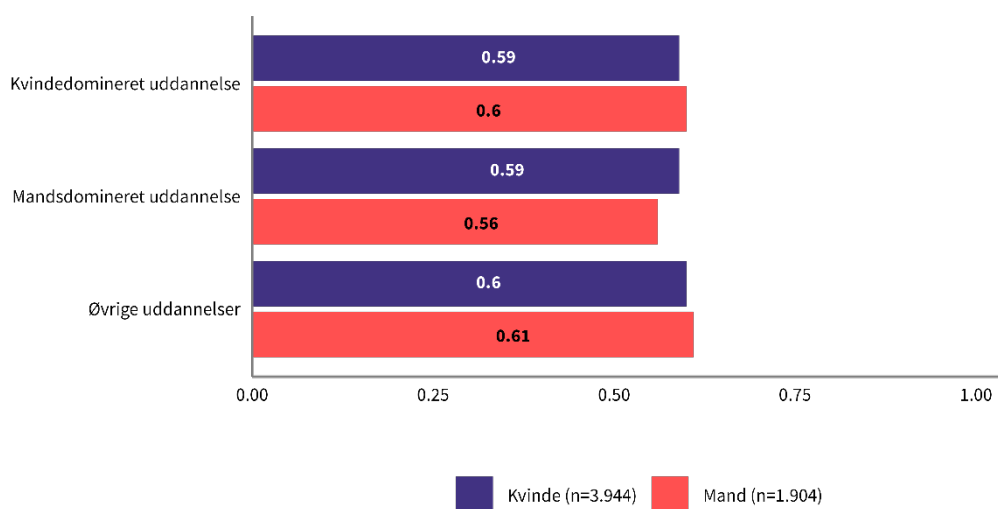
Note: N = 5.848. Spørgsmål: "I hvilken grad er du enig i følgende udsagn: Jeg føler indimellem, at jeg ikke hører til på studiet." Spørgsmålet er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever i højere grad ikke at høre til på deres studie. 21 % af kvinder på mandsdominerede uddannelser oplever således i høj eller meget høj grad ikke at høre til på deres studie. Blandt de resterende studerende er andelen mellem 12-16 %.

7.2.2 Mænd på mandsdominerede uddannelser oplever en lidt lavere grad af social tilknytning, dvs. at føle, de hører til det sociale miljø på uddannelsen

Figur 7.2 viser skalaen for social tilknytning fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 7.2
Social tilknytning fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for social tilknytning er udregnet på baggrund af skalaens fire items, og går fra 1-5. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd på mandsdominerede uddannelser scorer en smule lavere på skalaen for social tilknytning med 0,56 ud af 1 ift. deres medstuderende, der scorer mellem 0,59-0,61.

Appendiksfigur C.23 viser de studerendes oplevelse af tilhørsforhold til sociale grupperinger på deres studie, særligt deres studiegruppe, hold, årgang og uddannelse, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype. Figuren viser, at mænd oplever lidt større tilhørsforhold til deres studie end de kvindelige studerende.

Skala for social tilknytning

Skalaen for social tilknytning er dannet på baggrund af fire spørgsmål:

I hvilken grad er du enig i følgende udsagn?

- Jeg prøver at få alle mine medstuderende med i fællesskaber på studiet.
- Når jeg går til undervisning, kender jeg så godt som alle på holdet og ved, hvem de er.
- Jeg oplever, at mine medstuderende ved, hvem jeg er.
- Jeg har en eller flere studiekammerater, som jeg ses med i fritiden og laver ting med, som ikke relaterer sig direkte til studiet.

En studerende, som har svaret "Slet ikke" til alle fire spørgsmål, har scoret værdien 1, mens en studerende, som har svaret "I meget høj grad" til alle spørgsmål, har scoret værdien 5. Skalaen er efterfølgende standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Social tilknytning betegner de studerendes oplevelse af at være tilknyttet det sociale miljø på deres uddannelse. Betegnelsen er baseret på teorien Self Determination Theory, der bl.a. peger på forbundethed, dvs. at høre til eller være tilknyttet en gruppe, som et basalt behov. En tidligere undersøgelse har eksempelvis påvist en stærk sammenhæng mellem de studerendes niveau af social tilknytning og deres frafaldssandsynlighed (EVA, 2021b).

EVA har gennemført valideringsanalyser af skalaen, som viser, at skalaen fungerer med tilfredsstillende præcision og ensartethed på tværs af forskellige grupper af studerende. Det indikerer, at skalaen kan bruges til at gennemføre valide målinger af de studerendes niveau af social tilknytning (EVA, 2021b).

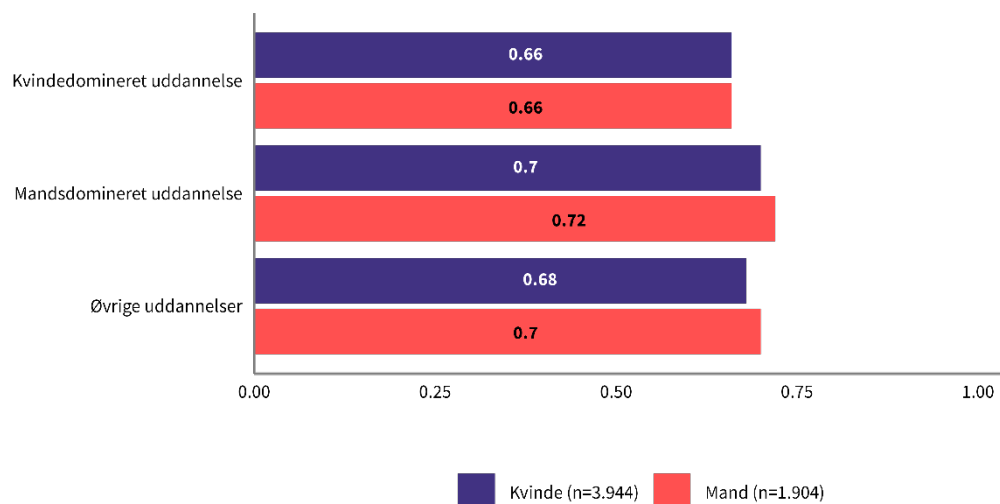
7.3 Studiegrupper og samarbejde på uddannelsen

I dette afsnit gennemgås studiegrupper og samarbejde, herunder hvor stor en andel af studerende der indgår i en studiegruppe fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstyper.

7.3.1 Mænd på mandsdominerede uddannelser oplever en lidt højere grad af samarbejde

Figur 7.3 viser skalaen for samarbejde på uddannelsen fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype.

Figur 7.3
Samarbejde fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for samarbejde er udregnet på baggrund af skalaens tre items og går fra 1-5. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at mænd og kvinder på kvindedominerede uddannelser scorer lidt lavere (0,66 ud af 1) på skalaen for samarbejde sammenlignet med studerende på uddannelser med andre kønsfordelingstyper. Mænd på mandsdominerede uddannelser oplever måske en lidt højere grad af samarbejde.

Skala for samarbejde

Skalaen for samarbejde er dannet på baggrund af tre spørgsmål:

I hvilken grad er du enig i følgende udsagn?

- Jeg diskuterer flere gange om ugen fagligt indhold fra studiet med en eller flere af mine medstuderende.
- Jeg oplever, at stemningen på min uddannelse er præget af samarbejde.
- Jeg spørger ofte andre studerende om hjælp, hvis jeg er usikker på noget fagligt.

En studerende, som har svaret "Slet ikke" til alle tre spørgsmål, har scoret værdien 1, mens en studerende, som har svaret "I meget høj grad" til alle spørgsmål, har scoret værdien 5. Skalaen er efterfølgende standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Forskning viser, at samarbejde fremmer læring, samtidig med at det understøtter oplevelsen af at indgå i et meningsfyldt fagligt fællesskab (EVA, 2021b). Denne skala måler grundlæggende samarbejde, dvs. hvorvidt de studerende gensidigt hjælper hinanden med at tilegne sig fagligt stof, og hvorvidt stemningen på uddannelsen generelt er præget af samarbejde mellem studerende.

EVA har gennemført valideringsanalyser af skalaen, som viser, at skalaen fungerer med tilfredsstillende præcision og ensartethed på tværs af forskellige grupper af studerende. Det indikerer, at skalaen kan bruges til at gennemføre valide målinger af de studerendes niveau af samarbejde (EVA, 2021b).

Små forskelle i tilknytning til studie- eller projektgruppe samt gruppesamarbejde

Appendiksfigur C.24 og C25 viser, hvor stor en andel af de studerende der indgår i en studie- eller projektgruppe på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype, og hvordan de oplever samarbejde på uddannelsen. Figurerne viser kun små forskelle.

Skala for samarbejde

Skalaen for gruppesamarbejde er dannet på baggrund af tre spørgsmål:

I hvilken grad er du enig i følgende udsagn?

- Vi hjælper hinanden, hvis nogen i gruppen har faglige vanskeligheder.
- Vi hjælper hinanden, hvis nogen i gruppen har personlige vanskeligheder.
- Vi snakker sammen om ting ved uddannelsen, vi synes er svære.

En studerende, som har svaret "Slet ikke" til alle tre spørgsmål, har scoret værdien 1, mens en studerende, som har svaret "I meget høj grad" til alle spørgsmål, har scoret værdien 5. Skalaen er efterfølgende standardiseret, således at intervallet går fra 0-1.

Studiegrupper kan både være af faglig og social betydning for de studerende og kan samtidig variere betydeligt i stabilitet. Denne skala undersøger graden af samarbejde i studiegrupper, og fokus er således på de studerendes oplevelse af at hjælpe hinanden med både faglige og sociale vanskeligheder og udfordringer (EVA, 2021b).

EVA har gennemført valideringsanalyser af skalaen, som viser, at skalaen fungerer med tilfredsstillende præcision og ensartethed på tværs af forskellige grupper af studerende. Det indikerer, at skalaen kan bruges til at gennemføre valide målinger af de studerendes niveau af gruppesamarbejde (EVA, 2021b).

8 De studerendes brug af sabbatår og studievalget

Dette kapitel handler om studerendes overgang til studie, herunder de studerendes sabbatårsaktiviteter, samt hvilke forhold der har haft betydning for deres studievalg og deres forventninger til studiestarten.

EVA (2019c) har vist, at studerende, der tager sabbatår, har en lavere frafaldsrisiko end studerende, der ikke tager sabbatår, og at de samtidig er mere afklarede med deres studievalg. EVA har også vist, at afklarede studerende har mindre risiko for at falde fra, og at afklarede studerende i højere grad træffer deres uddannelsesvalg tidligt, har researchet uddannelsen grundigt og har gjort brug af flere kilder i processen med at træffe deres uddannelsesvalg (EVA, 2018). EVA har tillige vist, at studerende, der vælger studie ud fra faglig interesse, samtidig har markant lavere risiko for at falde fra på deres uddannelse i løbet af det første studieår. Studerende, der vælger uddannelse ud fra faglig interesse, er samtidig mere afklarede ift. deres studievalg og mere motiverede til at påbegynde deres uddannelse (EVA, 2019a). En undersøgelse fra Institut for Menneskerettigheder (2013) peger på, at unge, der vælger en kønsutraditionel uddannelse, ofte har indgående kendskab til uddannelsen på forhånd og er afklarede om uddannelsesvalget.

Epinion har vist (2022), at det har betydning for studievalget, hvorvidt de unge associerer uddannelsen med at være henholdsvis maskulin eller feminin, samtidig med at kvinder og mænd har forskellige prioriteter, når de vælger uddannelse. Sidstnævnte bakkedes ligeledes op af en tidligere undersøgelse fra EVA, der viser, at flere kvinder end mænd begrundede deres studievalg med muligheden for at gøre en positiv forskel for andre. Omvendt begrundede en større andel af mandlige studerende deres studievalg med muligheden for en efterfølgende høj indkomst (EVA, 2021d). Noget tyder også på, at en skæv kønsfordeling på uddannelser i sig selv kunne have betydning for studievalget (Epinion, 2022; DEA, 2022b). Akkrediteringsinstitutionen har argumenteret for, at et studievalg, der er påvirket af den unges køn, bidrager til selvforstærkende forventninger til kønnene. Andre skal derfor i højere grad legitimere deres valg (Akkrediteringsinstitution, 2020, s. 24).

EVA har slutteligt vist, at forskellige typer af studerende har forskellige forventninger til og ønsker om deltagelse i studiestarten. Samtidig er studiestarten og det at blive del af det sociale fællesskab på studiet vigtigt for de studerendes senere frafaldssandsynlighed (EVA, 2017, 2019d, 2021c, 2022b).

8.1 Opsummering

- **Mænd på kvindedominerede uddannelser har taget markant flere sabbatår end andre mænd og kvinder.** Undersøgelsen viser, at 47 % af mænd, som er blevet optaget på kvindedominerede uddannelser, har taget tre eller flere sabbatår. Det er markant flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 31 og 36 %.
- **Indkomst og beskæftigelse vigtigere for kvinder på mandsdominerede uddannelser.** En stor del af kvinder og mænd på mandsdominerede uddannelser ser gode beskæftigelsesmuligheder som et afgørende forhold i studievalget (68-72 %). For knap halvdelen (47 %) af kvinderne på mandsdominerede uddannelser er muligheden for høj indkomst efter endt uddannelse tillige et afgørende forhold. Modsat er det kun 11 % af kvinderne optaget på kvindedominerede uddannelser, som angiver, at høj indkomst var et afgørende forhold i deres studievalg.
- **Lidt færre, der tilhører minoritetskønnet, er afklarede med studievalget.** 70 % af mændene på kvindedominerede uddannelser og 69 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser følte sig i høj grad helt afklarede med studievalget, da de traf valget. Til sammenligning følte 76 % af de optagne med majoritetskøn på de to typer kønsskæve uddannelser sig afklarede med studievalget.
- **Flere kvinder på mandsdominerede uddannelser har fået hjælp af familien til at træffe studievalget.** Få studerende mener, at andre end dem selv har hjulpet dem med at træffe deres studievalg. Dog angiver 22 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser, at deres familie har hjulpet dem med at træffe deres studievalg, mod 13 % blandt mændene på samme uddannelser.
- **Kvinder på mandsdominerede uddannelser forventer i mindre grad at deltage i studiestartsaktiviteter.** Knap en ud af ti kvindelige studerende (9 %) på mandsdominerede uddannelser ønsker slet ikke at deltage i de sociale studiestartsaktiviteter. På tværs af alle uddannelser er det samme gældende for 5 % af både mænd og kvinder.

8.2 Sabbatår og optagelse for kønsminoriteter

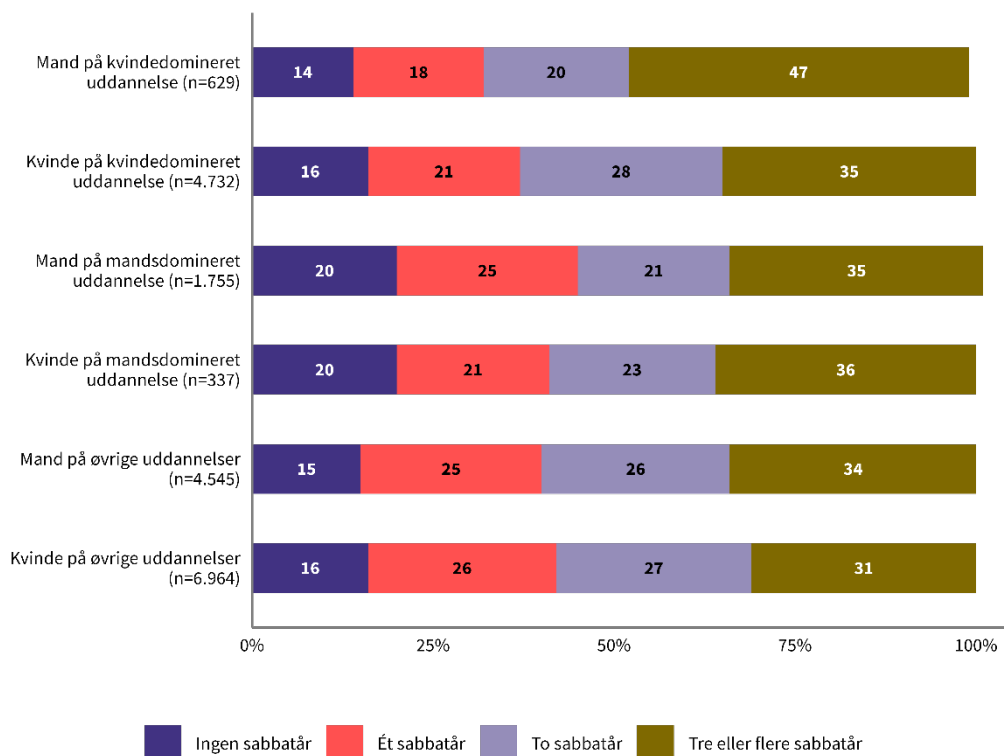
I dette afsnit gennemgås antallet af sabbatår og aktiviteterne i sabbatårene, samt hvor stor en andel af de studerende der angiver, at de er blevet optaget via kvote 2.

8.2.1 Mænd på kvindedominerede uddannelser har taget markant flere sabbatår end andre mænd og kvinder

Figur 8.1 viser fordelingen af antal sabbatår fordelt på uddannelsernes kønsfordelinger.

Figur 8.1

Antal sabbatår fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Data fra Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 18.962. Spørgsmål: "Hvornår har du afsluttet din gymnasiale uddannelse?". Antal sabbatår er udregnet på baggrund af det årstal, de studerende har angivet, at de færdiggjorde deres gymnasiale uddannelse. Spørgsmålet er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at 47 % af mændene på kvindedominerede uddannelser har taget tre eller flere sabbatår. Det er markant flere end andre mandlige og kvindelige studerende, hvor den tilsvarende andel er mellem 31 og 36 %. 20 % af både mænd og kvinder på mandsdominerede uddannelser har ikke haft nogle sabbatår mod 14-16 % i de øvrige grupperinger.

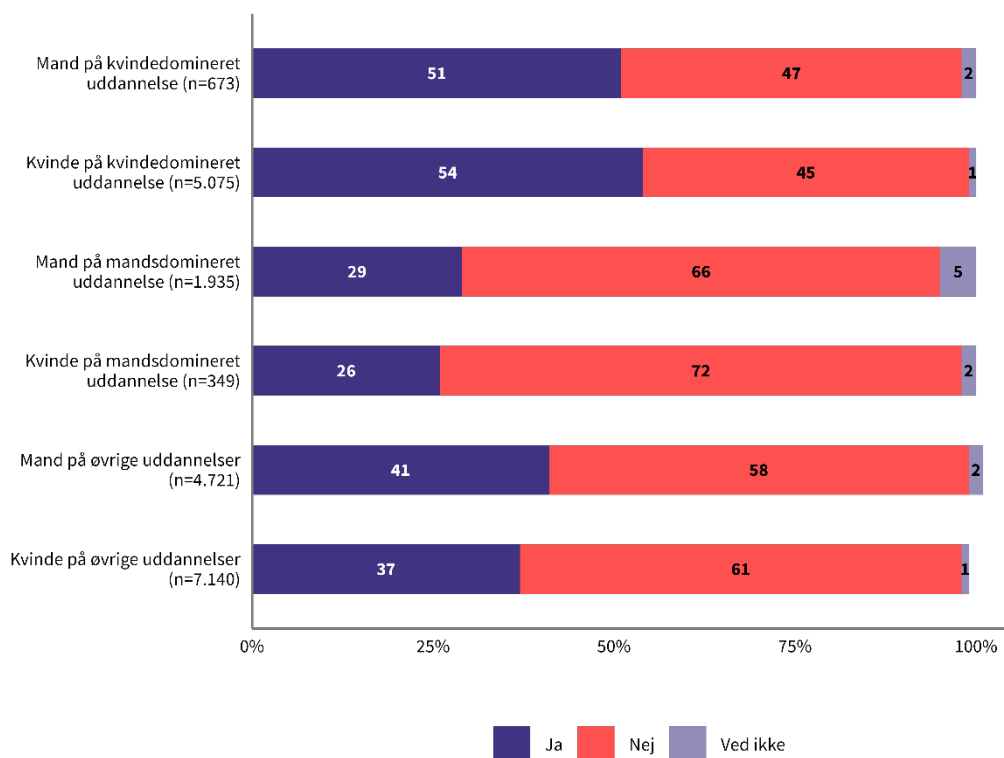
I sabbatåret dyrker flere mænd fritidsinteresser, aftjener værnepligt eller starter virksomhed, mens flere kvinder er i en omsorgsrolle

Appendiksfigur C.26 viser, at andelen, der benytter en række sabbatårsaktiviteter, varierer meget mellem kønnene, men ikke systematisk mellem uddannelsernes kønsfordelingstype. Størstedelen af både mænd og kvinder angiver, at de har brugt sabbatåret på lønnet arbejde (88-90 %). Der er dog flere mænd, der angiver, at de har dyrket deres fritidsinteresser (47 %), sammenlignet med 36 % af de kvindelige studerende. Desuden er der større andel mænd, som har aftjent værnepligt eller startet egen virksomhed i deres sabbatår. Flere kvindelige studerende har derimod været i en omsorgsrolle, hvor de f.eks. har været på barsel, passet andre eller været sygemeldt.

8.2.2 Over 50 % har søgt ind via kvote 2 på kvindedominerede uddannelser

Figur 8.2 viser fordelingen af andel, der har søgt ind via kvote 2, fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

Figur 8.2
Søgning i kvote 2 fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Spørgsmål: "Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på?" Spørgsmålet er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at der er over 50 % af både de mandlige og kvindelige studerende, der har søgt ind via kvote 2 til de kvindedominerede uddannelser. Til de mandsdominerede uddannelser er andelen derimod nede på 29 % og 26 % for hhv. mænd og kvinder.

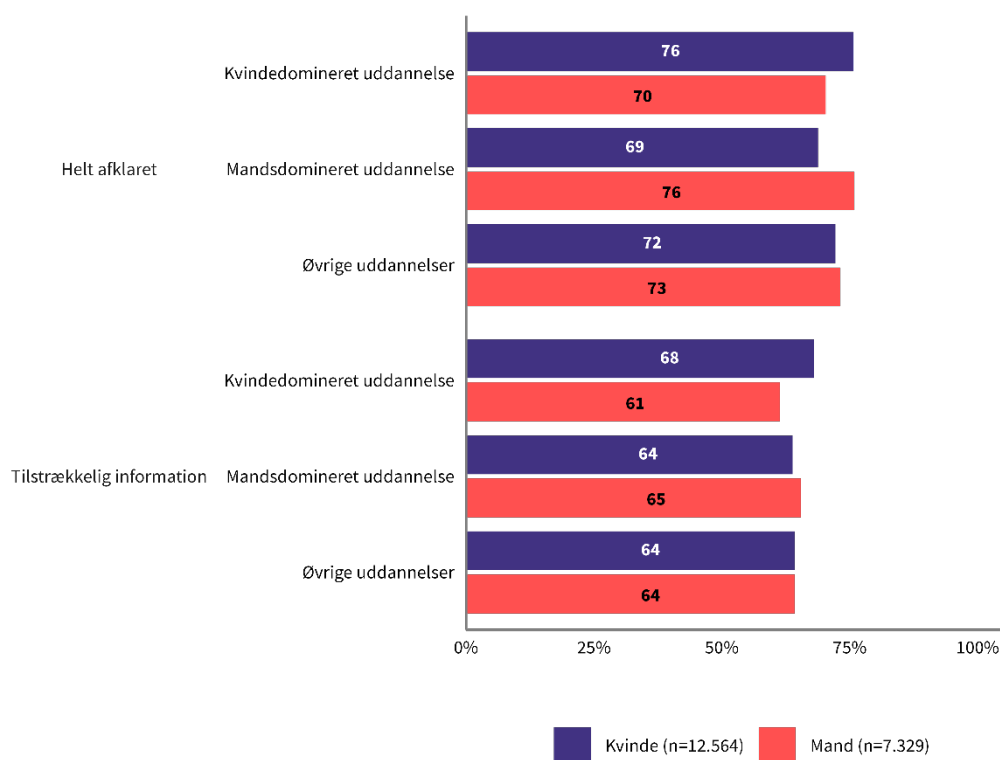
8.3 Studievalg for kønsminoriteter

I dette afsnit gennemgås forhold om studievalg.

8.3.1 Lidt færre, der tilhører minoritetskønnet, er afklarede med studievalget

Figur 8.3 viser fordelingen af oplevelse af afklarethed og tilstrækkelig information i studievalget fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

Figur 8.3
Oplevelse af afklarethed og tilstrækkelig information fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype blandt optagne studerende optaget i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Kun summen af andelen, der har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" er skildret. Spørgsmål: "Hvor enig er du i følgende udsagn: Da jeg søgte, følte jeg mig helt afklaret med, at jeg ville studere på netop den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på // Da jeg søgte, havde jeg tilstrækkelig information om den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på." Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at lidt færre optagne, der tilhører minoritetskønnet på kønsskæve uddannelser, følte sig helt afklarede med studievalget. 70 % af mændene på kvindedominerede uddannelser og 69 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser følte sig således i høj grad helt afklarede med studievalget. Til sammenligning følte 76 % af de optagne med majoritetskøn på de to typer køns-

skæve uddannelser sig afklarede med studievalget. Færre mænd på kvindedominerede uddannelser oplever også, at de havde tilstrækkelig information om den uddannelse, de er blevet optaget på.

8.3.2 Indkomst og beskæftigelse vigtigere for kvinder på mandsdominerede uddannelser

Appendiksfigur C.27 viser begrundelser for studievalg fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstyper. Af figuren fremgår det, at en stor del af kvinder og mænd på mandsdominerede uddannelser ser gode beskæftigelsesmuligheder som et afgørende forhold i studievalget (68-72 %). For knap halvdelen (47 %) af kvinderne på mandsdominerede uddannelser er muligheden for høj indkomst efter endt uddannelse tillige et afgørende forhold. Modsat er det kun 11 % af kvinderne optaget på kvindedominerede uddannelser, som angiver, at høj indkomst var et afgørende forhold i deres studievalg. For både kvinder og mænd på en kvindedomineret uddannelse er muligheden for at få et job, hvor de kan gøre en positiv forskel for andre, et afgørende forhold for en stor del af de studerende (72-80 %). For kvinder på mandsdominerede uddannelser betragtes dette forhold kun som afgørende for 40 % af de studerende.

8.3.3 Flere kvinder på mandsdominerede uddannelser har fået hjælp af familien til at træffe studievalg

Appendiksfigur C.28 viser, hvem der har hjulpet de studerende med at træffe deres studievalg, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype. Figuren viser, at der er få studerende, som mener, at andre end dem selv har hjulpet dem med at træffe deres studievalg. Dog angiver 22 % af kvinderne på mandsdominerede uddannelser, at deres familie har hjulpet dem med at træffe deres studievalg mod 13 % blandt mændene.

8.4 Forventninger til studiestart

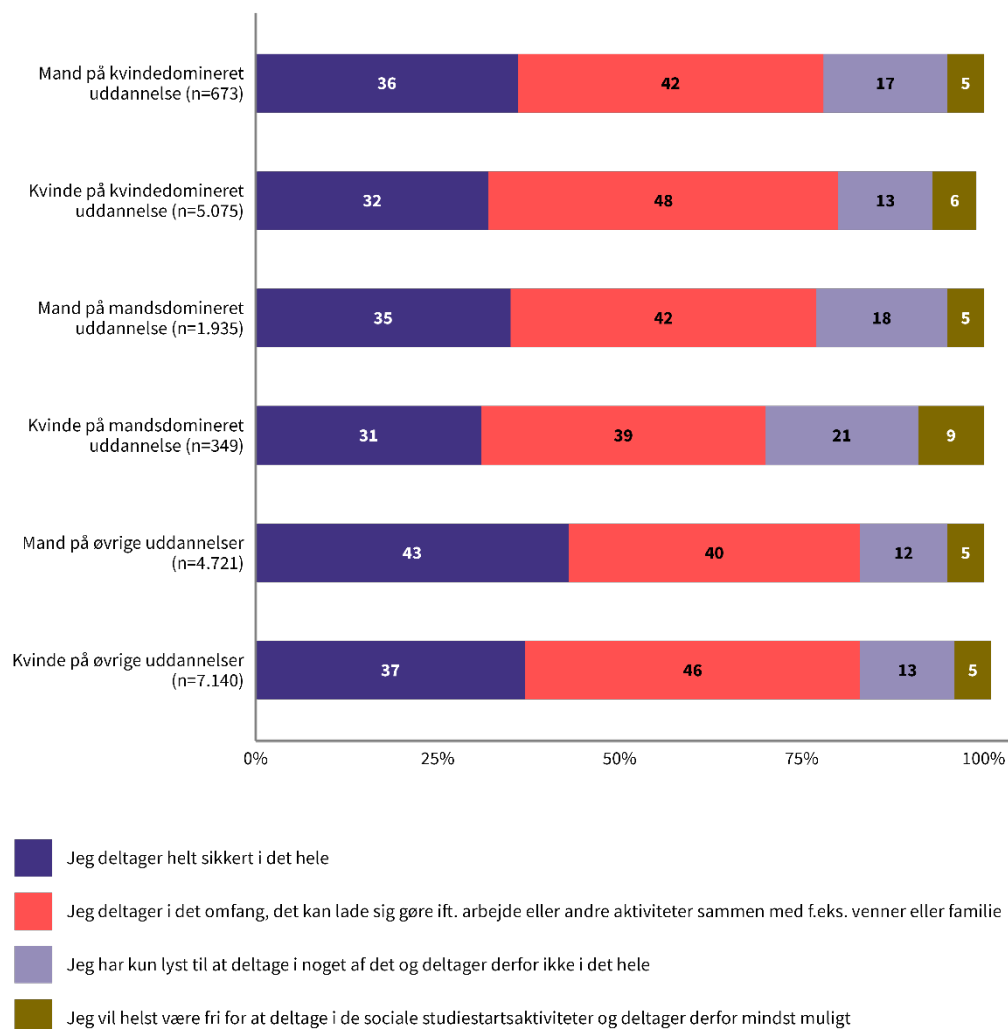
I følgende afsnit gennemgås forhold om forventninger til studiestarten, særligt deltagelse i studiestartsaktiviteter og forventninger til det sociale.

8.4.1 Kvinder på mandsdominerede uddannelser forventer i mindre grad at deltage i studiestartsaktiviteter

Figur 8.4 viser fordelingen af forventninger til deltagelse i sociale studiestartsaktiviteter fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype.

Figur 8.4

Forventninger til sociale studiestartsaktiviteter fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Spørgsmål: "I forbindelse med studiestart er der ofte planlagt sociale aktiviteter som fx hyttetur/rustur, fællesspisning og fester. Hvilket af følgende udsagn passer bedst på dine forventninger til, hvor meget du vil deltage i de sociale studiestartsaktiviteter?" Spørgsmålet er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figuren viser, at kvinder på mandsdominerede uddannelser i mindre grad forventer at deltage i sociale studiestartsaktiviteter. Knap en ud af ti kvinder (9 %) på mandsdominerede uddannelser ser sig helst være fri for at deltage i de sociale studiestartsaktiviteter, og 21 % vil ikke deltage i det hele. Andelen er hhv. 5-6% og 13 % for kvinder på andre uddannelser. Blandt mændene på kvindedominerede uddannelser er de tilsvarende andele 5 % og 17 %.

En ud af fire kvinder på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype frygter at opleve studiestarten som grænseoverskridende

Appendiksfigur C.29 viser forventningerne til sociale aspekter af studielivet fordelt på køn og uddannelsernes kønsfordelingstype. Figurerne viser, at knap hver fjerde kvindelige studerende (23 %) frygter, at de vil opleve studiestarten som grænseoverskridende, og at denne andel er nogenlunde lige høj på tværs af uddannelsernes kønsfordelingstype. Det samme gælder for 11 % af de mandlige studerende. På mandsdominerede uddannelser oplever 32 % af de kvindelige studerende det tillige som nedslidende at være sammen med nye mennesker.

Appendiks A – Litteraturliste

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM). (2024). *Rapport fra ekspertgruppen om køn - Anbefalinger fra ekspertgruppen om betydningen af køn for faglig udvikling, læring og trivsel i dagtilbud, folkeskole og på ungdomsuddannelser*. København: BUVM. <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2024/april/240411-ekspertgruppe-om-koen-er-klar-med-anbefalinger>.

Danmarks Akkrediteringsinstitution. (2020). *Hvor kønt ser det ud?* København: Danmarks Akkrediteringsinstitution. https://akkr.dk/wp-content/filer/akkr/Til-web_Hvor-k%C3%B8nt-ser-det-ud.pdf.

DEA. (2022a). *Et kønsopdelt uddannelsessystem*. København: Tænk tanken DEA. <https://dea.nu/publikationer/et-konsopdelt-uddannelsessystem>.

DEA. (2022b). *Hvad har betydning for gymnasieelevers uddannelsesvalg?* København: Tænk tanken DEA. <https://dea.nu/publikationer/hvad-har-betydning-for-gymnasieelevers-uddannelsesvalg/>.

DM – Akademikerbladet. (2020). *Se kønsopdelingen på alle landets uddannelser*. <https://dm.dk/akademikerbladet/aktuelt/2020/august/se-koensfordelingen-paa-alle-landets-uddannelser/>. 07/08/2020.

Epinion. (2022). *Undersøgelse af kønsskævhed i uddannelse*. <https://www.kl.dk/momentum/arkiv/2022/15-koen-har-stadig-betydning-for-unges-uddannelsesvalg>.

EVA. (2017). *Studiestartens betydning for frafaldet på videregående uddannelser*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2017/aug/studiestartens-betydning-for-frafaldet-paa-videregaende-uddannelser>.

EVA. (2018). *Studievalg og frafald på de videregående uddannelser*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/studievalg-frafald-paa-videregaende-uddannelser>.

EVA. (2019a). *Sammenhænge mellem unges begrundelser for studievalg og frafald på de videregående uddannelser*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/sammenhaenge-mellem-unges-begrundelser-studievalg-frafald-paa>.

EVA. (2019b). *Et nyt perspektiv på trivsel: Studierelaterede følelser på de videregående uddannelser*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2019/nov/et-nyt-perspektiv-paa-trivsel-studierelaterede-foelelser-paa-de-videregaende-uddannelser>.

- EVA. (2019c). *Studerendes sabbatår*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2019/maj/studerendes-sabbataar>.
- EVA. (2019d). *Alkohol i studiestarten*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2019/aug/alkohol-i-studiestarten>.
- EVA. (2020a). *Et nyt perspektiv på faglige og sociale aspekter af studielivet*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2020/nov/et-nyt-perspektiv-paa-faglige-og-sociale-aspekter-af-studielivet>.
- EVA. (2020b). *Baggrundsrapport: Fagligt engagement og social tilknytning – fra teoretiske begreber til empirisk måling*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2020/nov/et-nyt-perspektiv-paa-faglige-og-sociale-aspekter-af-studielivet>.
- EVA. (2021a). *Måling af undervisningskvalitet på de videregående uddannelser – Udvikling af spørgeskemabaserede mål for studerendes oplevelse af undervisning*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2021/jan/maaling-af-undervisningskvalitet-paa-de-videregaende-uddannelser>.
- EVA. (2021b). *Baggrundsrapport. Førsteårsstuderendes faglige og sociale trivsel under nedlukningen*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2021/jun/foersteaarsstuderendes-faglige-og-sociale-trivsel-under-nedlukningen>.
- EVA. (2021c). *Nye studerendes deltagelse i sociale fællesskaber på studiet*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2021/sep/nye-studerendes-deltagelse-i-sociale-faellesskaber-paa-studiet>.
- EVA. (2021d). *Studievalgsbegrundelser. Hvem lægger fokus på hvad i studievalget?* København: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2021/jul/studievalgsbegrundelser-hvem-laegger-fokus-paa-hvad-i-studievalget>.
- EVA. (2022a). *Gruppearbejde på de videregående uddannelser*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2022/apr/gruppearbejde-paa-de-videregaende-uddannelser>.
- EVA. (2022b). *Kommende studerendes forventninger og ønsker til studiestarten*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2022/aug/kommende-studerendes-forventninger-og-oensker-til-studiestarten>.
- EVA. (2023a). *Valg og fravalg af IT- og ingeniøruddannelser*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2023/jul/valg-og-fravalg-af-it-og-ingenioeruddannelser>.
- EVA. (2023b). *Valg og fravalg af uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2023/mar/valg-og-fravalg-af-uddannelserne-til-laerer-paedagog-sygeplejerske-og-socialraadgiver>.

EVA. (2023c). *Kortlægning af trivsel på universiteterne*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut.
<https://eva.dk/udgivelser/2023/maj/kortlaegning-af-trivsel-paa-universiteterne>.

EVA. (2023d). *Styrket trivsel og mindre frafald på universiteter – Kvalitetsudvikling via identifikation af centrale faktorer i studiemiljø og undervisning*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut.
<https://eva.dk/udgivelser/2023/dec/styrket-trivsel-og-mindre-frafald-paa-universiteter-projektbeskrivelse>.

EVA. (2024a). *Studiemotivation blandt førsteårsstuderende på de videregående uddannelser*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2024/jan/studiemotivation-blandt-foersteaarsstuderende-paa-de-videregaende-uddannelser>.

EVA. (2024b). *Magasinet EVA TEMA 28: Køn og deltagelsesmuligheder*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/udgivelser/2024/feb/magasinet-eva-tema-28-koen-og-deltagelsesmuligheder>.

Fan, L, Morgan, K. L., & Zaslavsky, A. M. (2017). Balancing Covariates via Propensity Score Weighting. *Journal of the American Statistical Association*, 32(19), 3.373-3.387.

Institut for Menneskerettigheder. (2013). *Vejledere viser vejen – Kønsmainstreaming af uddannelses og erhvervsvejledning*. København: Institut for Menneskerettigheder. <https://menneskeret.dk/udgivelser/vejledere-viser-vejen>.

Institut for Menneskerettigheder. (2020). *Minoritetskøn på erhvervsuddannelser – en analyse af frafald og trivsel på kønsskæve uddannelser*. København: Institut for Menneskerettigheder. <https://menneskeret.dk/udgivelser/minoritetskoen-paa-erhvervsuddannelserne>.

ITU. (2023). *Kvinderne stormer ind på IT-Universitetets bacheloruddannelser*. København: ITU. <https://itu.dk/Om-ITU/Presse/Nyheder/2023/Kvinderne-stormer-ind-paa-IT-Universitetets-bacheloruddannelser>.

Nielsen, S. B., & Sørensen, A. R. (2004). *Unge valg af uddannelse og job, udfordringer og veje til det kønsopdelte arbejdsmarked*. Roskilde: Center for Ligestillingsforskning.

Nielsen, T., Friderichsen, I. S., & Hartkopf, B. T. (2019). Measuring academic learning and exam self-efficacy at admission to university and its relation to first-year attrition: an IRT-based multiprogram validity study. *Frontline Learning Research*, 7(3), 91-118.

Sundhedsstyrelsen. (2017). *Guide til trivselsindekset: WHO-5*. København: Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2017/Styrket-sundhedsindsats-for-socialt-udsatte-og-saarbare-grupper/Ans%C3%B8gningsmateriale/Guide-WHO-5.ashx?la=da&hash=570F8CAE8013977379E1BC24D663D8FDB186DB76>.

Uniavisen. (2020). *Kønsfordelingen på de videregående uddannelser er pilskæv. Det er et stort samfundsproblem*. <https://uniavisen.dk/koensfordelingen-paa-de-videregaende-uddannelser-er-pil-skaev-det-er-et-stort-samfundsproblem/>. 04/08/2020.

Appendiks B – Appendiks B – Metode og vægtning

Notatet bygger på spørgeskemabesvarelser, som er indhentet elektronisk. Populationen udgøres af alle studerende, som blev tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse i 2021, og besvarelser forud for studiestart (i august 2021) og efter et halvt år på studiet (marts 2022) er anvendt. Studerende, som indledningsvist i spørgeskemaet har besvaret, at de ikke er startet på den uddannelse, de er blevet optaget på, indgår ikke.

Tabel B.1 nedenfor viser populationen og de respektive bølgers svarprocenter. Svarprocenten for bølge 1, som blev sendt ud forud for studiestart, er 33,5 %, svarende til 19.983 besvarelser. Bølge 2 blev udsendt i marts 2022, dvs. i starten af de studerendes andet semester. Bølge 2 blev udelukkende sendt ud til de 15.218 studerende, som havde besvaret spørgeskemaet i bølge 1 og takket ja til at måtte blive kontaktet igen. 5.848 svarede på bølge 2-spørgeskemaet, svarende til en svarprocent på 38,4 %.

Tabel B.1
Population, stikprøve og svarprocent

Årstal	2021
Population	59.381
Besvarelser i august 2021 (Bølge 1)	19.893
Svarprocent, bølge 1	33,5 %
Besvarelser i marts 2022 (Bølge 2)	5.848
Svarprocent, bølge 2	38,4 %

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Sammenlægning af svarkategorier

Af hensyn til anonymitet afrapporteres der ikke besvarelser, hvis der er under tre personer i samme svarkategori. I stedet lægges svarkategorier sammen, eksempelvis ved at lægge svarkategorierne "I meget høj grad", "I høj grad", "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke" sammen til de binære udfald "I meget høj grad eller i høj grad" og "I nogen grad, i mindre grad eller slet ikke". I andre tilfælde udelades eksempelvis svarkategorierne "Ved ikke" eller "Ikke relevant".

Dette gøres af hensyn til Danmarks Statistiks retningslinjer for persondatasikkerhed. Disse omhandler, at det ikke bør være muligt at identificere enkeltpersoner i tabeller eller figurer (jf. <https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/hjemtagelse-af-analyseresultater>).

Vægtning af spørgeskemabesvarelser

For at spørgeskemabesvarelserne kan bruges til at sige noget om populationen af førsteårsstuderende i Danmark, er det vigtigt, at spørgeskemastikprøven er repræsentativ og minder så meget om populationen af optagne studerende som muligt. Tabel B.2 nedenfor viser, at populationen af optagne studerende og spørgeskemastikprøven afviger fra hinanden, eksempelvis på områder som køn, uddannelsesområde og karaktergennemsnit. For at imødekomme denne problematik er der i rapporten anvendt vægtning, som har til formål at udjævne nogle af de skævheder, der optræder i stikprøven ift. populationen.

Tabel B.2

Balancetabel for populationen samt stikprøve, bølge 1 og 2

	Population	Bølge 1, stikprøve (august 2021)	Bølge 1, vægtet stikprøve	Bølge 2, stikprøve (marts 2022)	Bølge 2, vægtet stikprøve
Køn					
Kvinde	57,1	63,2	57,2	67,4	58,1
Mand	42,9	36,8	42,8	32,6	41,9
Alder					
16-20 år	8,9	10,2	8,9	10,9	8,4
21-25 år	69,4	68,4	69,3	68,1	69,0
26 år eller ældre	21,7	21,4	21,9	21,0	22,5
Uddannelse					
Erhvervsakademi	15,5	13,0	15,1	11,7	15,1
Kunstnerisk uddannelse	0,6	0,8	0,6	0,8	0,6
Professionsbachelor	40,3	39,3	40,5	36,4	40,5
Universitet	43,7	46,9	43,8	51,1	43,8
Uddannelsesområde					
IT-faglige område	2,9	2,7	2,9	2,8	3,1
Bio- og laboratorietekniske område	1,2	1,4	1,2	1,2	1,2
Designfaglige område	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0
Maritime område	1,4	1,2	1,4	0,8	1,3
Medie- og kommunikationsfaglige område	1,3	1,5	1,3	1,8	1,3
Pædagogiske område	12,0	11,3	12,1	10,5	12,2

	Population	Bølge 1, stikprøve (august 2021)	Bølge 1, vægtet stikprøve	Bølge 2, stikprøve (marts 2022)	Bølge 2, vægtet stikprøve
Samfundsfaglige område	5,1	5,0	5,1	4,5	5,0
Sundhedsfaglige område	11,9	12,8	12,0	11,6	12,5
Tekniske område	8,2	7,4	8,1	7,7	8,1
Økonomisk-merkantile områder	10,8	8,1	10,6	6,3	9,9
Humaniora	9,7	9,7	9,7	10,9	9,8
Kunstnerisk område	0,6	0,8	0,6	0,8	0,6
Naturvidenskab	7,4	9,2	7,3	9,7	7,2
Samfundsvidenskab	16,9	15,9	16,9	16,7	16,7
Sundhedsvidenskab	4,5	6,0	4,6	7,0	4,9
Teknisk videnskab	5,2	6,2	5,2	6,7	5,2
Adgangsgivende uddannelse					
Andet	4,8	5,4	4,8	5,4	4,8
EUD/EUX	5,3	5,1	5,3	4,6	5,4
HF	15,4	15,5	15,5	14,2	15,4
HHX	14,1	11,7	14,2	9,4	14,0
HTX	8,0	9,7	8,0	11,2	8,1
STX	52,4	52,6	52,2	55,1	52,3
Prioritet					
Lavere prioritet	19,2	15,1	19,4	11,8	19,2
Første prioritet	80,8	84,9	80,6	88,2	80,8
Adgangsgivende kvotient					
Ingen kvotient	6,0	6,2	6,0	6,2	6,1
2 – 3,9	7,5	5,5	7,5	4,1	6,9
4 – 6,9	32,2	27,9	32,1	23,3	31,6
7 – 9,9	38,8	40,1	39,0	40,5	39,8
10 eller højere	15,4	20,3	15,4	26,0	15,6
Etnisk herkomst					
Dansk	89,1	91,8	89,1	94,8	89,9
Indvandrere	2,6	2,3	2,7	1,7	2,7
Efterkommer	8,3	5,9	8,2	3,5	7,4

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Alle besvarelser indgår fortsat efter vægtningen, men underrepræsenterede grupper tillægges mere vægt, mens overrepræsenterede grupper tæller mindre i det samlede billede.

Udregning af vægte

Eftersom den fulde population grundet KOT-data er kendt, er det muligt at beregne sandsynligheden for at besvare spørgeskemaet ved hjælp af en logistisk regressionsmodel. Her angiver modellens afhængige variabel, hvorvidt den studerende har besvaret det pågældende spørgeskema eller ej. Ud fra regressionsmodellen estimeres den forudsagte sandsynlighed for at besvare spørgeskemaet givet en række kontrolvariable (Fan, Morgen, & Zaslavsky, 2017):

$$p(X) = P(Y = 1|X)$$

Kontrolvariable, der er inkluderet, fremgår af tabel B.2 ovenfor og inkluderer: køn, alder, uddannelsstype, uddannelsesområde, adgangsgivende uddannelse, prioritet, adgangsgivende kvotient og etnisk herkomst. Vægten tager således kun højde for disse observerbare karakteristika, og der kan således fortsat være skævheder på ikke-observerbare karakteristika.

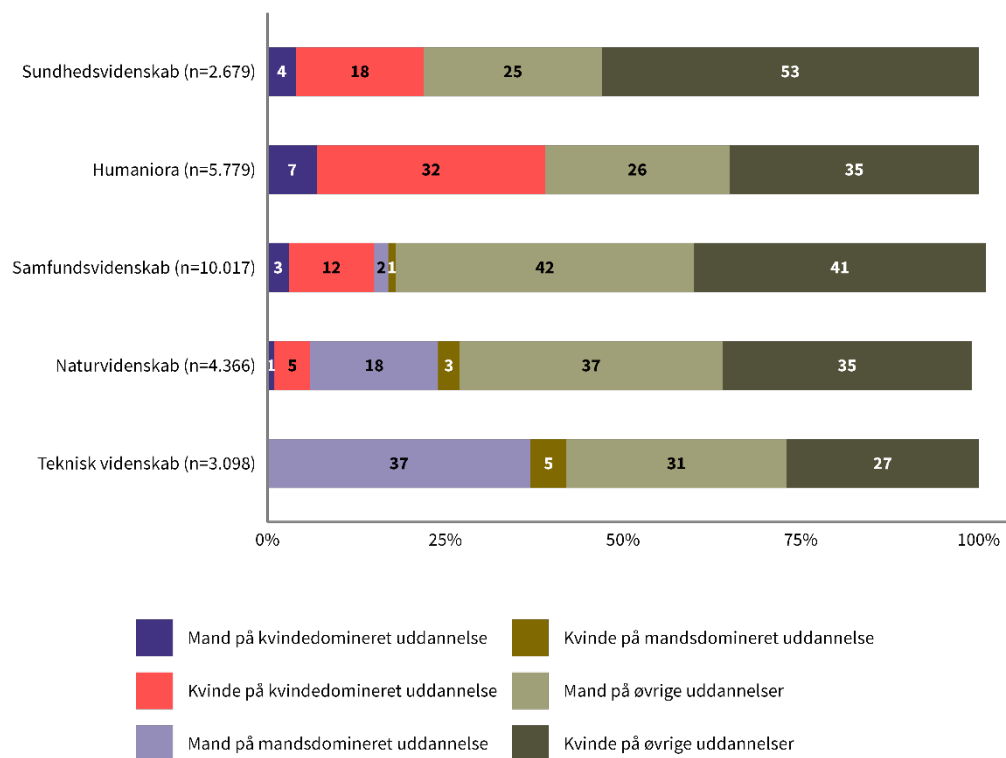
Med den udregnede vægt vil svarene fra respondenter med en lavere sandsynlighed for at besvare spørgeskemaet vægte mere i analysen. For at undgå uhensigtsmæssige afvigelser og støj er den maksimale værdi for vægten angivet til at være lig 35 for ikke at udelade flere respondenter end højst nødvendigt.

Appendiks C – Supplerende figurer

Appendiksfigurer kapitel 2: Det kønsskæve uddannelseslandskab

Appendiks-figur C.1

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og universitetshovedområde

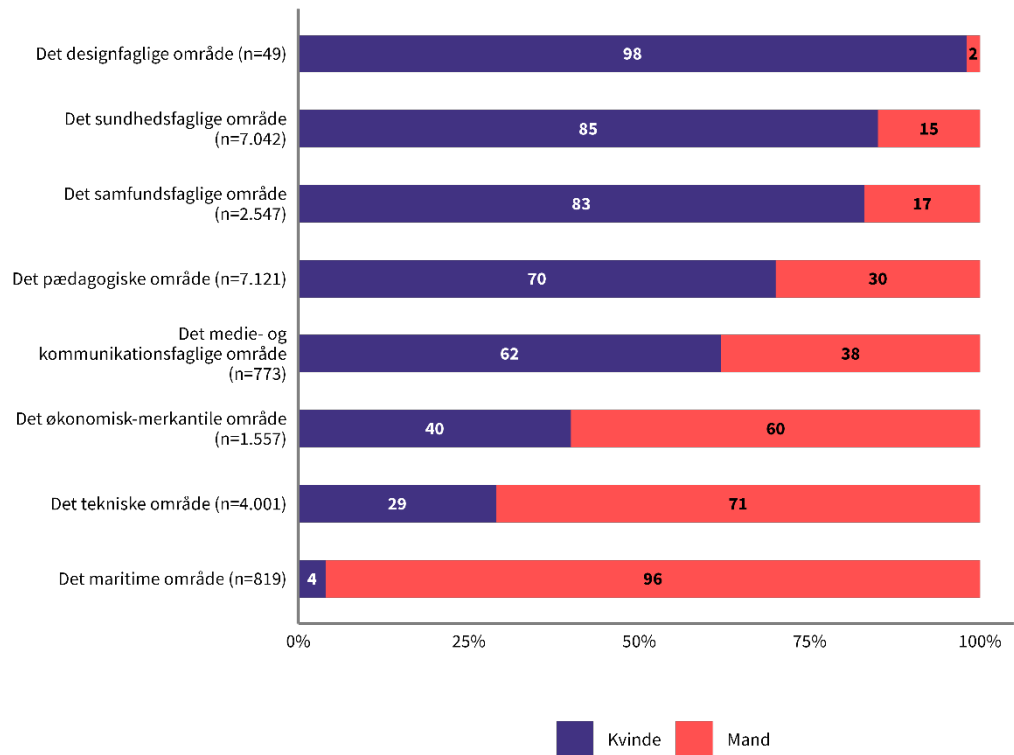

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 25.939. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.2

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og på professionsbachelorhovedområder

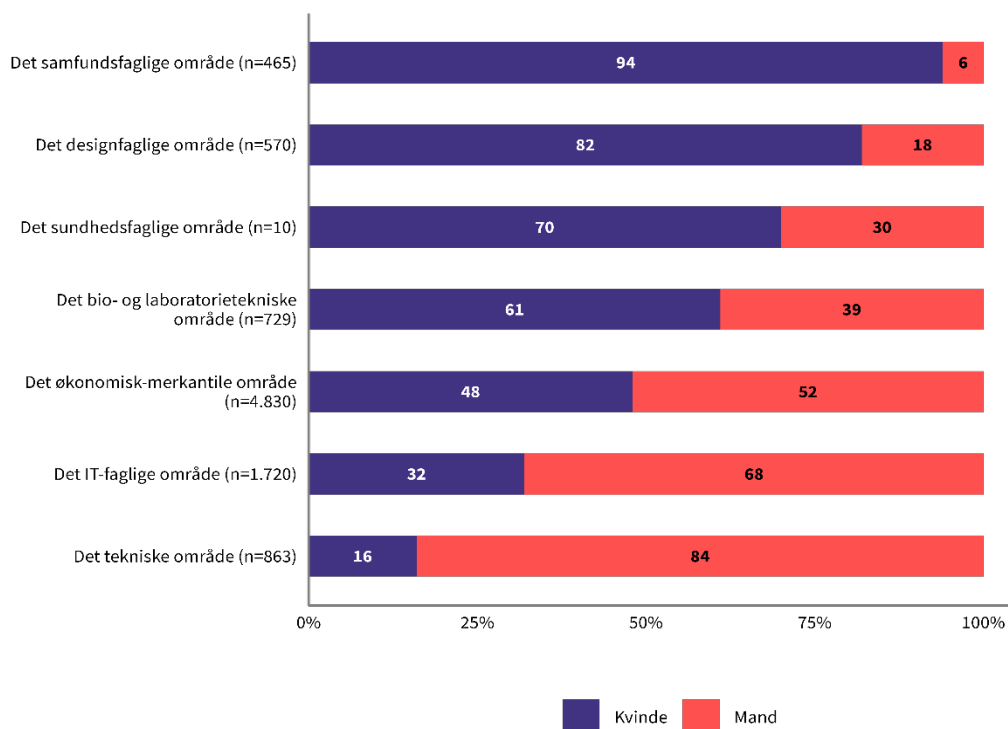

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 23.909. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.3

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og på erhvervsakademihovedområder

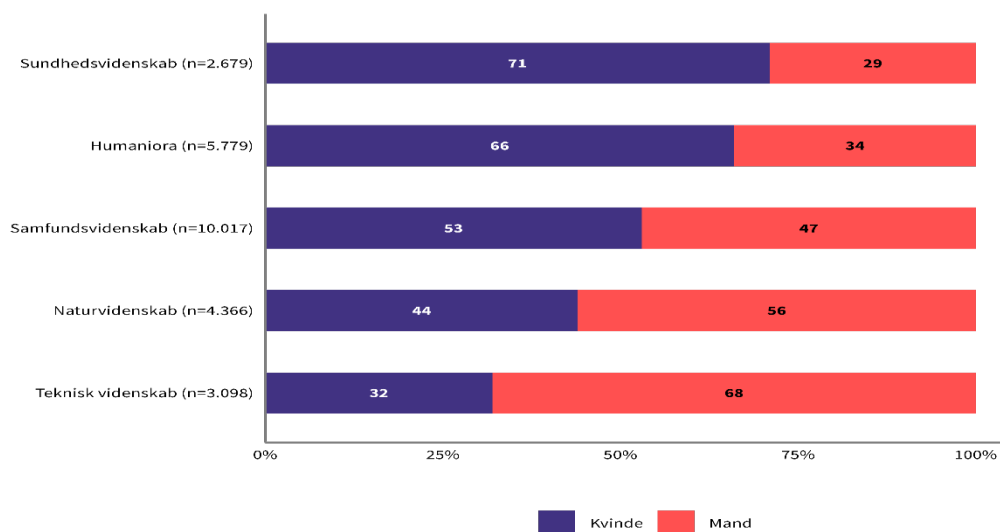

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 9187. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.4

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og på universitetshovedområder

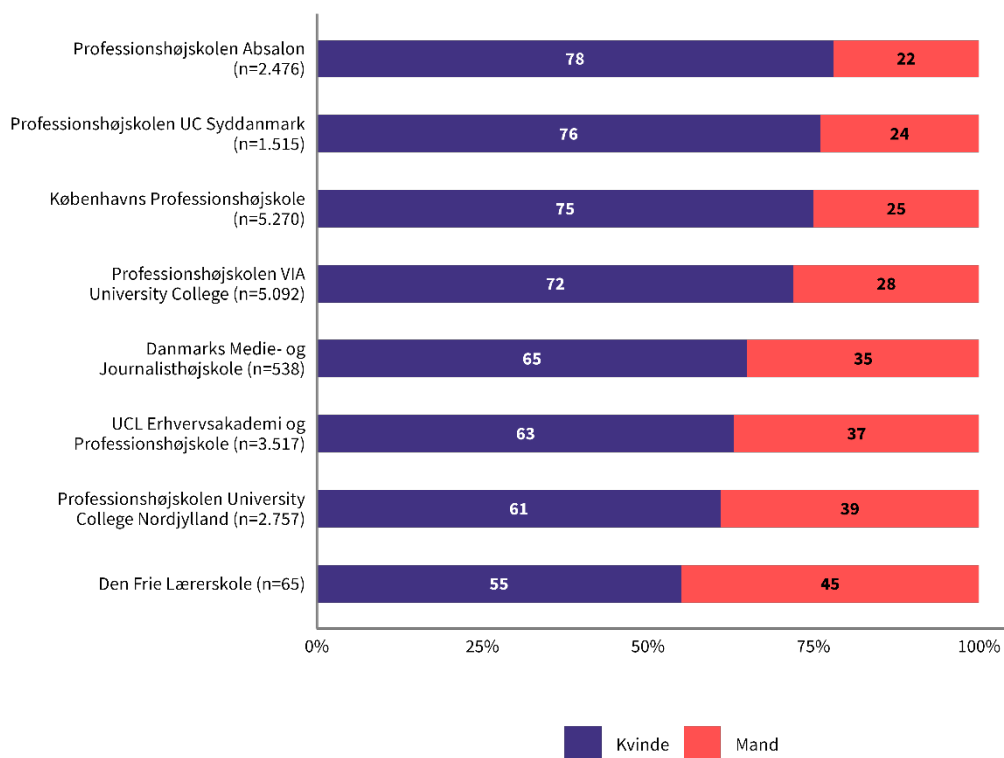

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 25.939. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.5

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og professionshøjskoler

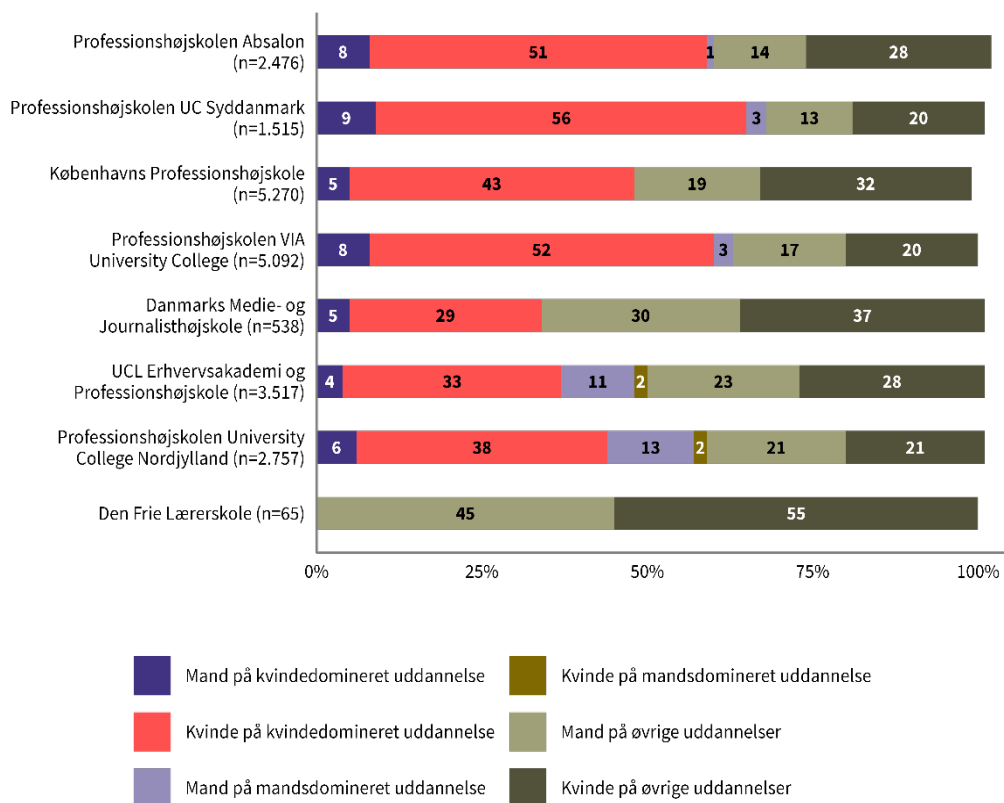

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 21.230. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.6

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og professionshøjskoler

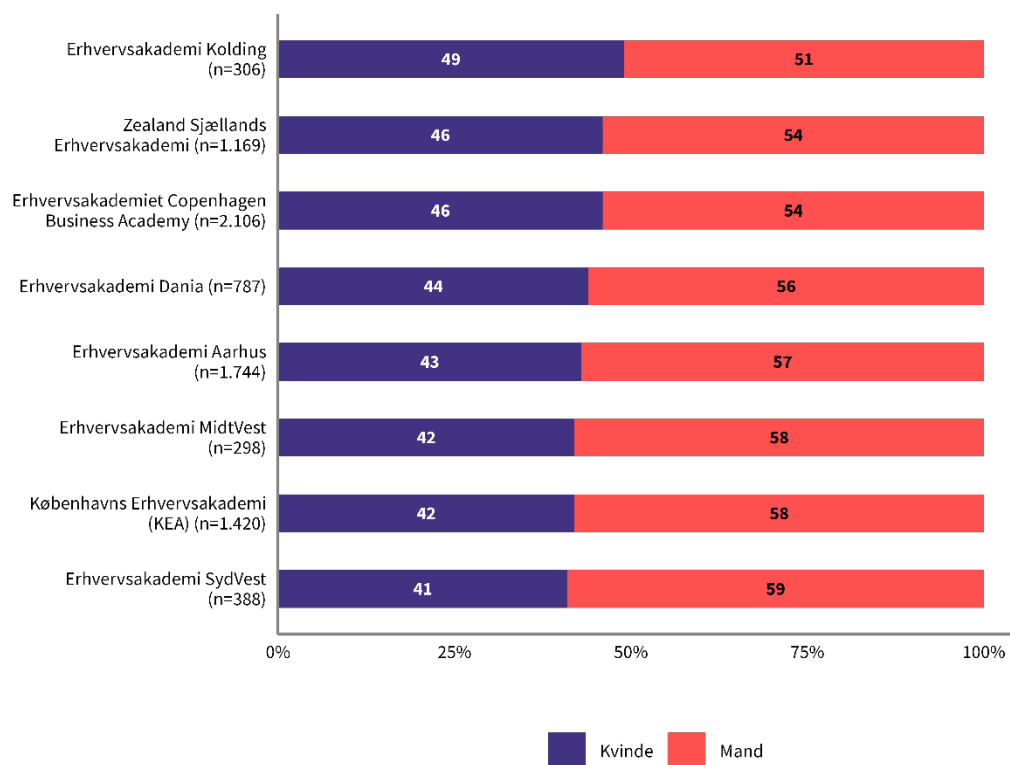

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 21.230. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.7

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og erhvervsakademier

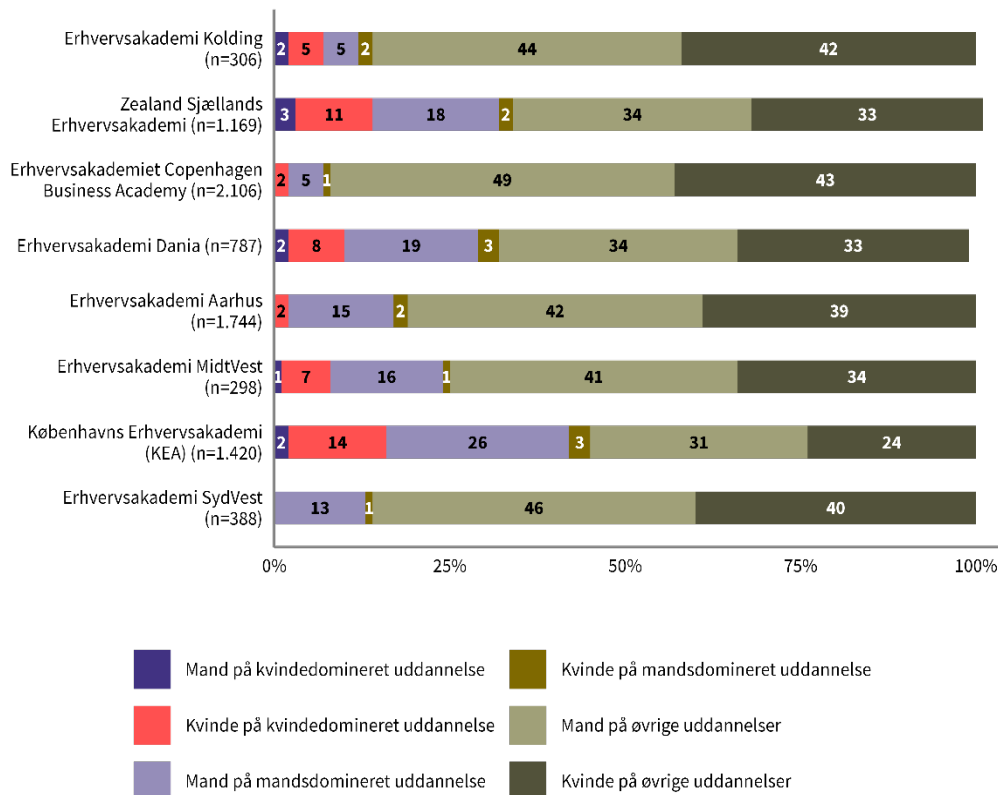

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 8.218. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.8

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og erhvervsakademier

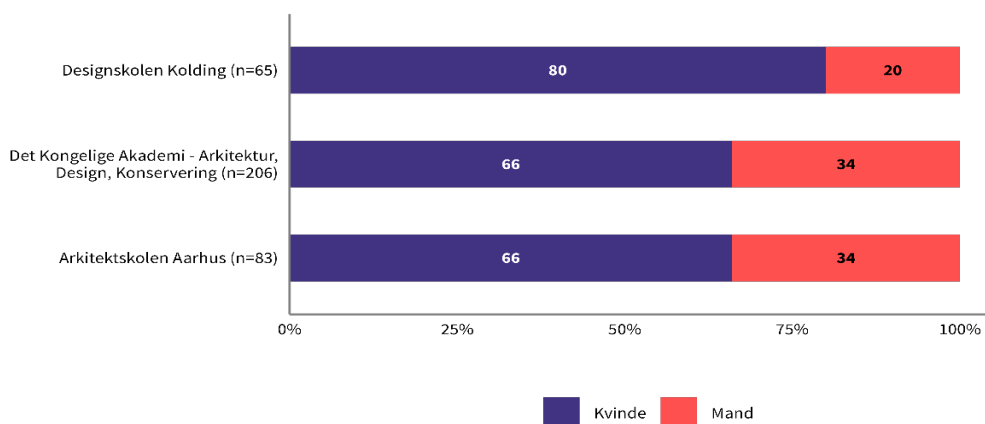

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 8.218. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.9

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og kunstneriske uddannelsesinstitutioner

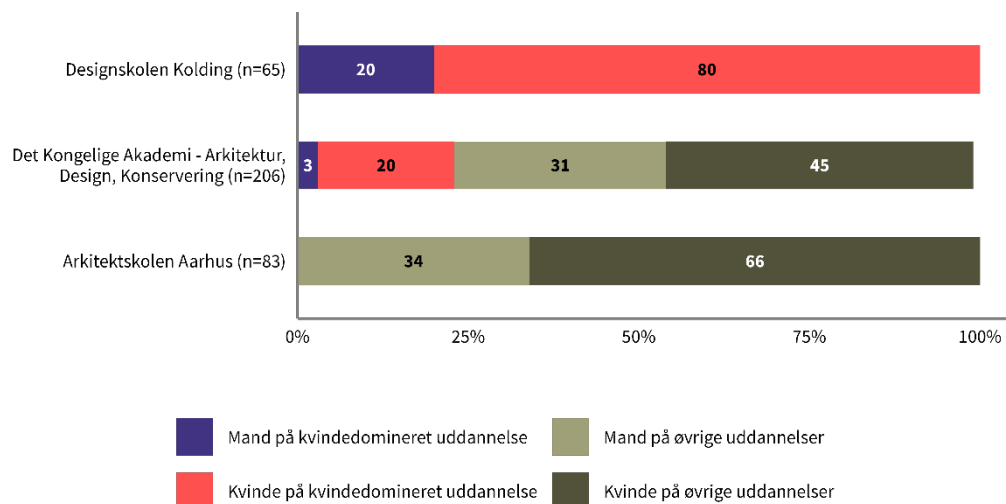

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 354. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.10

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og kunstneriske uddannelsesinstitutioner

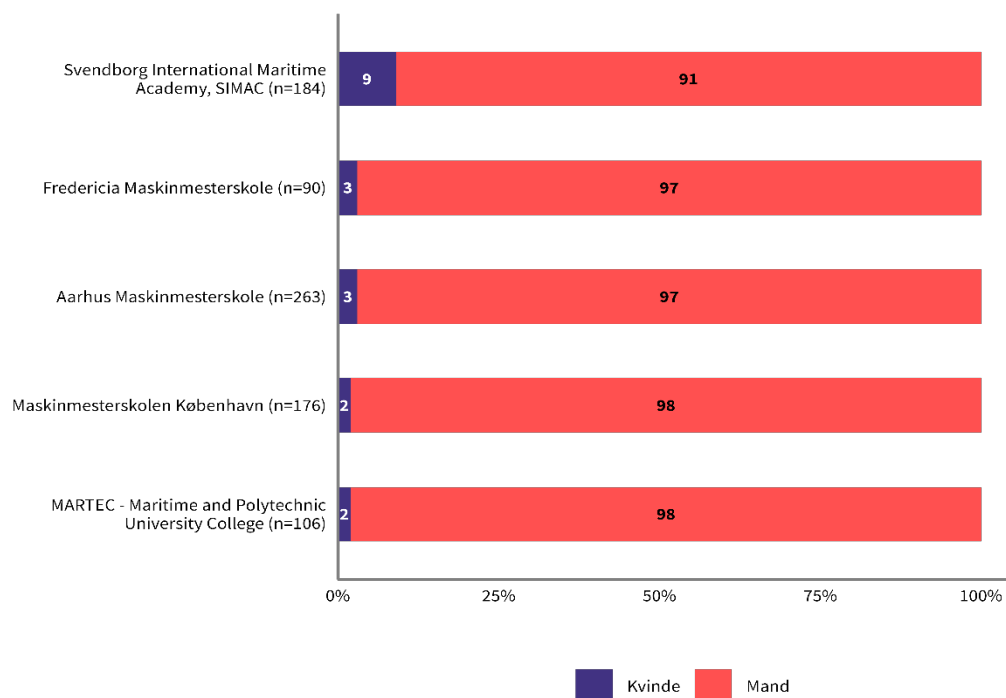

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 354. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.11

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og maritime institutioner

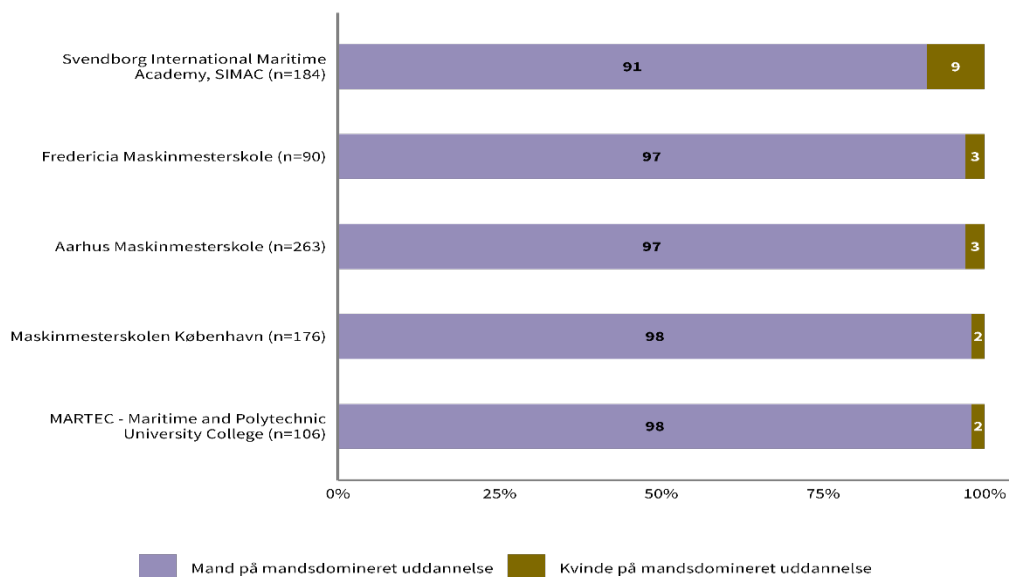

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 819. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.12

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingsgrupper og maritime institutioner

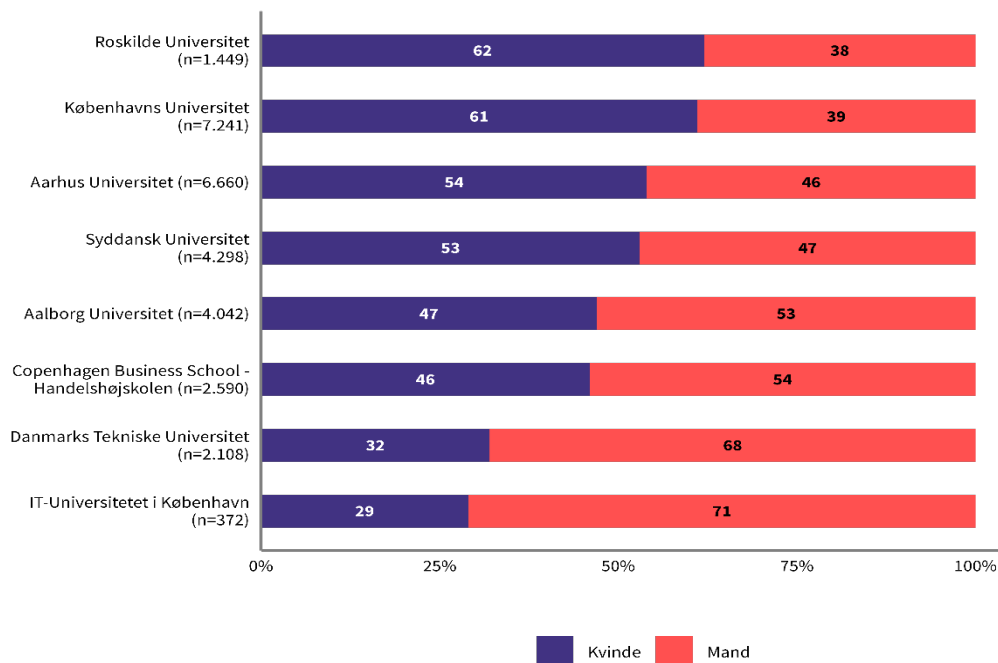

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 819. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.13

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og universiteter

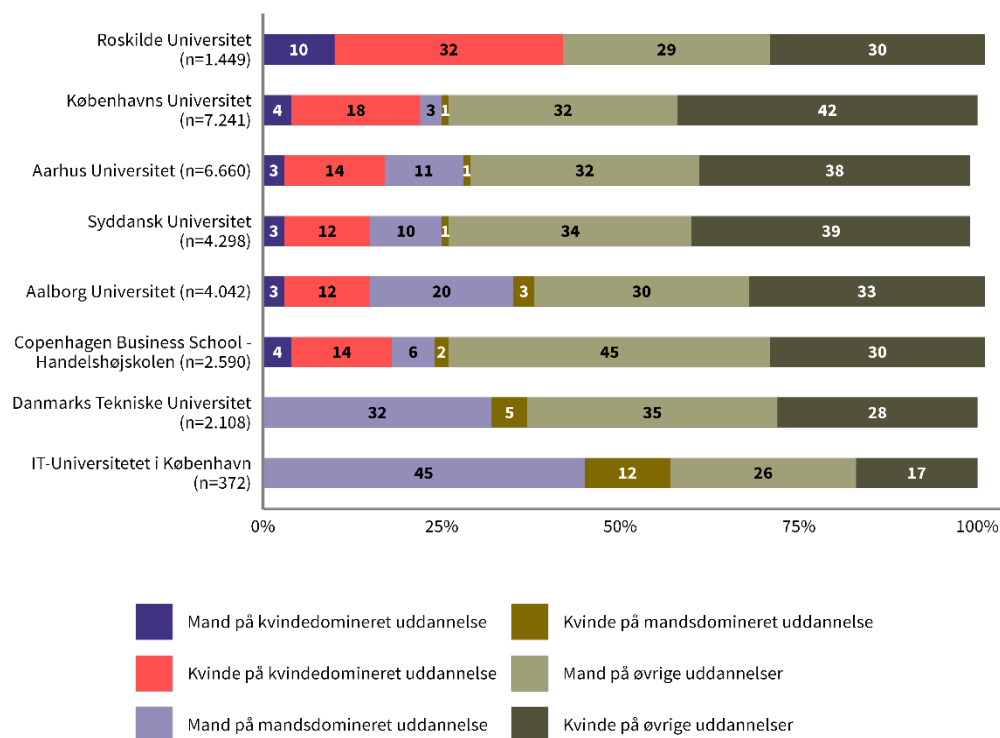

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 28.760. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.14

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og universiteter

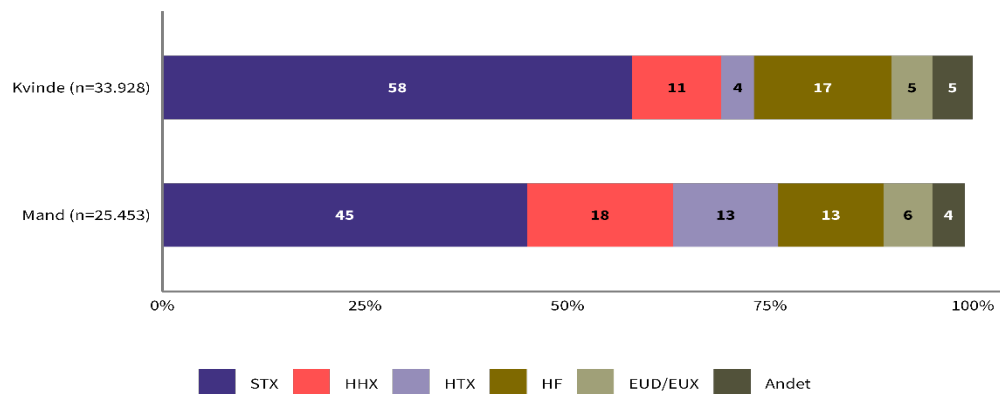
Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 28.760. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigurer kapitel 3: Hvem søger de kønsskæve uddannelser?

Appendiksfigur C.15

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og adgangsgivende uddannelse

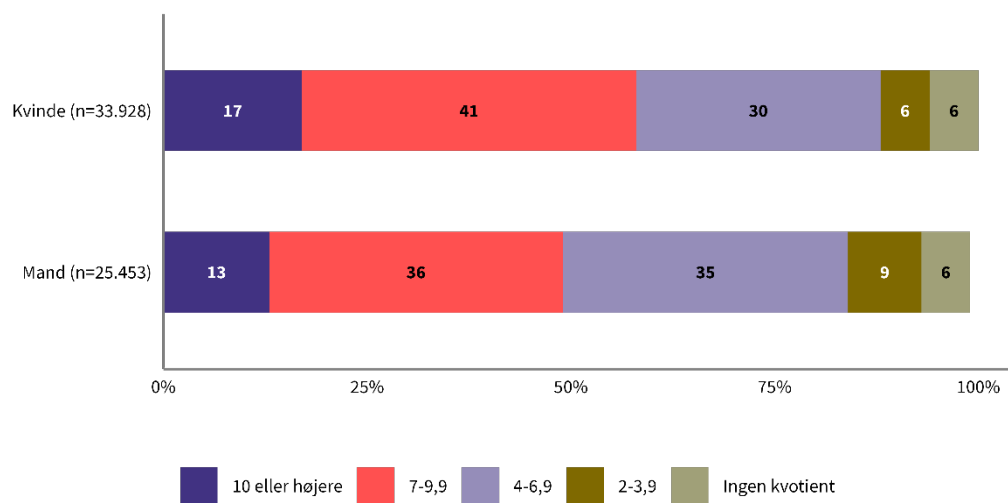

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.16

Optagne studerende i 2021 fordelt på karaktergennemsnit og køn

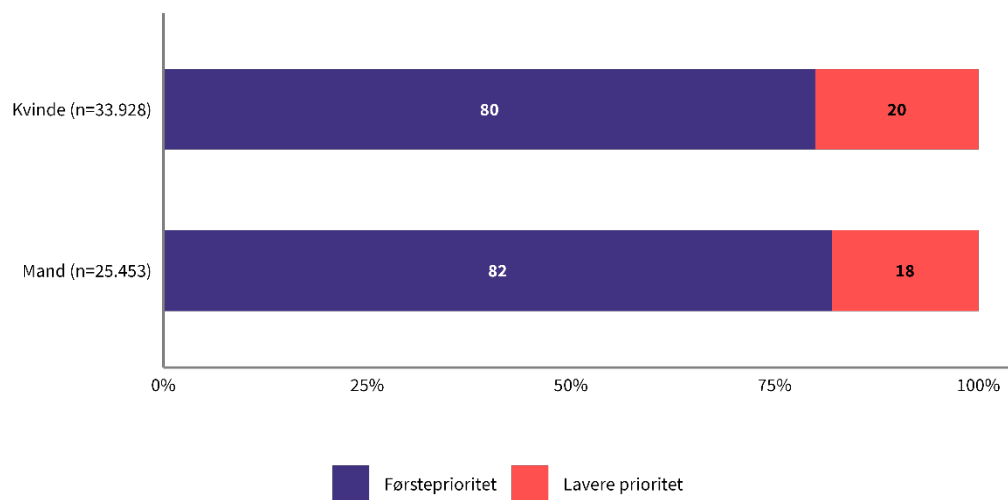

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.17

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og prioritet

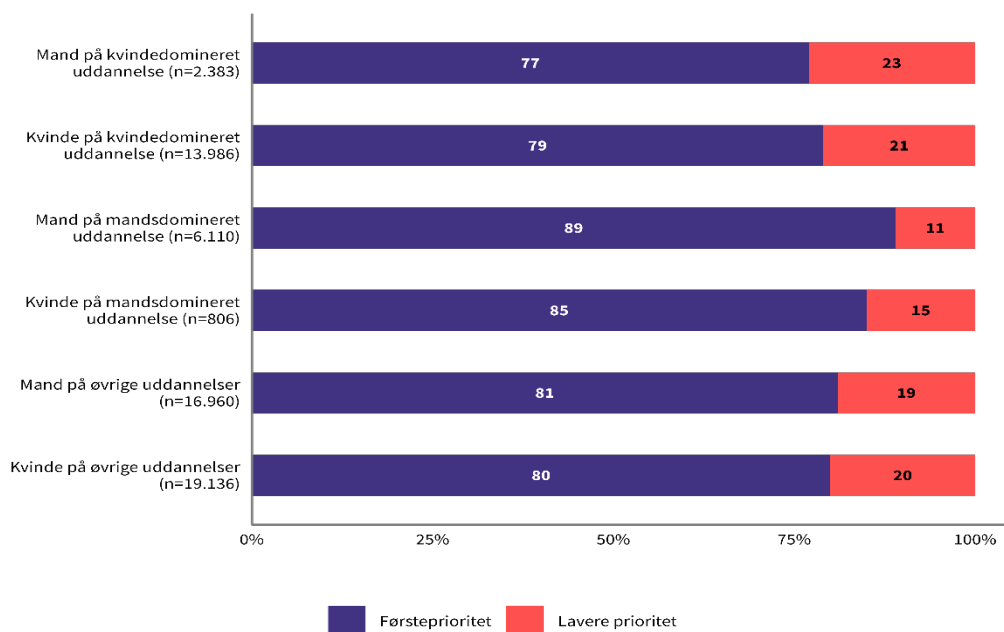

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.18

Optagne studerende i 2021 fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype og prioritet

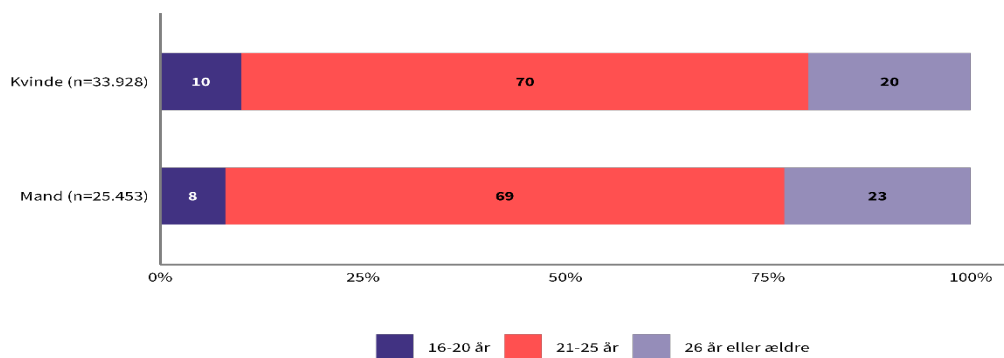

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.19

Optagne studerende i 2021 fordelt på aldersgruppe og køn

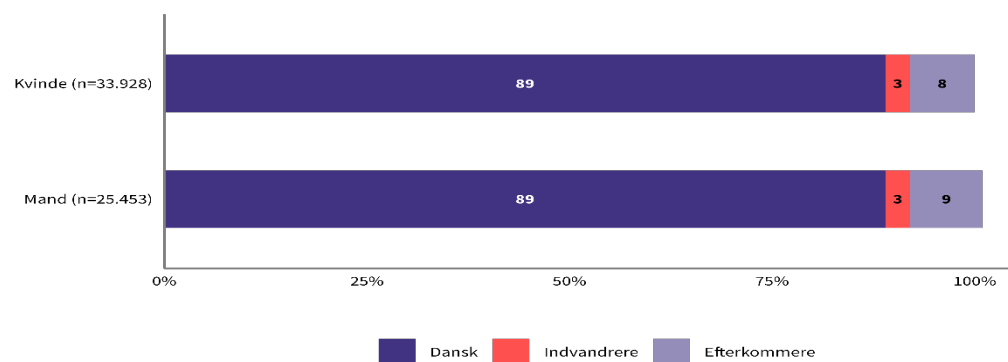

Kilde: Data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigur C.20

Optagne studerende i 2021 fordelt på køn og herkomstgrupper

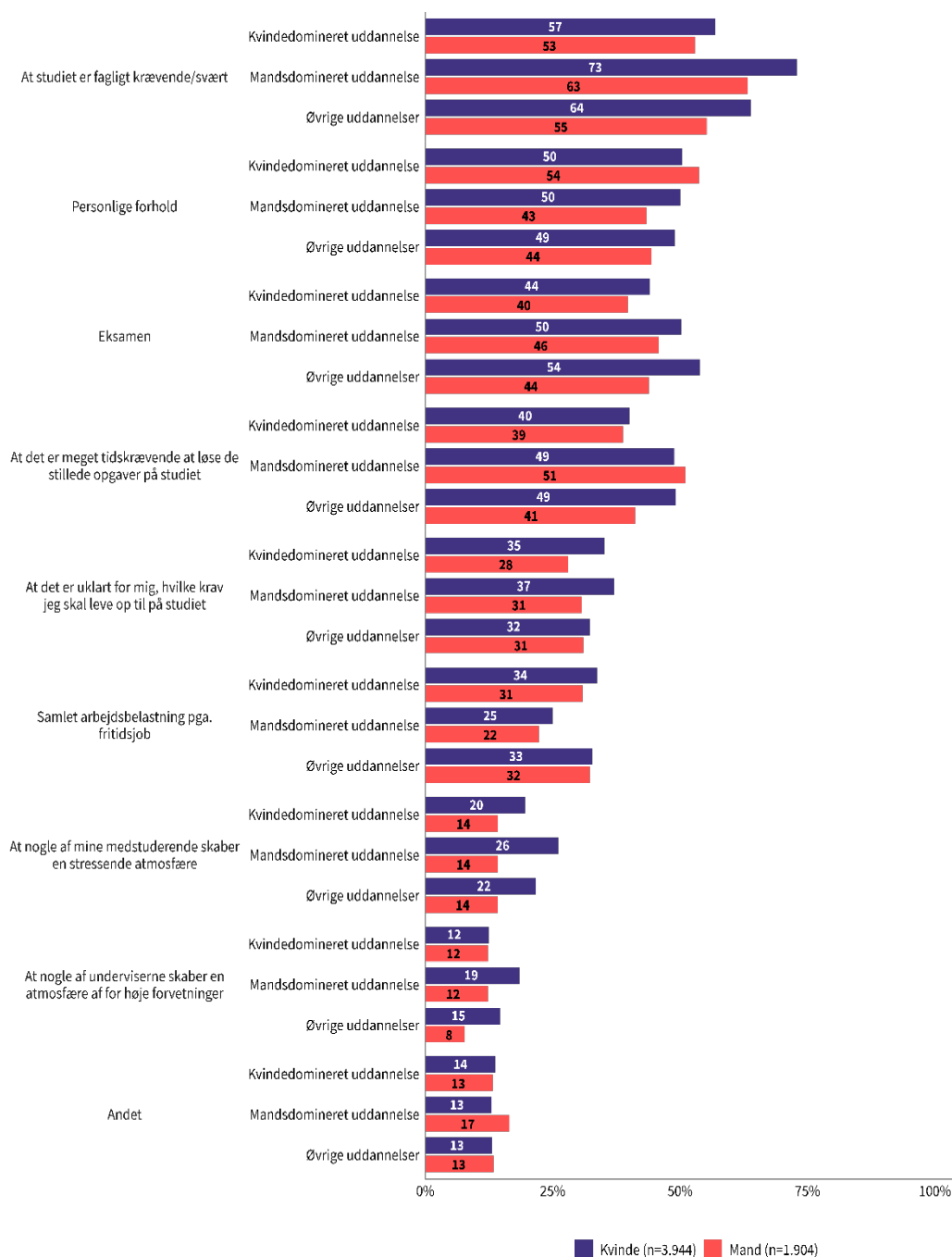
Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 59.381. Opgørelsen dækker over studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiksfigurer kapitel 4: De studerendes trivsel

Appendiks-figur C.21

Selvrapporterede stressårsager blandt førsteårsstuderendes, der angiver, at de oplever en grad af stress, fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

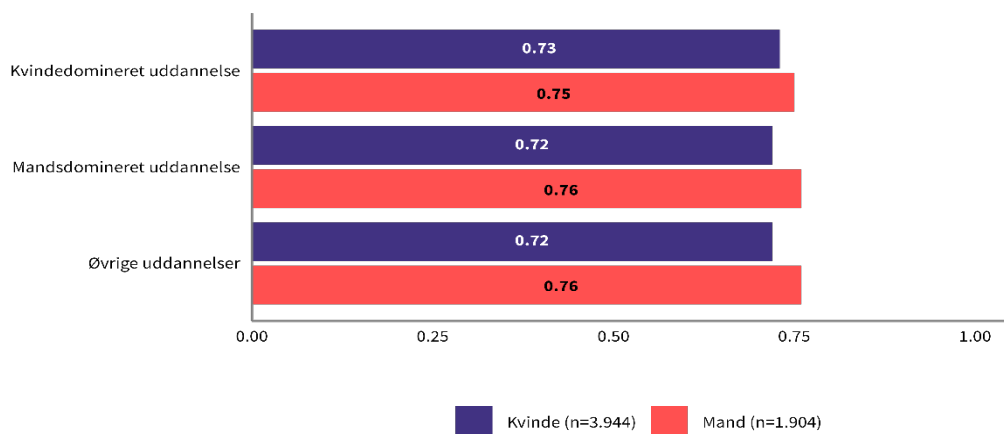
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Spørgsmål: "Når du oplever stress, hvilke af disse forhold vil du mene, det er relateret til?" Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigurer kapitel 6: De studerendes oplevelse af undervisningen på uddannelsen

Figur C.22

Undervisners imødekommenhed fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

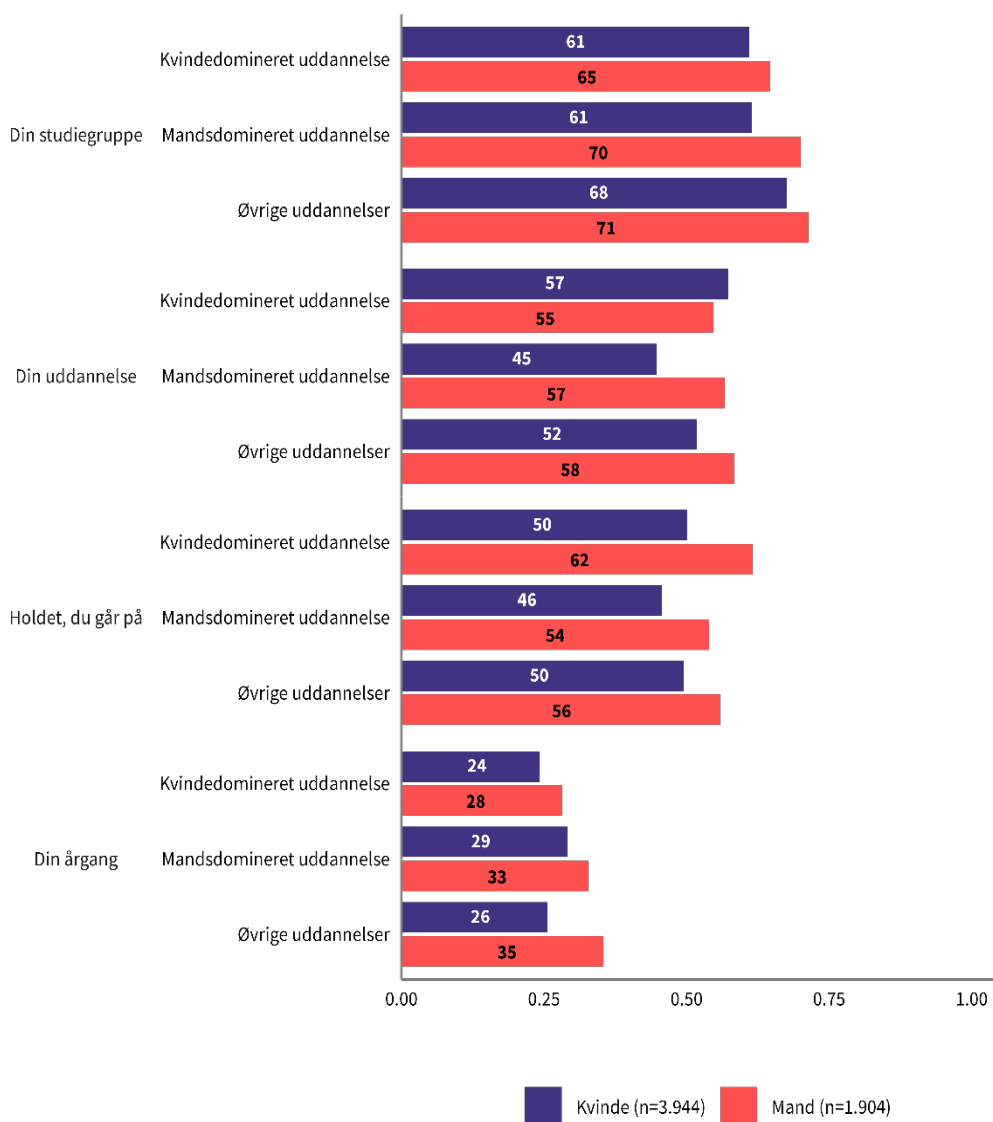
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for undervisners imødekommenhed er udregnet på baggrund af skalaens fem items, og går fra 0-1. Visuelle forskelle i søjlerne skyldes afrunding af decimaler. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigurer kapitel 7: De studerendes oplevelse af det sociale studiemiljø på uddannelsen

Appendiksfigur C.23

Socialt tilhørsforhold fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

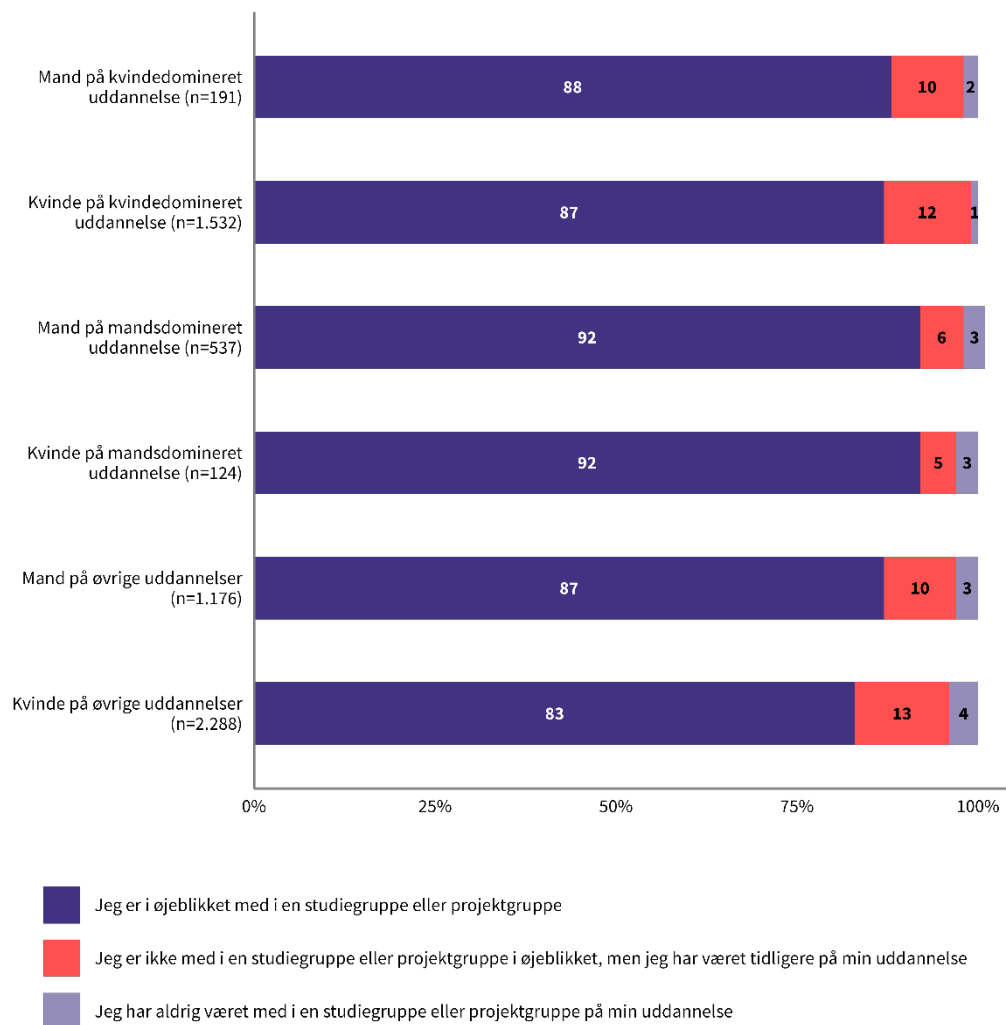

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N(studiegruppe) = 5.010; N(hold, årgang, uddannelse) = 5.848. Kun summen af andelen, der har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" er skildret. Spørgsmål: "I hvilken grad oplever du et tilhørsforhold til ... din studiegruppe // holdet, du går på // din årgang // din uddannelse?" Spørgsmålet om tilhørsforhold til studiegruppe er kun blevet stillet til de studerende, der har svaret, at de er i eller har været i en studie- eller projektgruppe. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Figur C.24

Tilknytning til studie- eller projektgruppe fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

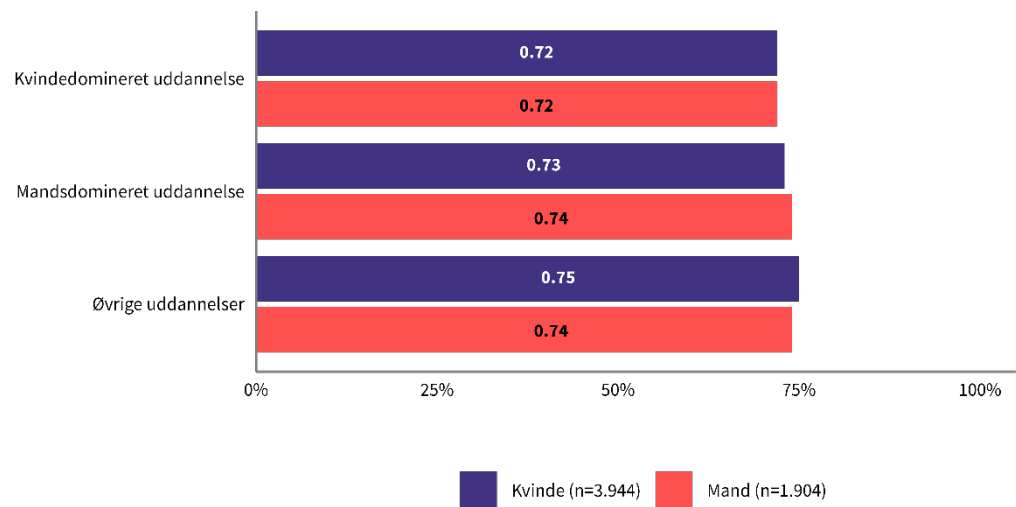

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Spørgsmål: "Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst din situation ift. studie- og/eller projektgrupper?". Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiks-figur C.25

Gruppesarbejde fordelt på herkomstgrupper blandt optagne studerende i 2021

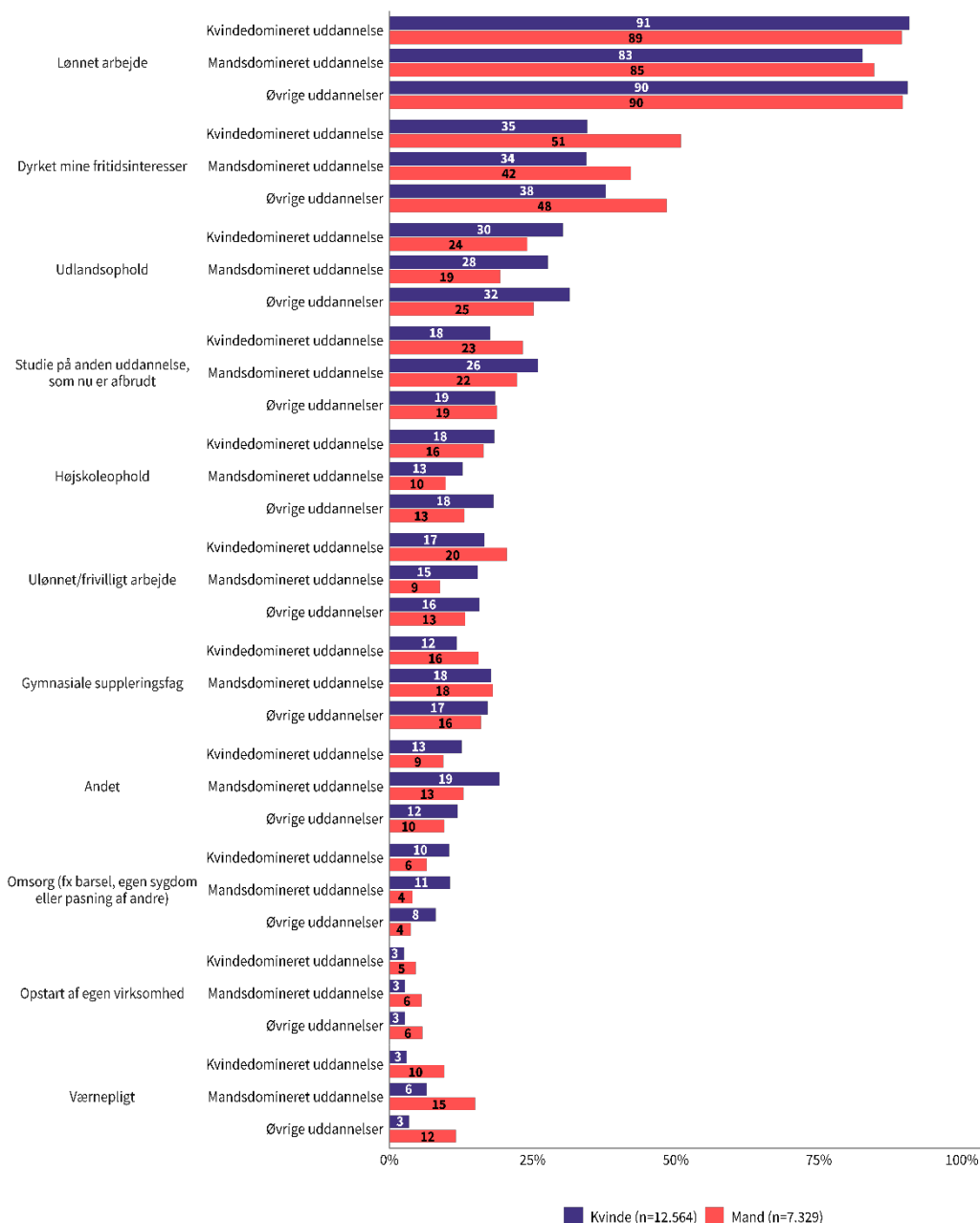
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 5.848. Skalaen for gruppesarbejde er udregnet på baggrund af skalaens tre items og går fra 0-1. Spørgsmålene er kun blevet stillet til de studerende, der har svaret, at de er i eller har været i en studie- eller projektgruppe. Spørgsmålene er stillet til studerende i marts 2022, som blev optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigurer kapitel 8: De studerendes brug af sabbatår og studievalget

Appendiksfigur C.26

Aktiviteter i sabbatår fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

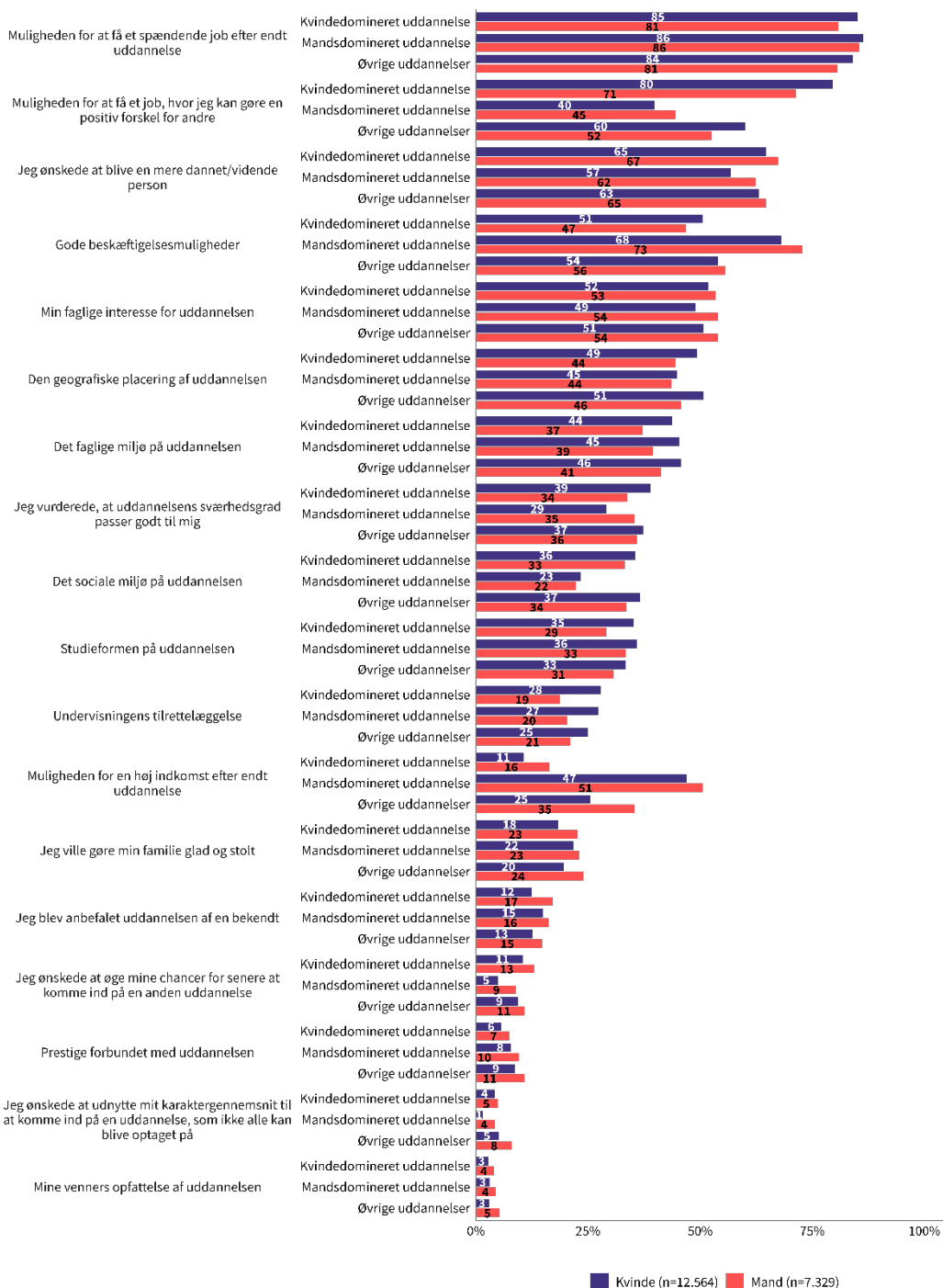

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Kun studerende, der har haft mindst ét sabbatår, har besvaret dette spørgsmål. Spørgsmål: "Hvad har du foretaget dig i perioden mellem du afsluttede din gymnasiale uddannelse og nu? (Angiv én eller flere aktiviteter)." Det har været muligt at angive flere svarmuligheder. Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigur C.27

Begrundelser for studievalg fordelt på uddannelsernes kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

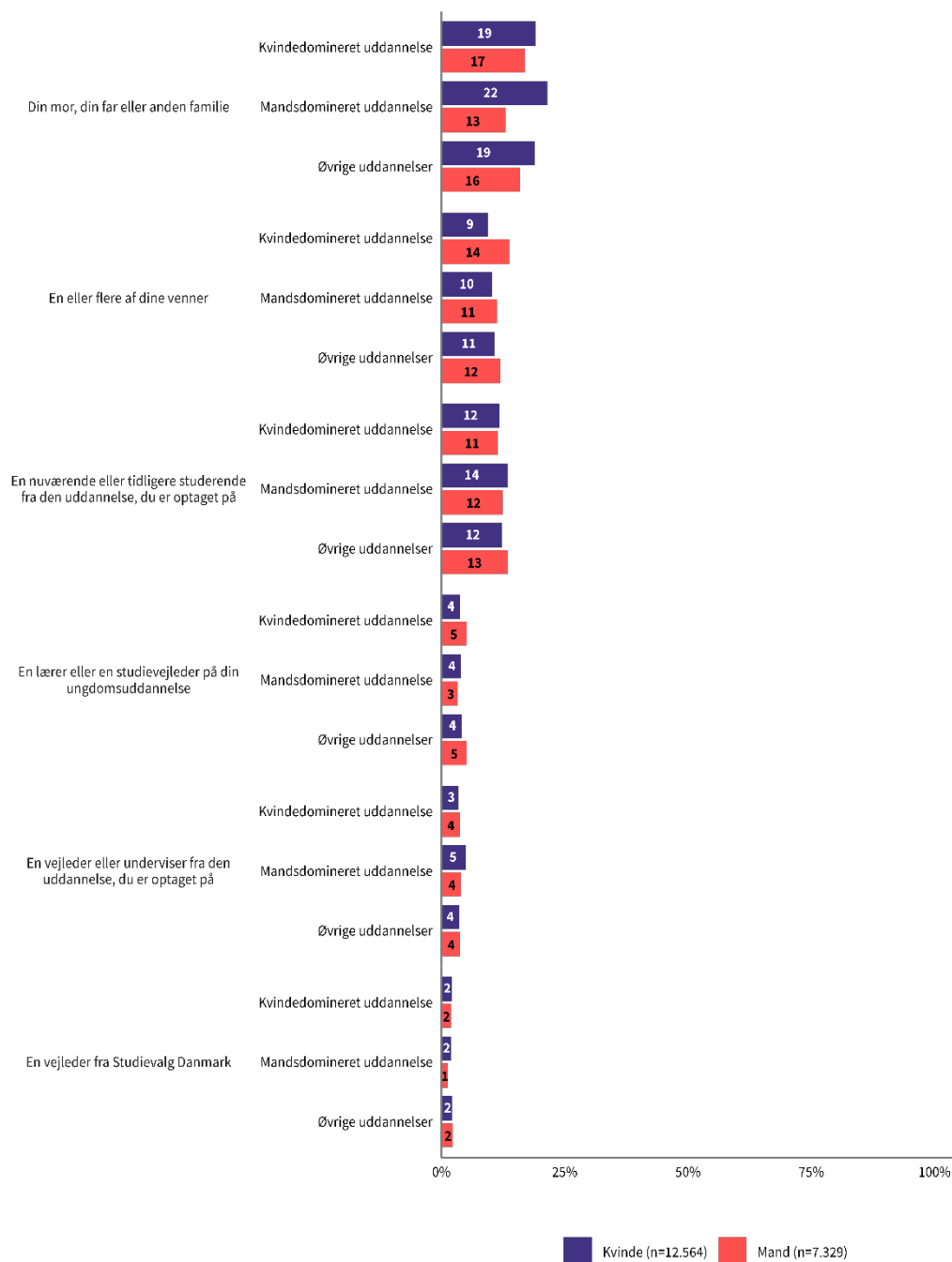

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Kun summen af andelen, der har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" er skildret. Spørgsmål: "I hvilken grad var følgende forhold afgørende for din beslutning om at søge ind på den uddannelse, du er blevet optaget på? ... " Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigur C.28

Hvem der har hjulpet den studerende med at træffe studievalg fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

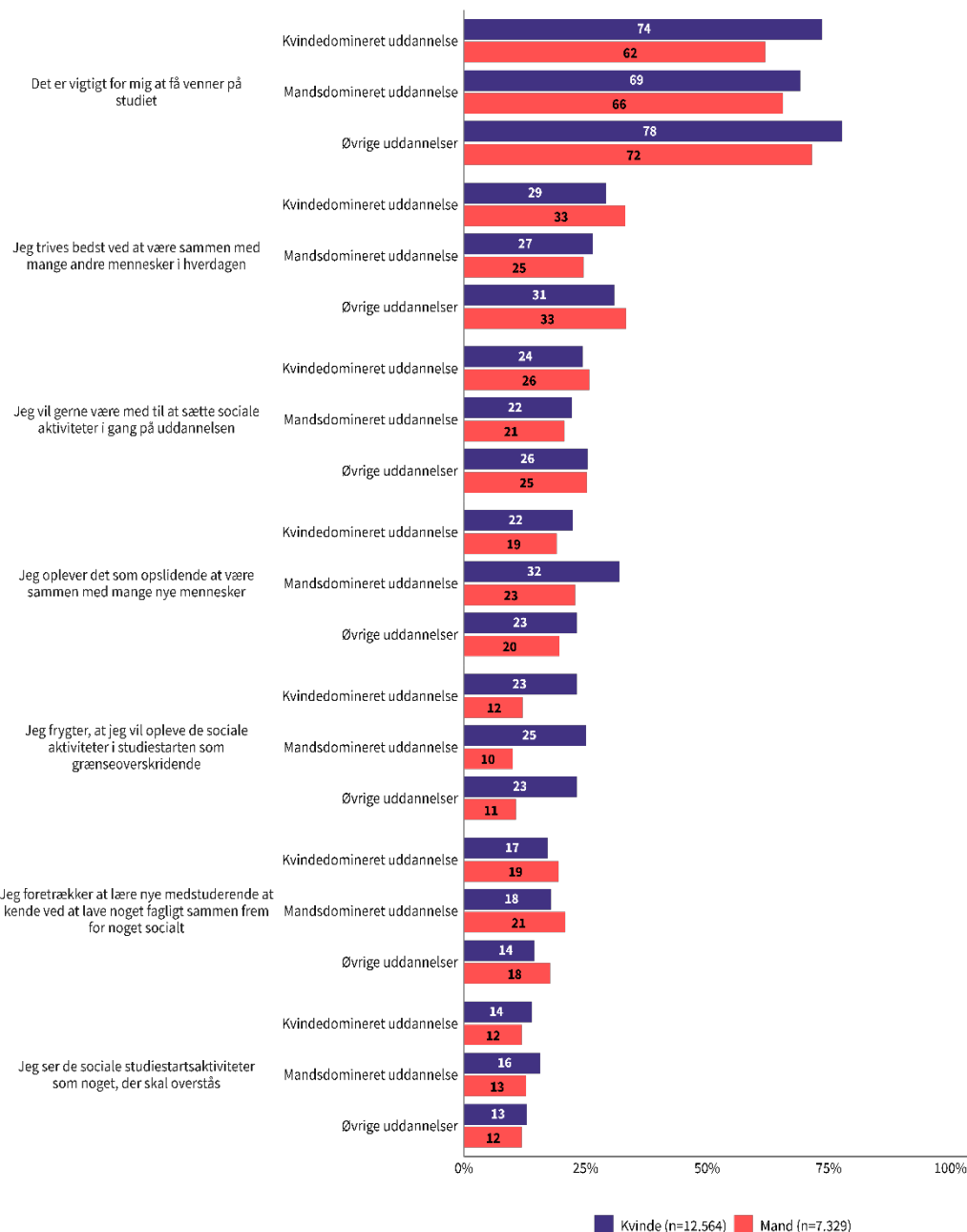

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Kun summen af besvarelserne "I meget høj grad" og "I høj grad" er skildret. Spørgsmål: "I hvilken grad har følgende personer hjulpet dig med at træffe dit studievalg? ..." Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigur C.29

Forventninger til det sociale fordelt på uddannelsens kønsfordelingstype blandt optagne studerende i 2021

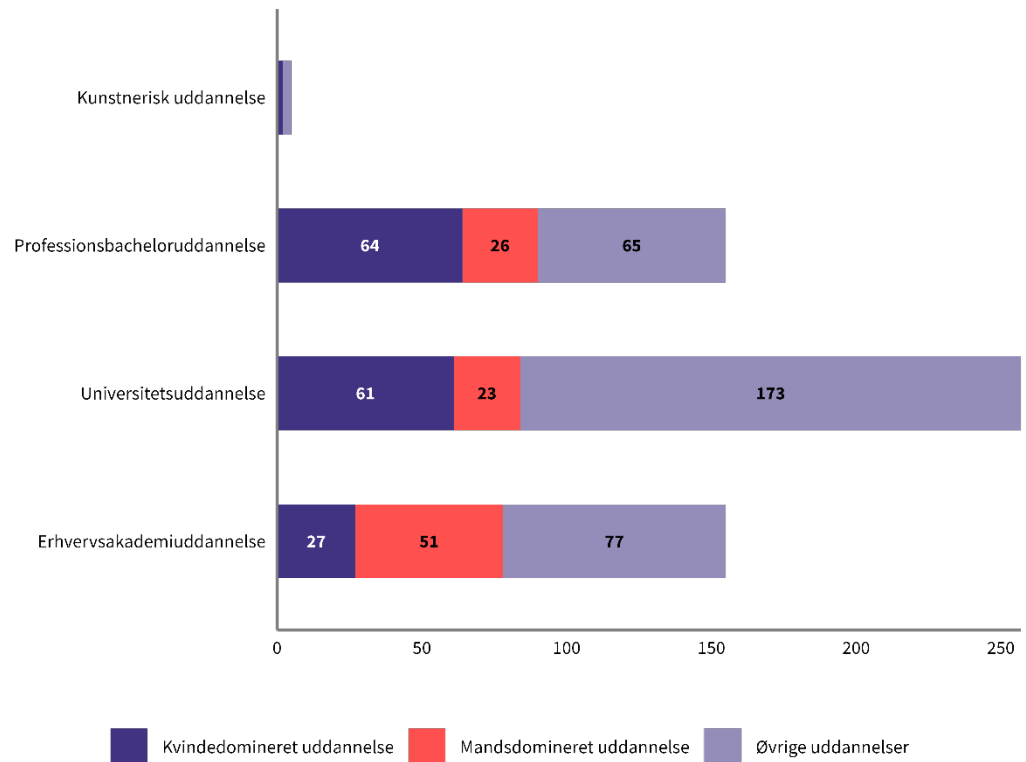
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

Note: N = 19.893. Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig: Jeg foretrækker at lære nye medstuderende at kende ved at lave noget fagligt sammen frem for noget socialt // Jeg frygter, at jeg vil opleve de sociale aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende // Jeg ser de sociale studiestartsaktiviteter som noget, der skal overstås // Jeg oplever det som opslidende at være sammen med mange nye mennesker // Jeg trives bedst ved at være sammen med mange andre mennesker i hverdagen // Det er vigtigt for mig at få venner på studiet // Jeg vil gerne være med til at sætte sociale aktiviteter i gang på uddannelsen". Kun summen af andelen, der har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" er skildret. Spørgsmålene er stillet til studerende i august 2021, efter de er blevet optaget på deres uddannelse i sommeren 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads via KOT i 2021.

Appendiksfigurer, der fordeler uddannelser uddannelsernes kønsfordelingstype

Appendiks-figur C.30

Den absolutte fordeling af uddannelser på uddannelsernes kønsfordelingstype inden for hver sektor

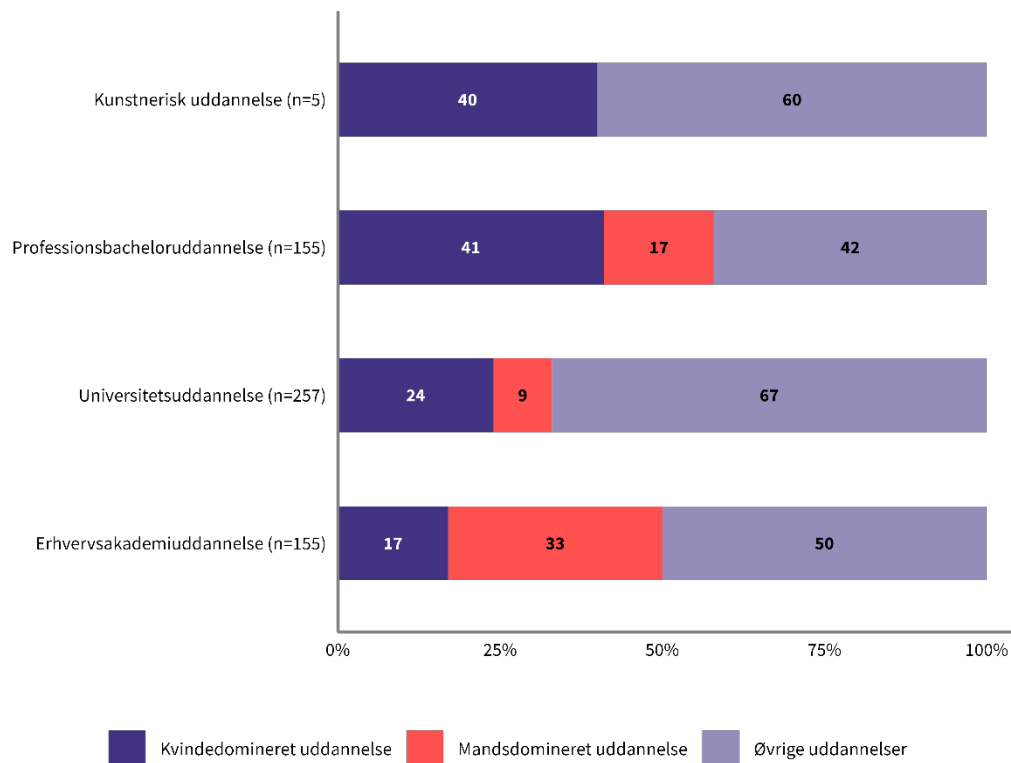

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: Figuren fordeler uddannelser inden for hver sektor på deres kønsfordelingstype. Opgørelsen over uddannelsernes kønsfordelingstype er baseret på optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Appendiks-figur C.31

Den relative fordeling af uddannelser på uddannelsernes kønsfordelingstype inden for hver sektor

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) hos Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM).

Note: N = 572. Figuren fordeler uddannelser inden for hver sektor på deres kønsfordelingstype. Opgørelsen over uddannelsernes kønsfordelingstype er baseret på optaget via KOT på en videregående uddannelse i juli 2021.

Kønsminoriteters oplevelse af det første år på videregående uddannelser

© 2024 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Foto: iStock

ISBN (www) 978-87-7182-755-2

Danmarks Evalueringsinstitut

– analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

Danmarks
Evalueringsinstitut

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk